

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ
จังหวัดสมุทรปราการ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาววรรณารถ มีภูมิรู้

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มีนาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

374.013
0215 น
๕.3

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ
จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

ของ

นางสาววรรณารถ มีภูมิรู้

24 เม.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มีนาคม 2546

๒ 154288

วรรณารม มีภูมิรู้. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทศนิยม.

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเปรียบเทียบการตัดสินใจดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background) ด้านสถานภาพส่วนตัว และครอบครัว (Personal Characteristics) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment)

จำแนกตาม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้เรียนที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนจากการประกอบอาชีพ ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ทุกแห่งในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 109 คน (หรือคิดเป็นร้อยละ 73.15 ของกลุ่มประชากรทั้งสิ้น) ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดให้ใช้ แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ค่าสถิติไคสแควร์ สำหรับการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.18) มีสถานภาพทางการสมรส โสดและสมรส ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 47.66 และสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 46.73) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี (จำแนกเป็น อายุระหว่าง 20 - 25 ปี และ 26 - 30 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 33.64 และ 27.10 ตามลำดับ) มีพี่น้องที่เกิดจากบิดาหรือมารดาเดียวกันไม่เกิน 5 คน (จำแนกเป็น จำนวนพี่น้องในครอบครัวต่ำกว่า 3 คน และ ระหว่าง 3 - 5 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 13.08 และ 57.01 ตามลำดับ) โดยตนเองเป็นบุตรระหว่างลำดับที่ 1 - 5 (จำแนกเป็น บุตรระหว่างลำดับ 1 - 2 และ 3 - 5 โดยคิดเป็นร้อยละ 52.34 และ 34.58) เมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากการศึกษาในระบบโรงเรียน (คิดเป็นร้อยละ 85.05) ได้หยุดพักการเรียนเป็นระยะเวลาทั้งสิ้นระหว่าง 5 - 20 ปี (จำแนกเป็น ระยะเวลาระหว่าง 5 - 10 ปี 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 24.30 27.10 และ 20.56 ตามลำดับ) ปัจจุบันกลุ่มตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 78.50) มีระยะเวลาในการทำงานทั้งสิ้นระหว่าง 1 - 10 ปี (จำแนกเป็น ระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และ 5 - 10 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 32.71 และ 45.79 ตามลำดับ) มีรายได้จากการประกอบอาชีพ โดยเฉลี่ยต่ำกว่าเดือนละ 3,500 บาท (คิดเป็นร้อยละ 90.65) และหากนำรายได้ของทุกคนในครอบครัวที่อาศัยอยู่มารวมกัน จะพบว่า แต่ละครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 66.36) มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 3,500 - 9,500 บาท ต่อเดือน (จำแนกเป็น รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 3,500 - 6,500 บาท และ 6,501 - 9,500 บาท โดยคิดเป็นร้อยละ 43.93 และ 22.43 ตามลำดับ) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานอกโรงเรียน

พบว่า กลุ่มตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 95.33) เคยรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เมื่อตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง (คิดเป็น ร้อยละ 92.52) มีค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปเพื่อการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวนไม่เกิน 500 บาท และ 1,000 บาทต่อเทอม ตามลำดับ สำหรับการเดินทางไปเรียนหรือพบกลุ่ม เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนในแต่ละ ศูนย์ที่จัดขึ้น กลุ่มตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 67.29) มีระยะเวลาในการเดินทางไม่เกิน 30 นาที ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 70.10) มีระยะทางในการเดินทางไม่เกิน 10 กิโลเมตร

ด้านสถานภาพบิดาและมารดาของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาดำกว่าระดับมัธยมศึกษา (จำแนกเป็น ระดับ การศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา โดยคิดเป็นร้อยละ 89.72 และ 82.25 ตามลำดับ) นอกจากนี้ ยังพบว่า บิดาและมารดาของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้หลักจากการประกอบอาชีพเกษตรกร หรือทำปศุสัตว์ ในสัดส่วนเดียวกัน (คิดเป็นร้อยละ 62.61)

จากปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 ตัว พบว่า มีปัจจัยเพียง 2 ตัว ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ใช้แรงงาน ระดับการศึกษาบิดาของผู้ใช้แรงงาน

นอกจากนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เหตุผลทางด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว เช่น ต้องการความภาคภูมิใจในความรู้ ทักษะ วุฒิทางการศึกษา ที่ได้รับจากการเรียน ต้องการเป็นผู้พัฒนา ตนเองด้วยความรู้และทักษะใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ ฯลฯ เป็นเหตุผลที่สำคัญที่สุดสำหรับการตัดสินใจ เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า แม้ในสภาพที่เป็นจริง ผู้ใช้แรงงาน เหล่านั้นจะมีการศึกษาน้อย แต่ก็มีคามมุ่งหวังที่จะพัฒนาตนเองด้วย ความรู้และทักษะให้สูงขึ้นกว่า ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงผลักดันให้เขาเหล่านั้นเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน ดังที่กล่าวไว้แล้ว ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสแก่ผู้ใช้แรงงาน ให้เป็น “แรงงานคุณภาพ” อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้แรงงาน และการเพิ่มผลผลิตในระดับโรงงานแล้ว ยังเป็นการเพิ่มผลิตภาพโดยรวมให้กับประเทศชาติ แนวทาง ที่สามารถทำได้ เช่น การให้ความสำคัญกับการปลูกฝังค่านิยมการพัฒนาดตนเองตั้งแต่วัยเด็กเล็กๆ โดยอาจจะปรับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน การสร้างเสริมกิจกรรมที่จะช่วยให้ เด็กตื่นตัวที่จะเรียนรู้ หรือการปรับปรุงหลักสูตร กิจกรรมต่างๆ ของการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้แรงงานในด้านอื่นๆ โดยมุ่งหวังให้แรงงานเหล่านั้น สามารถพึ่งพาตนเองทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ (เช่น การให้ความรู้ เกี่ยวกับสุขอนามัยเบื้องต้น ความรู้ด้านพื้นฐานภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ การสร้างความรู้ ความเข้าใจในสิทธิ และหน้าที่ของตนในฐานะผู้ใช้แรงงาน ฯลฯ) หรือการให้ความสำคัญกับสถาบันที่ ช่วยเพิ่มพูนความรู้และทักษะต่างๆ ในส่วนของวิชาชีพที่สามารถสนองกับตลาดแรงงาน เพื่อสร้าง ทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายให้แก่ผู้ใช้แรงงาน โดยอาจจะประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ราชการอื่นๆ ภาคเอกชน หรือปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งเป็นที่มาของภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งหลาย นั้นเอง.

FACTORS ON DECISIONS OF THE TEXTILE INDUSTRIAL'S WORKERS
IN SAMUTPRAKAN PROVINCE TOWARDS ENROLLMENT
IN GENERAL – FORMAL EDUCATION
AT THE LOWER SECONDARY LEVEL

AN ABSTRACT
BY
MISS. WORANART MEEPOOMROO

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
March 2003

Woranart Meepoomroo. (2003). *Factors on decisions of the textile industrial's workers in Samutprakan province towards enrollment in general – formal education at the lower secondary level*. Master project, M.Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Dr. Sunitda Tesniyom.

The objectives of this research is to study factors effecting the decision making to take up non - formal elementary on lower secondary education, and compare such a decision, divided into 3 aspects, comprising of economic background, personal characteristics, social environment as different classifications / distribution of factors effecting the decision making to take up non - formal elementary on lower secondary education of students enrolling to transfer their study result from occupation of industrial textile for the first semester of academic year 2002 at the district educational service center in Samutprakan Province for total of 109 persons (or computed as 73.15% on the total population number). On the data analysis, a specification was indicated for Industrial Textile Labor Questionnaire Form, Samutprakan Province for the data collection, and analysis of data used basic statistics for general data analysis, Chi - Square statistics for testing of hypothesis.

The result of the research found that :

The industrial textile workers of Samutprakan Province who were the sampling group under this research were with more female than male (female was computed as 83.18%), with marital status of single and married at very close quantity (47.66% single and 46.73% married), most of which with aged from 20 - 30 years (distributed into from 20 - 25 years and 26 - 30 years, which were computed as 33.64% and 27.10% respectively), with the number of offsprings born off the same parents of not more than 5 persons (distributed into with offsprings born off the same parents of lower than 3 persons and between 3 - 5 persons, computed as 13.08% and 57.01% respectively.), with the responding worker being the number of offspring ranging from the 1st - 5th (distributed into child order No. 1 - 2 , and 3 - 5 , computed as 52.34% and 34.58% respectively), and at the time of their ending of the formal school primary education system (computed as 85.05%) has been continuous for total period of 5 - 20 years (distributed into from 5 - 10 years and 11 - 15 years and 16 - 20 years computed as 24.30% 27.10% and 20.56% accordingly), at present the sampling group was with service life of 1 - 10 years

(distributed into service life of less than 5 years and service life of 5 - 10 years computed as 32.71% and 45.79% respectively), with average income revenue from the occupation of less than Baht 3,500.- (compute as 90.65%) , and when combining the income revenue of all members of the family living together it was found that each of the sampling group family (computed as average income of between Baht 3,500 - 6,500 per month and Baht 6,501 - 9,500 per month, computed as 43.93% and 22.43%), they received information from a variety of medium e.g. radio, television, newspaper etc. at the time of decision making to the up non - formal elementary on lower secondary education (95.33%), the sampling groups (computed as 92.52%) were with expenses to be paid for education comprising of education tuition and other expenses other than education tuition fees comprising of education tuition fees other than education tuition fees of not more than Baht 500 and Baht 1,000 per term respectively, in respect of the travel to study or meeting the group in joining the educational activity program being held at the district non - formal educational service center the sampling groups (computed as 67.29%) were with travel time of not more than 30 minutes whereas the sampling groups (computed as 70.10%) were with travel time of not a distance than 10 kilometers.

In respect of the parental status of the industrial textile workers of Samutprakan Province who were used as sampling group. it was found that most were with lower educational background to secondary education (distributed into father's educational background and mother's educational background, computed as 89.72% and 82.25 % respectively). Furthermore, it was found that the parents of sampling groups are with main income revenue from the occupation of agriculture or raising livestock at a portion (computed at 62.61%).

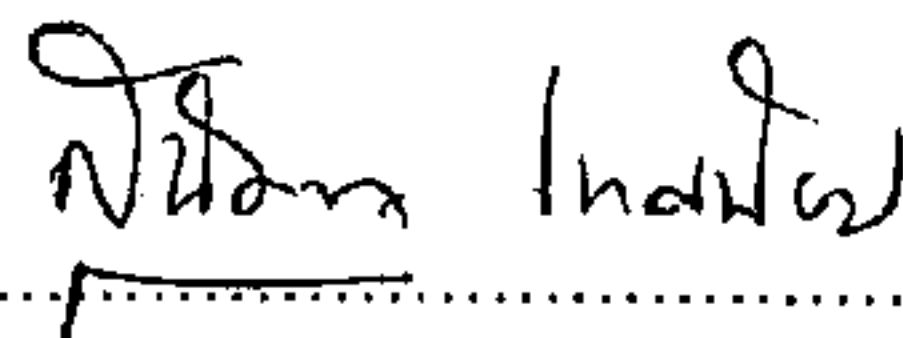
From the factors effecting the decision making to take up non - formal elementary on lower secondary education of the 17 sampling groups, it was found that there were only 2 factors which are effecting the decision making to take up non - formal elementary on lower secondary education statistically significantly at the level of 0.05, said factors were the worker's work experience and father's educational background.

Furthermore, this research study found that the reason of personal characteristics such to be proud of knowledge, skill, and educational qualification because of learning, the need to make self - development with new knowledge and skill regularly etc. were the most important reasons. In respect of the decision to take up non - formal elementary on lower secondary education the research shows that although as a matter of fact those

workers were with low education background but they were with anticipation to make self - development with knowledge and skill to be higher to the present time, thus explaining their motivation to take up such up non - formal elementary on lower secondary education. Therefore, to enhance added opportunities to workers to become **“Quality Workers”** that will be not only contributing to the workers and enhance added productivity within the factory but also enhance added production to the country as well. The guidance which could be practical e.g. pay attention to the growth of value of self - development since childhood, by making adjustment of the curriculum or the instructional and learning process of the teacher in the school or reinforce activities that will encourage children to learn or making an adjustment of the curriculum or activities of the non - formal education program to contribute workers in other terms with aim for those workers to be and mentally (e.g. educating them the knowledge on daily life economics, educating them on fundamental public and physical health, fundamental English knowledge and computers, knowledge and understanding on their rights and duties as workers etc.) or paying attention to institutions enhancing added knowledge and skills on the part of occupation which respond to the labor market demand to create multi - educational options for workers through coordination with other public agencies or private organizations or local learned people who were the source or the origin of local intellectuals.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

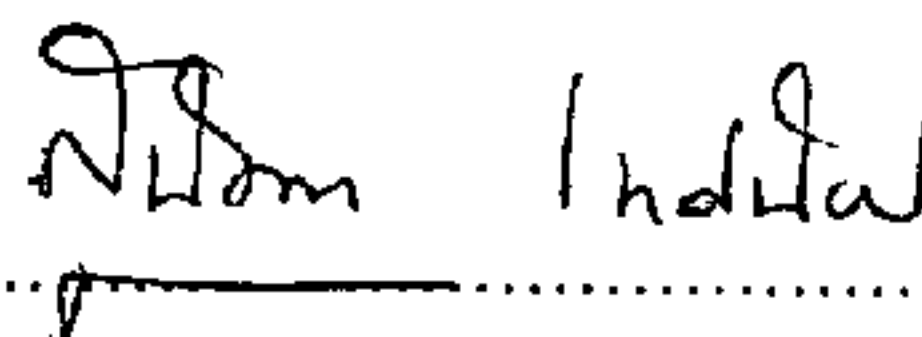
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทคนิยม)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

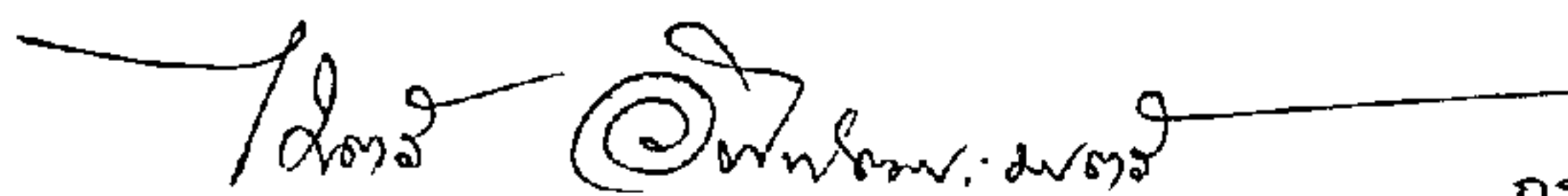

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทคนิยม)

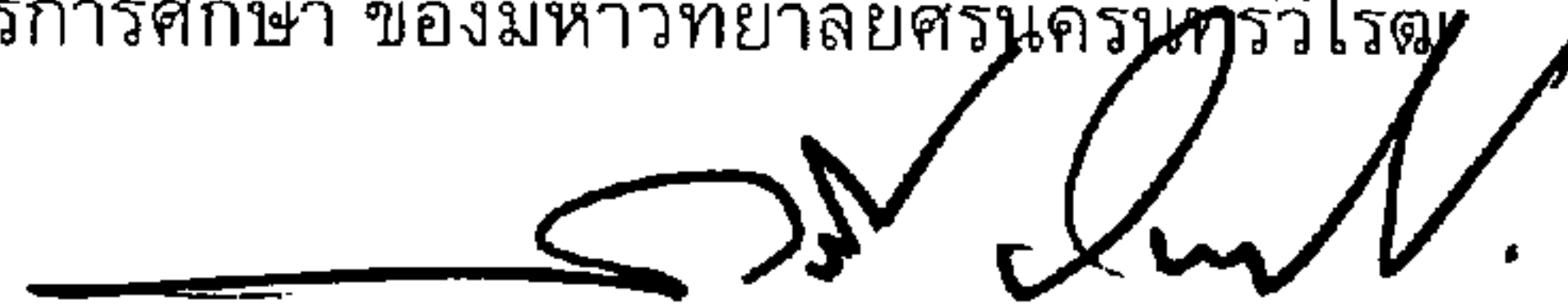

กรรมการ
(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

กรรมการ
(อาจารย์รวิพรรณ สาลีผล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุนิตดา เทศนิยม ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และได้สละเวลาอันมีค่าคอยให้ คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนติดตามผลการจัดทำสารนิพนธ์ อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี และอาจารย์วิพรรณ สาสีผล ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนอง โลหิตวิเศษ อาจารย์ภาควิชา การศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คุณรังษี เอี้ยวสุวรรณ ผู้ช่วย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน และคุณพงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ นักวิชาการกองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็น ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ ทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนข้อปรึกษาในการจัดทำ สารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์และเจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรปราการ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทั้ง 6 แห่งในจังหวัดสมุทรปราการ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนอนุเคราะห์ข้อมูลในการกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบคุณอาจารย์วรนุช มีภูมิรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ ผู้ให้คำปรึกษาและจัดหาอุปกรณ์สารสนเทศ ขอขอบคุณ นายปิยะ วิริยะสมบัติ เพื่อนผู้ร่วมเดินทางและค้นคว้าเอกสารในการทำวิจัย

ขอกราบรำลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ผู้ซึ่งเป็น “ผู้สร้าง ผู้ให้ ผู้รักษา”

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัย ตลอดมา

วรนารถ มีภูมิรู้

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ.....	11
ลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจ.....	12
ระดับการตัดสินใจของมนุษย์.....	12
ขั้นตอนของการตัดสินใจ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา.....	14
ทฤษฎีทุนมนุษย์.....	14
ความจำเป็นที่ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมควรได้รับการศึกษา.....	17
การขาดความรู้พื้นฐาน.....	17
การขาดความรู้ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่.....	18
การขาดความรู้ ความสามารถในการปรับตัวและใช้ชีวิตของผู้ใช้แรงงาน..	18
การขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้สิทธิและหน้าที่ ของการเป็นผู้ใช้แรงงาน.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	19
ความเป็นมาของการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	19
ความหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	20
วิสัยทัศน์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน.....	22
พันธกิจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน.....	22
ยุทธศาสตร์หลักของกรมการศึกษานอกโรงเรียน.....	22
รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	24

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน).....	24
เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของผู้ใหญ่.....	31
อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย.....	36
ความเป็นมาของอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย.....	37
ระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ.....	38
ข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการ.....	42
ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรปราการ.....	42
ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสมุทรปราการ.....	42
ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสมุทรปราการ.....	42
โครงสร้างประชากรและการจ้างงานในจังหวัดสมุทรปราการ.....	43
มูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดสมุทรปราการ.....	43
อุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ.....	43
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา.....	46
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	58
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม.....	62
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้.....	71
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	82
สมมติฐานของการวิจัย.....	83
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	95

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	111
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	129

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน จังหวัดสมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2543.....	43
2	ค่าความถี่ และค่าร้อยละเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ.....	62
3	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในแต่ละด้าน.....	66
4	ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ.....	67
5	ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว.....	68
6	ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	70
7	ค่าความถี่และค่าร้อยละของเหตุผลอื่นๆในการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	71
8	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรเพศ กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	72
9	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรอายุ กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	73
10	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกัน ระหว่างตัวแปรสถานภาพสมรส กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	73
11	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรจำนวนพี่น้องในครอบครัว กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	74
12	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรลำดับที่การเป็นบุตร กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	74
13	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรประเภทความรู้เดิม กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	75

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ ศึกษาต่อ กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	75
15 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	76
16 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกัน ระหว่าง ตัวแปรระดับการศึกษาของบิดา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	76
17 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรระดับการศึกษาของมารดา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	77
18 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรอาชีพของบิดา กับ การตัดสินใจ เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	77
19 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรอาชีพของมารดา กับ การตัดสินใจ เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	78
20 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับ การศึกษา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	78
21 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้า รับการศึกษา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	79
22 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกัน ระหว่าง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษา นอกโรงเรียน กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	79
23 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรรายได้ต่อเดือนของครอบครัว กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	80
24 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ย ต่อเทอม กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	80

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 กระบวนการตัดสินใจ.....	12
3 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎีทุนมนุษย์.....	15
4 ความสัมพันธ์เบื้องหลังระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญในทฤษฎีทุนมนุษย์ และข้อสมมติฐานเบื้องหลัง.....	16
5 กระบวนการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	22
6 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	26
7 วงจรทั้งระบบของอุตสาหกรรมสิ่งทอ แสดงถึงความต่อเนื่อง ตั้งแต่อุตสาหกรรม ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจรายได้ และการบริการของภาครัฐ การพัฒนาคุณภาพแรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้สามารถดำเนินการได้ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน (รุ่ง แก้วแดง. 2537 : 44) เนื่องจากประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาประเทศไปสู่รูปแบบสังคมอุตสาหกรรม ทำให้ให้สภาพสังคมและวัฒนธรรมของประเทศมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมเมืองและสังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น แนวคิดและปรัชญาทางการศึกษาโดยชีวิตเพื่อชีวิตและตลอดชีวิตจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญมาก

การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นวิธีการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้แรงงาน ในด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ อันส่งผลต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น โดยผู้ใช้แรงงานสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ซึ่งนอกจากจะไม่กระทบกระเทือนต่อการทำงาน หรืองานประจำที่ทำอยู่แล้ว ยังเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ผู้ใช้แรงงานมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ รู้จักการพัฒนาดตนเองเป็นพลเมืองที่ดีและสามารถทำประโยชน์ต่อสังคม

นับจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525 – 2529) เป็นต้นมา โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ได้เปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาการเกษตรเป็นสำคัญ เข้าสู่ระบบการผลิตภาคอุตสาหกรรม การบริการ และการส่งออก บนพื้นฐานของการเกษตรที่เข้มแข็งทันสมัย รวมทั้งการเปิดกว้างเข้าสู่เศรษฐกิจที่เป็นนานาชาติมากขึ้น (สุมาลี ปิตยานนท์, และคนอื่นๆ. 2538 : 3 – 1) ส่งผลให้ลักษณะของผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อเพิ่มสมรรถนะทางการแข่งขันของเศรษฐกิจไทยในตลาดโลก โดยผู้ใช้แรงงานซึ่งเป็นที่ต้องการนั้นต้องมีการศึกษาสูง มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับวิทยาการใหม่ๆได้ดี (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2535 : 39 – 58) อย่างไรก็ตาม การผลิตแรงงานประเภทนี้ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้เพียงพอ ทำให้เกิดการขาดแคลนกำลังคนที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับกลางขึ้นไป นอกจากนั้น ผู้ใช้แรงงานซึ่งอยู่ในตลาดแรงงานแล้ว ส่วนใหญ่มีพื้นความรู้ในระดับประถมศึกษาและบางส่วน

ไม่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (สุมาลี สังข์ศรี และสุพิน พันธ์งาม. 2536 : 80 – 88) จากข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น ทำให้การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มสมรรถนะทางการแข่งขันของผู้ผลิตไทยเป็นไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น นอกเหนือจากการขาดแคลนแรงงานเพื่อเข้าสู่ระบบการผลิตของเศรษฐกิจแล้ว ประเทศไทยยังต้องประสบปัญหาอันเป็นผลต่อเนื่องจากปัญหาหลักอีกหลายประการ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการมีรายได้ต่ำ ปัญหาความยากจน และปัญหาคุณภาพชีวิต เป็นต้น

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศให้กับประเทศไทยมากเป็นลำดับต้นๆ มาโดยตลอด ทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานสูงสุดในภาคอุตสาหกรรม โดยไม่นับรวมถึงการจ้างงานในระบบครัวเรือนอีกจำนวนมาก (กลุ่มอุตสาหกรรม 2. 2544 : 1) นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมสนับสนุนอีกหลายประเภท เช่น ชีป กระดุม แถบยางยืด เป็นต้น (วีระศักดิ์ อุดมกิจเดชา และปราณี รัตนวลีโรจน์. 2540 : 3) ในอดีตความได้เปรียบทางการค้าในอุตสาหกรรมประเภทนี้ ส่วนหนึ่งได้มาจากค่าจ้างแรงงานที่มีราคาถูก ด้วยสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน ความได้เปรียบเชิงค่าจ้างแรงงานของประเทศไทย ได้สูญเสียให้กับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จีน เวียดนาม ฯลฯ ทำให้ประเทศไทยต้องพยายามเจาะตลาดระดับบนเพิ่มมากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันด้านราคาในตลาดระดับล่าง ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตและรูปแบบแฟชั่นที่มีคุณภาพสูง โดยมุ่งสู่ตลาดผู้บริโภคที่มีอำนาจซื้อสูง และต้องการสินค้าที่มีคุณภาพหรือมีเอกลักษณ์พิเศษ โดยไม่เกี่ยงในเรื่องของราคา ในส่วนนี้ผู้ประกอบการหลายรายได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิต และคุณภาพของสินค้า ส่งผลกระทบให้ “ผู้ใช้แรงงานจำนวนมากต้องปรับเปลี่ยนคุณภาพของตนให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้างและตลาดแรงงานที่เปลี่ยนไป” ภายใต้ความกดดัน และศักยภาพเดิมที่มีอยู่ นอกจากนั้นยังจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ และทักษะอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นอาชีพเสริม เมื่อยามประสบปัญหาการเลิกจ้างงาน (นวลทิพย์ อาคมพัฒน์. 2539 : 3)

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ ได้สรุปภาพรวมของจังหวัดสมุทรปราการ ไว้ว่า จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ภาคอุตสาหกรรมเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ทั้งสิ้น 185,005 ล้านบาท เป็นรายได้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากสาขาการผลิตในภาคอุตสาหกรรมถึง 104,819 ล้านบาท หรือ 56.66% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ข้อมูลจาก : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2541) อุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ และอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการมีโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งสิ้น 4,602 โรง ในจำนวนนี้เป็นโรงงานหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจำนวน 672 โรง มีผู้ใช้แรงงานในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 89,150 คน และจากข้อมูลปีเดียวกัน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ(ณ. สิ้นปีพ.ศ.2543) พบว่า จำนวนผู้ใช้แรงงานรวมในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม มีจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งจากจำนวนผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมรวมทั้งสิ้น (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด. 2544 : หน้า 1 - 25)

จากสภาวะการณ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงเป็นที่มาของการสร้างยุทธศาสตร์ในการปรับปรุงความรู้และทักษะของผู้ใช้แรงงานเพื่อที่จะ “แปลงสภาพ” ผู้ใช้แรงงานให้สามารถปรับปรุงความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการผลิตให้สูงขึ้น ด้วยการให้การศึกษาแบบไม่เป็นการหรือการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับพื้นฐาน (Basic Education) ที่นับว่าเป็นหลักการที่สำคัญของการดำเนินการศึกษานอกระบบโรงเรียน และเป็นที่มาของงานวิจัย งานวิจัยชิ้นนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าเรียนดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background) ด้านสภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment) จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ เพราะผู้วิจัยตระหนักดีว่า การที่จะจัดการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้นั้น นักวางแผนและนักการศึกษา จำเป็นต้องทราบถึงบริบทและสิ่งแวดล้อมของตัวผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนในระดับชั้นต่างๆ ซึ่งการศึกษาทั้ง 2 ประเด็นนี้ จะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวางแผนและการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการแท้จริงของผู้เรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ
2. เปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษาระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานอกโรงเรียน รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อนำข้อสรุปที่ได้จากการวิจัย ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขและการจัดการศึกษาของการศึกษานอกระบบโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2. เพื่อนำข้อสรุปที่ได้จากการวิจัย ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสถานประกอบการในด้านการให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับผู้ใช้งานต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชาอาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2545 ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอทุกแห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 149 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชาอาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา2545 ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอทุกแห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 109 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 73.15 ของประชากรทั้งสิ้น 149 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 สถานภาพสมรส
- 1.4 จำนวนพี่น้องในครอบครัว
- 1.5 ลำดับการเป็นบุตร
- 1.6 ประเภทของความรู้เดิม
- 1.7 ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ
- 1.8 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 1.9 ระดับการศึกษาของบิดา

- 1.10 ระดับการศึกษาของมารดา
- 1.11 อาชีพของบิดา
- 1.12 อาชีพของมารดา
- 1.13 ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ
- 1.14 ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ
- 1.15 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน
- 1.16 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
- 1.17 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

- 2.1 เศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background)
- 2.2 สถานภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics)
- 2.3 สังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัย

หมายถึง เหตุใดๆหรือตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เพื่อสนองตอบต่อความต้องการ หรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นเหตุหรือตัวกระตุ้นผู้เรียนให้ตัดสินใจเข้าเรียน หลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างไม่ได้ศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานอกโรงเรียน รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว และค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อเทอม

จำนวนพี่น้องในครอบครัว

หมายถึง จำนวนพี่น้องที่ร่วมบิดา – มารดา เดียวกัน และที่ร่วมบิดาหรือมารดา ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ลำดับการเป็นบุตร

หมายถึง ลำดับที่การเป็นบุตรของบิดา – มารดา ซึ่งนับรวมถึงบุตรของบิดาหรือมารดาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ประเภทของความรู้เดิม

หมายถึง พื้นฐานความรู้สูงสุด ก่อนเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทในระบบโรงเรียน และประเภทนอกระบบโรงเรียน

ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ

หมายถึง ระยะเวลาดังหมดที่เว้นว่างจากการศึกษา จนกระทั่งเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

ประสบการณ์ในการทำงาน

หมายถึง ระยะเวลาดังหมดที่เข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและการบริการ

ระดับการศึกษาของบิดา

หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของบิดา

ระดับการศึกษาของมารดา

หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของมารดา

อาชีพของบิดา

หมายถึง ลักษณะการประกอบอาชีพหลักของบิดา

อาชีพของมารดา

หมายถึง ลักษณะการประกอบอาชีพหลักของมารดา

อุตสาหกรรมสิ่งทอ

หมายถึง อุตสาหกรรมที่นำเส้นใยธรรมชาติ และเส้นใยสังเคราะห์ผ่านกระบวนการผลิตตามประเภทอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย อุตสาหกรรมการผลิตเส้นใยประดิษฐ์ เส้นใยธรรมชาติ อุตสาหกรรมการปั่นด้าย อุตสาหกรรมการทอผ้า อุตสาหกรรมการถักผ้า อุตสาหกรรมการผลิตภัณฑ์ Nonwoven อุตสาหกรรมการฟอกย้อมพิมพ์และตกแต่งสำเร็จ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการการศึกษา

หมายถึง ระยะทางในการเดินทางจากที่พักถึง สถานศึกษา / ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการการศึกษา

หมายถึง ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางจากที่พักถึง สถานศึกษา / ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานอกโรงเรียน

หมายถึง ความถี่ในการรับฟังข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จากสื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ป้ายโฆษณา ฯลฯ

รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

หมายถึง รายได้ของสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ร่วมกันทุกคน โดยนำมารวมกันเป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม

หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ใช้จ่ายไปเพื่อการศึกษา โดยเฉลี่ยในแต่ละเทอม เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าจัดกิจกรรม ค่าหนังสือ ค่าวัสดุ – อุปกรณ์ทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า – เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

หมายถึง เหตุผลต่างๆ ที่ทำให้ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ตัดสินใจเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background)

หมายถึง การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน เพราะ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในภายหน้า เหตุผลในการตัดสินใจดังกล่าว เช่น การตัดสินใจเข้าเรียน เพราะหวังว่า เมื่อจบการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับ ใช้ในการประกอบอาชีพเสริม เมื่อจบการศึกษาแล้ว สามารถนำวุฒิทางการศึกษา ใช้ในเปลี่ยนงานใหม่ที่ให้รายได้ที่สูงกว่าเดิม เป็นต้น

ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics)

หมายถึง การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน เพราะ บุคคลในครอบครัวเป็นผู้สนับสนุนให้มาเรียน มีความสุขจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพิ่มเติม เหตุผลในการตัดสินใจดังกล่าว เช่น ความสุขใจที่ได้รับจากการพัฒนาสติปัญญา ความสุขใจที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ความสุขใจจากการเวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากชีวิตครอบครัว และงานประจำที่ทำอยู่ เป็นต้น

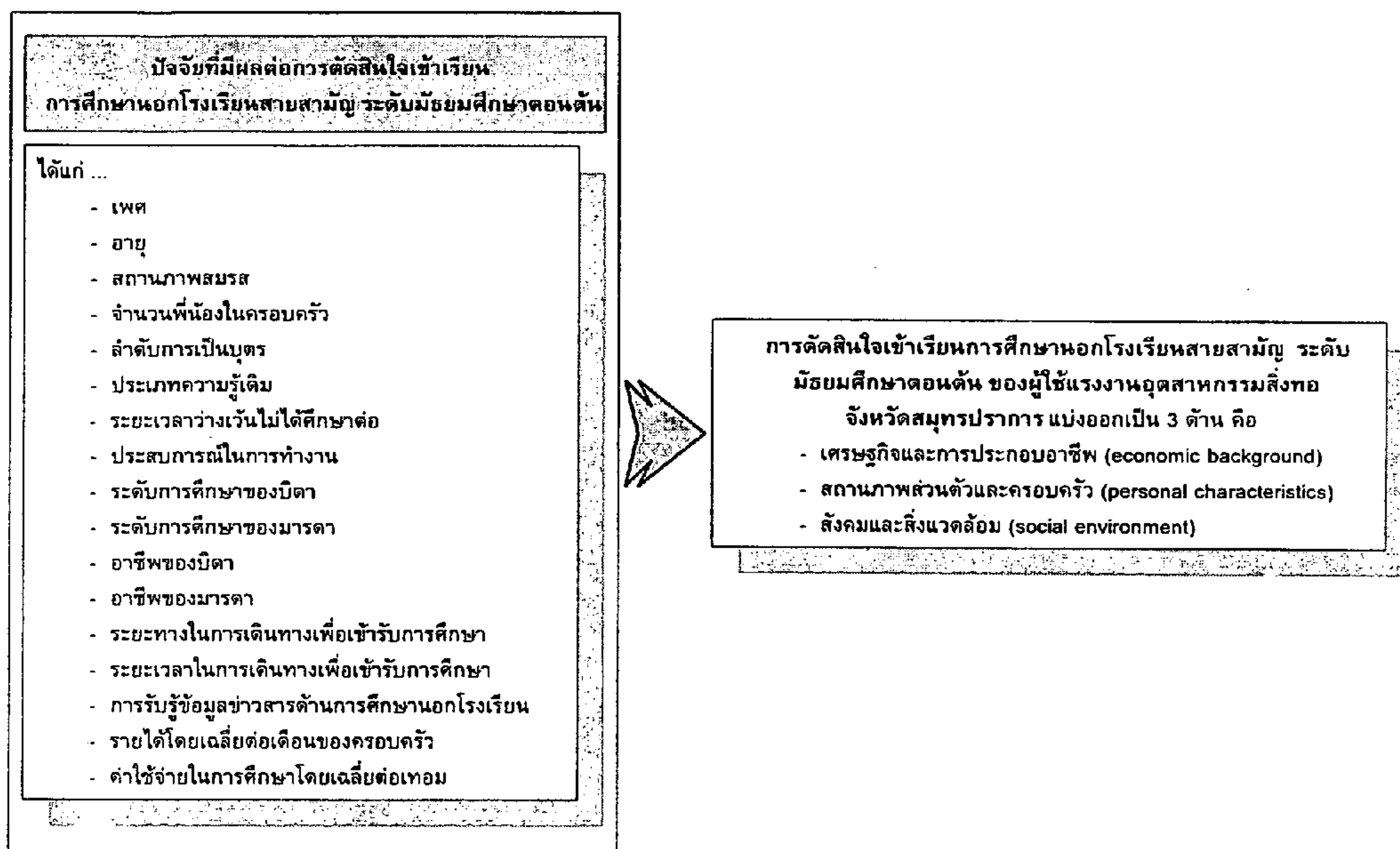
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment)

หมายถึง การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน เพราะ บุคคลที่อยู่รอบตัวเป็นผู้สนับสนุนให้มาเรียน มีความสุขจากการเข้ากลุ่ม การพบปะผู้คน การได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม เหตุผลในการตัดสินใจดังกล่าว เช่น ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ๆ กับผู้อื่น ต้องการเรียนรู้และเข้าใจปัญหาทางสังคมให้กว้างขึ้น ต้องการพัฒนาดตนเองให้ดีขึ้น ในฐานะที่ตนเป็นพลเมืองของสังคม เป็นต้น

ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

หมายถึง ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชาอาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา2545 ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอทุกแห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. อายุของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. สถานภาพสมรสของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. จำนวนพี่น้องในครอบครัวของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
5. ลำดับการเป็นบุตรของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
6. ประเภทความรู้เดิมของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา
3. ความจำเป็นที่ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมควรได้รับการศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน
5. เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนหรือการศึกษาผู้ใหญ่
6. อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย
7. ข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

Decision มาจากรากศัพท์ในภาษาละติน Decisio, Decisionis แปลว่า ตกลงใจ (Decide) และการตัดสินใจ (Decision) หมายถึง การตกลงใจ (The Act of Deciding) (ทองใบ สุขาริ. 2542 : 301 ; อ้างอิงจาก Thatcher and McQueen. 1980. *Webster Encyclopedic Dictionary of the English Language*. p.221) จากการศึกษาพบว่า บาร์นาร์ด, มัวร์เฮด และกริฟฟิน, เอเลียน มีความเห็นเกี่ยวกับความหมายของการตัดสินใจที่สอดคล้องกันว่าการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียว ด้วยการเปรียบเทียบและประเมินผลระหว่างทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งหมด (วุฒิชัย จ้านงค์. 2523 : 3 ; อ้างอิงจาก Barnard. 1938. *The Functions of the Executive*. ; ทองใบ สุขาริ. 2542 : 301 ; อ้างอิงจาก Moorhead and Griffin. 1995. *Organization Behavior : Managing People and Organizations*. p.236 ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2540 : 235 อ้างอิงจาก Harrison. 1960. *The New Science of Management*. p.1) ซึ่ง ชูลล์ และ ออฟสตัด ได้กล่าวเสริมต่อไปว่า การตัดสินใจ นั้น เกิดจากการใช้ดุลพินิจ ที่มาจากข้อเท็จจริงและค่านิยมของแต่ละบุคคล โดยผู้ตัดสินใจ จะเลือกทางเลือกที่เขาคิดสามารถสนองความต้องการและความปรารถนาของเขาได้ จากคำจำกัดความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจ สามารถแสดงออกถึงความชอบและไม่ชอบต่อบางสิ่งบางอย่างของแต่ละบุคคลได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2540 : 234 ; อ้างอิงจาก Shull, Delbecq and Cummings. 1970. *Organizational Decision Making*. p.31 ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2540 : 234

; อ้างอิงจาก Harrisan. 1981. *The Managerial Decision – Making*. p.21) นอกจากนั้น สมยศ , เมธี และ ไชมอน ยังได้กล่าวถึง กระบวนการตัดสินใจว่า การตัดสินใจ จะต้องประกอบด้วย ผู้ตัดสินใจ (ที่จะต้องเผชิญกับทางเลือกจำนวนหนึ่ง) ผลลัพธ์ต่างๆ (ที่เป็นไปได้ซึ่งขึ้นอยู่กับทางเลือก) ความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่จะเกิดขึ้น (ของผลลัพธ์แต่ละอย่าง) และความน่าจะเป็นที่ไม่เท่ากัน (ของผลลัพธ์แต่ละอย่าง) โดยผู้ตัดสินใจจะต้องใช้ความมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์เป็นหลักในการเลือกทางเลือกหลายๆทาง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งประสงค์นั้น (สมยศ นาวิการ. 2524 : 325 – 326 ; เมธี ปิณฑานนท์. 2525 : 168 ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2540 : 235 ; อ้างอิงจาก Simon. 1960. *The New Science of Management*. p.1)

จากแนวความคิดและความหมายของการตัดสินใจ ตามทัศนะของนักวิชาการทั้งหลายที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การตัดสินใจ (Decision) เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ประกอบไปด้วย ปรากฏการณ์ทางสังคมและตัวบุคคล ซึ่งมีค่านิยมและความเชื่อแฝงอยู่ รวมทั้งทางเลือกที่บุคคลหนึ่งได้เลือก เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมอันนำไปสู่สภาพที่พึงปรารถนาของตนหรือทางเลือกที่สามารถสร้างความพึงพอใจอันสูงสุด

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ส่วน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2531 : 577 – 579) คือ

1.1.1 กรอบของการคิด หมายถึง การจัดระบบความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมา หรือสิ่งที่แต่ละคนตีความหมายจากประสบการณ์ใหม่ เพื่อใช้ในการชี้นำพฤติกรรมของตนเอง กรอบของการคิดนี้เกิดจากการรับรู้และพื้นฐานความรู้เดิม

1.1.2 ค่านิยม หมายถึง มาตรฐานและสิ่งที่บุคคลให้ความสำคัญในการดำเนินชีวิต และอาจถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ชี้นำแนวทางของการดำเนินชีวิต

1.1.3 ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน (Self – Concept) หมายถึง ความรู้สึกที่ตนมีต่อตนเอง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความคิดและการตัดสินใจของคนเป็นอย่างมาก เพราะแรงจูงใจสำหรับการคิดส่วนใหญ่มาจากความต้องการพื้นฐาน และความรู้สึกที่มีต่อตนเอง

1.2 ระดับการตัดสินใจของมนุษย์ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ (วุฒิชัย จ้างรงค์. 2523 26 – 30) คือ

1.2.1 นิสัย (Habit) การตัดสินใจในระดับนี้ เป็นปฏิกิริยาตอบโต้ที่ถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขจากการเรียนรู้หรือการสร้างประสบการณ์ในอดีต มีลักษณะค่อนข้างจะอัตโนมัติ

1.2.2 การแก้ปัญหา (Problem Solving) การตัดสินใจในระดับนี้ เป็นการประเมินสิ่งใหม่ๆ ปัญหาใหม่ๆ ในสถานการณ์ใหม่ ด้วยการใช้เทคนิควิธี กลวิธีหรือประสบการณ์ที่สั่งสมมาในอดีต ก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ

1.2.3 การสร้างสรรค์ (Creativity) การตัดสินใจในระดับนี้ เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่แปลกใหม่ไม่สามารถนำการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่สั่งสมมาช่วยในการตัดสินใจได้ ผู้ตัดสินใจจะต้องทำการลองผิดลองถูก เพื่อนำผลที่ได้ใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจต่อไป

1.3 ขั้นตอนการตัดสินใจ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2531 : 573 – 576) ดังนี้

1.3.1 รู้และกำหนดปัญหาให้ชัดเจน ในการกำหนดปัญหาให้ชัดเจน ต้องประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ ขอบข่ายของปัญหาจะต้องไม่กว้างเกินไป ปัญหาจะต้องไม่แคบเกินไป และไม่นำข้อสรุปมากำหนดเป็นปัญหา

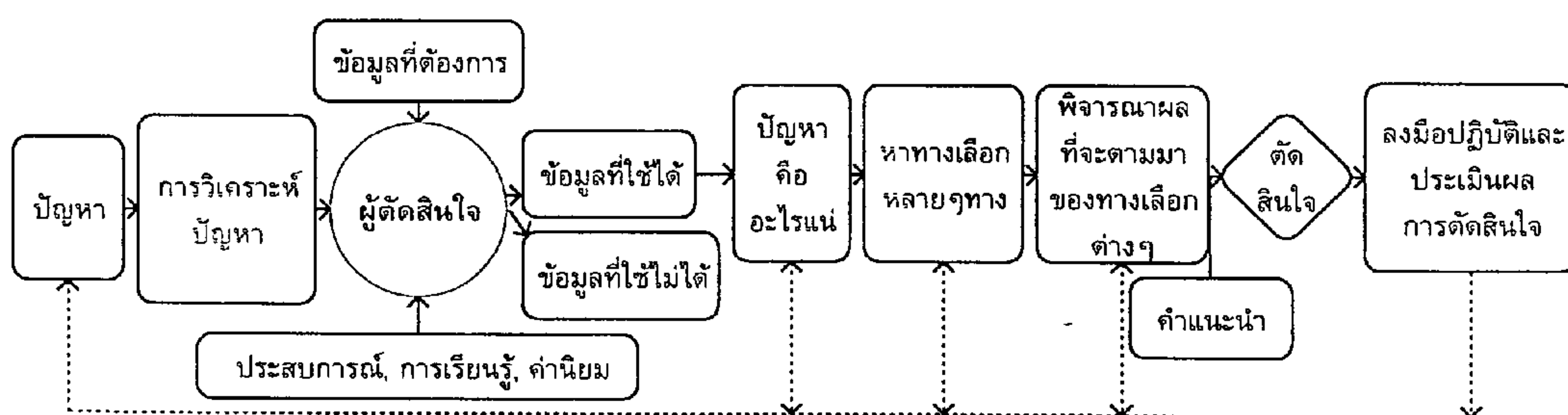
1.3.2 รวบรวมข้อมูล เมื่อกำหนดปัญหาแล้วจึงเริ่มรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ซึ่งข้อมูลที่ดีจะต้องครอบคลุมและแม่นยำ

1.3.3 ร่างผล ข้อเสนอหรือวิธีที่คาดว่าจะใช้แก้ปัญหา เป็นการระดมความคิดเพื่อรวบรวมผลหรือข้อสรุปที่คาดว่าจะเป็นไปได้ไว้มากมาย

1.3.4 ทดสอบผลหรือข้อเสนอที่คิดไว้ เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์ข้อสรุปที่คิดไว้ทั้งหมด ด้วยการทดสอบข้อสรุปแต่ละข้อว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

1.3.5 ประเมินผลและตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจที่นำไปสู่ข้อสรุปที่เชื่อถือได้มากที่สุด

ขั้นตอนของการตัดสินใจนั้น ไม่จำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นเสมอไป เพราะในทางปฏิบัติ ขั้นตอนการตัดสินใจอาจถูกย้อนกลับไปกลับหรืออาจเกิดหลายๆขั้นตอนพร้อมกัน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสามารถแสดงภาพประกอบได้ดังนี้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2521 : 210)

ภาพประกอบ 2 กระบวนการตัดสินใจ

จากลักษณะส่วนบุคคล ระดับการตัดสินใจ และขั้นตอนของการตัดสินใจดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การตัดสินใจประกอบด้วย กระบวนการที่ประกอบไปด้วย ข้อปัญหา ข้อมูลทางเลือก การตัดสินใจภายใต้ค่านิยม ความรู้สึก และประสบการณ์ที่สั่งสม ที่นำไปใช้ในการพิจารณาทางเลือก และเลือกทางเลือกที่สร้างความพึงพอใจให้กับตนเองมากที่สุดเท่าที่จะมากได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา

คำว่า เศรษฐศาสตร์ เป็นคำรวมที่แตกแขนงออกได้เป็นหลายสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การศึกษา (Economic of Education) จึงเป็นเพียงสาขาวิชาหนึ่งของเศรษฐศาสตร์ ในสมัยก่อนเชื่อกันว่า เศรษฐศาสตร์ แบ่งเป็นแขนงใหญ่ 4 แขนง คือ ผลิตรายการ (Production) บริโภคกรรม (Consumption) ปรึวรรตกรรม (Circulation) และวิภาคกรรม (Distribution) เรื่องของการศึกษาจึงถูกกล่าวถึงเพียงประปรายในแขนงวิชาเหล่านี้ เศรษฐศาสตร์การศึกษา จึงมีบทบาทน้อย และไม่ค่อยค้ำชู เพราะเรื่องของการศึกษาแฝงอยู่ในวิชาอื่นนั่นเอง จนเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้เห็นความสำคัญ และแยกออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหากตามการพัฒนาการศึกษาที่ขยายวงกว้าง ออกทางวิชาการที่มีสาขาความเชี่ยวชาญมาก (Specialized Fields) (อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณี จัตราคม. 2530 : 10 – 11)

เศรษฐศาสตร์การศึกษา (Economic of Education) เกิดขึ้นจากปัจจัยแรงงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐศาสตร์การศึกษา เป็นการศึกษาถึงทางเลือกในการจัดสรรทรัพยากรไปใช้ในกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาของปัจเจกชนและสังคม อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เศรษฐศาสตร์การศึกษามีทฤษฎีแกนหลักเบื้องหลัง คือ แนวคิดเรื่องการลงทุนในมนุษย์ (Human Investment) หรือที่รู้จักกันในนามของ ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) ทั้งเศรษฐศาสตร์การศึกษาและแนวคิดทุนมนุษย์ดังกล่าว มีส่วนเป็นอันมากในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในสาขาดั้งเดิมหลายสาขาในเศรษฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์การศึกษาเอง ก็ได้ถือกำเนิดขึ้นในฐานะสาขาหนึ่งของเศรษฐศาสตร์อย่างเต็มตัว ตั้งแต่ทศวรรษของ พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา (สุณี จัตราคม และเสาวณี เกรียร์. 2537 : 1 – 4)

2.1 ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory)

สุณี จัตราคม และ เสาวณี เกรียร์ ได้อธิบายว่า ทฤษฎีทุนมนุษย์ เพิ่งเป็นที่ยอมรับจากนักเศรษฐศาสตร์เมื่อราว 3 ทศวรรษที่ผ่านมาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การยอมรับดังกล่าวถือได้ว่าเป็นพัฒนาการก้าวสำคัญของแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากทำให้มีการขยายจุดเน้นของตัวกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้ก้าวขึ้นจากเดิม ซึ่งเดิมเน้นแต่บทบาทของทุนกายภาพ (Meter Capital) มาเป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของคนมากขึ้น โดยถือว่าคุณภาพ ความรู้ ความสามารถของคน เป็นทุนชนิดหนึ่งที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) นั่นเอง

2.1.1 ข้อสมมติของทฤษฎีทุนมนุษย์

การอธิบายให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของทุนมนุษย์ ตลอดจนแนวทางการใช้จ่ายหรือลงทุนเพื่อสะสมทุนมนุษย์ ในทฤษฎีทุนมนุษย์นั้น วางอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมุติกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

2.1.1.1 ปัจเจกชนเป็น “มนุษย์เศรษฐกิจ” (Economic Man) กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีเหตุมีผลในลักษณะของการแสวงหาผลประโยชน์สูงสุดจากใช้จ่าย

2.1.1.2 ความชำนาญและความรู้ (Skills and Knowledge) ของมนุษย์ เป็นทุนประเภทหนึ่ง ซึ่งจะอยู่ภายใต้ตัวของมนุษย์ผู้เป็นเจ้าของทุนนั่นเอง เรียกว่า ทุนมนุษย์

2.1.1.3 โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ปัจเจกชนสามารถเลือกใช้จ่ายไปหรือลงทุนไปเพื่อสะสมทุนมนุษย์นั้น จะมีลักษณะแข่งขันกัน กล่าวคือ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียมกันให้แก่ทุกคนที่ต้องการ สามารถเลือกใช้จ่ายได้

2.1.1.4 กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ เมื่อปัจเจกชนเลือกใช้จ่ายไปแล้ว จะมีบทบาทหลักในการช่วยส่งเสริม ความรู้ ความชำนาญ อันมีผลเพิ่ม หรือดำรงไว้ซึ่งผลิตภาพ (Productivity) ในอนาคตของผู้ลงทุน

2.1.1.5 ตลาดแรงงานมีลักษณะแข่งขัน (Competitive) หมายความว่า ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่ปัจเจกชนได้รับจะเป็นเครื่องสะท้อนถึงระดับผลิตภาพของเขา นั่นคือ

$$w = MP$$

เมื่อ w คือ อัตราค่าจ้างที่แท้จริง

MP คือ ผลิตภาพหน่วยสุดท้ายของแรงงาน (Marginal Product)

นอกจากนี้ ตลาดแรงงานในทฤษฎีทุนมนุษย์ ยังมีลักษณะต่อเนื่อง (Continuous) หมายความว่า แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายเข้าออก หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่ระดับ และอาชีพต่างๆ ในตลาดได้อย่างเสรี โดยเป็นไปตามผลิตภาพที่เปลี่ยนไป ดังนั้นเมื่อแรงงานลงทุนเพื่อสะสมทุนมนุษย์ของเขาเพิ่มขึ้น เขาจะมีโอกาสได้รายได้เพิ่มขึ้นตามผลิตภาพที่เพิ่มขึ้น

2.1.2 เนื้อหาของทฤษฎีทุนมนุษย์

จากข้อสมมติต่างๆ ข้างต้น ผู้สนับสนุนทฤษฎีทุนมนุษย์ ได้เสนอว่า “ปัจเจกชนจะเลือกใช้จ่ายเพื่อปรับปรุงตนเอง (สะสมทุนมนุษย์) ในหลายๆ ด้าน การใช้จ่ายนี้มีใช้เพื่อประโยชน์ปัจจุบัน แต่เพื่อผลได้ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินที่จะเพิ่มพูนขึ้นในอนาคต” ดังนั้นการใช้จ่ายดังกล่าวจึงเป็นการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

สำหรับชนิดหลักของกิจกรรมหลักๆ ที่ปัจเจกชนสามารถใช้จ่ายไปเพื่อสะสมทุนมนุษย์ของคนนั้น ประกอบด้วย

2.1.2.1 การศึกษา (Education)

2.1.2.2 การฝึกอบรมในระหว่างทำงาน (On the Job Training)

2.1.2.3 การรักษาสุขภาพอนามัย (Health Care)

2.1.2.4 การแสวงหางานทำ (Job Search)

2.1.2.5 การหาข้อมูลตลาดแรงงาน (Information Retrieval)

2.1.2.6 การย้ายถิ่น (Migration)

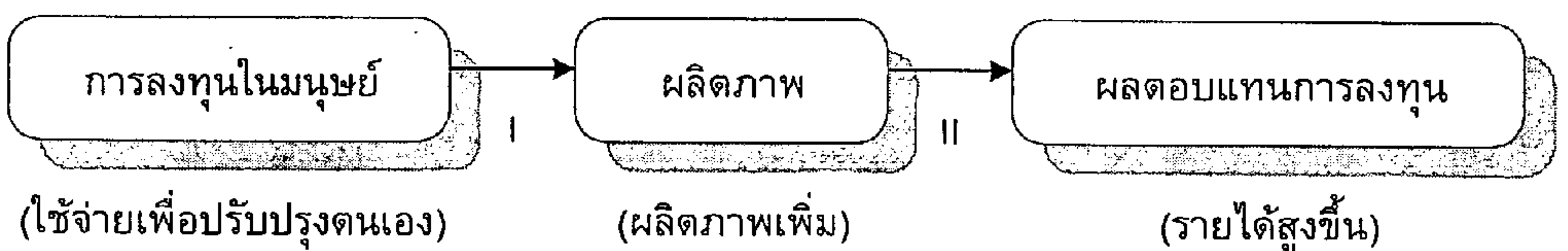
ดังนั้น บัณฑิตอาจเลือกใช้จ่ายเพื่อซื้อบริการทางแพทย์และพยาบาล และ/หรือ เพื่อรับการศึกษาเพิ่มเติม เขาอาจยอมใช้เวลาไปในการแสวงหางาน ซึ่งให้ค่าตอบแทนที่ดีที่สุด แทนที่จะยอมรับงานแรกที่ได้โดยไม่คำนึงถึงข้อได้เปรียบเสียเปรียบใดๆ เลย เขาอาจใช้จ่ายเพื่อซื้อข้อมูล (แหล่งข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุเพื่อฟังข่าวสาร เป็นต้น) เกี่ยวกับการจ้างงาน หรืออาจโยกย้ายถิ่น เพื่อให้มีโอกาสได้งานทำมากขึ้น และอาจเลือกงานที่จ่ายค่าจ้างต่ำแต่มีเส้นทางที่จะได้ศึกษาหรืออบรมให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป แทนที่จะรับงานที่อาจจ่ายค่าจ้างสูงหน่อย แต่อนาคตดั้น เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ของบัณฑิตเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่สูงขึ้นของตนเองในอนาคตทั้งสิ้น ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในแง่ของการได้รายได้เพิ่มขึ้น (ผลได้ที่เป็นตัวเงินและมองเห็น) รู้สึกมีเกียรติยศและศักดิ์ศรี มีสุขภาพแข็งแรงอันนำมาซึ่งการมีประสิทธิภาพในการทำงาน สูง ได้งานซึ่งมีสวัสดิการดี มีโอกาสก้าวหน้าสูง (ผลได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน)

อนึ่ง ในบรรดาโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ มีการใช้จ่ายบางอย่างที่รัฐบาล หรือสังคมสามารถสนับสนุนได้โดยเป็นผู้ลงทุน เพื่อจัดบริการเหล่านั้นขึ้นมา เช่น การศึกษา การสาธารณสุข บริการด้านข่าวสารตลาดแรงงาน เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลของประเทศต่างๆ ได้ดำเนินการอยู่แล้ว เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลสมควรรับภาระในการลงทุนเพื่อกิจกรรมเหล่านั้น คือ ผลภายนอก (Externalities) ที่เป็นผลที่เกิดขึ้น

จากเนื้อหาสาระของทฤษฎีทุนมนุษย์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของตัวทฤษฎี มีอยู่ 3 ประการ คือ

- การลงทุนในมนุษย์
- ผลผลิตภาพ
- ผลตอบแทนจากการลงทุน

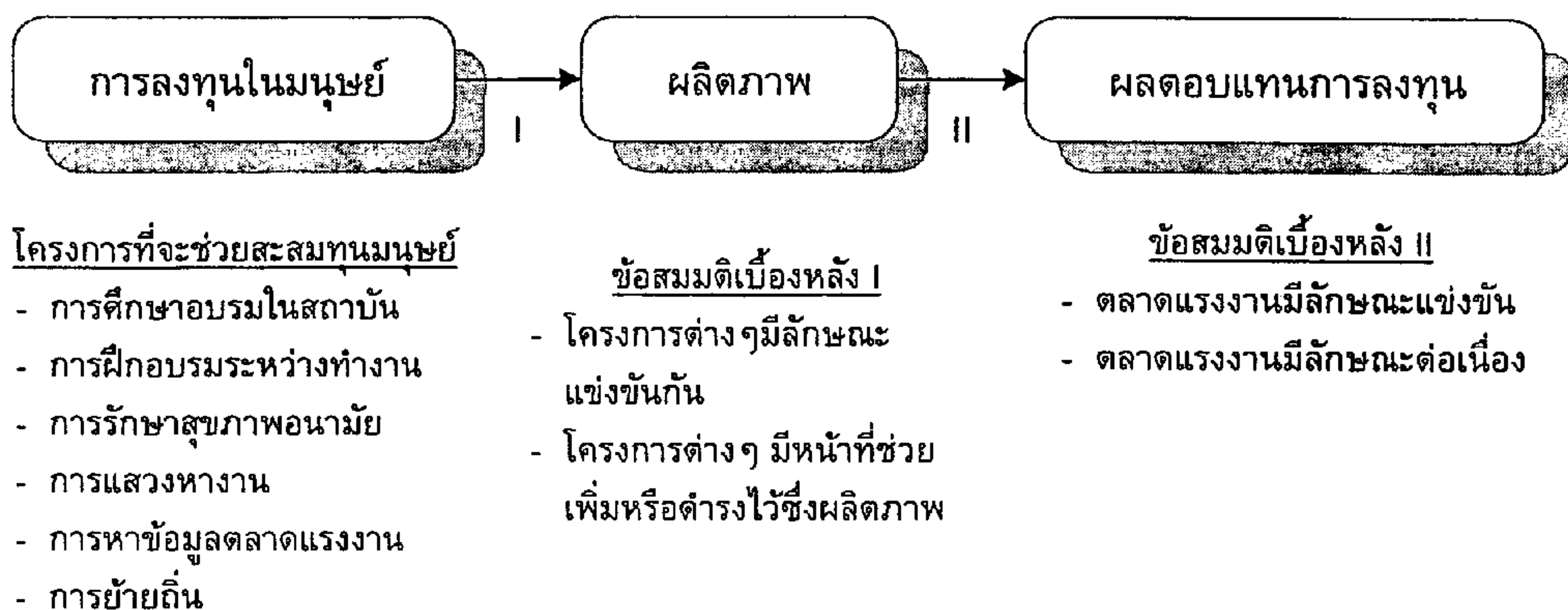
องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้ มีความสัมพันธ์กันและสามารถเขียนเป็นภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎีทุนมนุษย์

จากภาพประกอบข้างต้น จะเห็นได้ว่าการที่บัณฑิตใช้จ่ายเพื่อปรับปรุงตนเองหรือการรักษาสุขภาพอนามัย เป็นต้น จะมีผลทำให้ผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์สูงขึ้น ดังนั้นในกรณีการศึกษา จึงเท่ากับว่าการศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมความชำนาญทางเทคนิคแก่ผู้ศึกษาด้วย และจากสภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับรายได้สูงขึ้นในตลาดแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่เพิ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่หรือเขาอยู่ในตลาดแรงงานอยู่แล้ว สำหรับในกรณีหลังเท่ากับว่ากิจกรรมเหล่านั้นทำให้เขาเลื่อนสภาพในตลาดแรงงานขึ้นมาได้นั่นเอง

อนึ่ง องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้ จะมีความสัมพันธ์กันดังภาพประกอบ ได้หรืออีกนัยหนึ่ง ลูกศร I และลูกศร II จะเป็นไปได้ก็เนื่องจากมีข้อสมมติต่างๆ ดังกล่าวไว้กำกับอยู่ ดังปรากฏในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญในทฤษฎีมนุษย์และข้อสมมติเบื้องหลัง

จากเนื้อหาของทฤษฎีทุนมนุษย์ จะเห็นได้ว่า การศึกษามีบทบาทเป็นกลไกหรือเป็นกิจกรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดการสะสมและพัฒนาทุนมนุษย์ได้ ซึ่งบทบาทดังกล่าวจะเป็นข้อสมมติเบื้องหลังในการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษาโดยตลอด (สุณี จัตราคม และ เสาวณี เกียรติ. 2537 : 13 – 17)

3. ความจำเป็นที่ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมควรได้รับการศึกษา

3.1 การขาดความรู้พื้นฐาน

ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ต่ำ จากการวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ TDR (ปัทมา ธรรมเจริญ. 2538 : 1) พบว่า 81% ของกลุ่มลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรมมีการศึกษาสูงสุดเพียงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า การขาดการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ทั้งต่อตนเองและโดยส่วนรวม เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านสังคม ฯลฯ ดังนั้นผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมจึงควรต้องได้รับการพัฒนาทางด้านการศึกษาให้สูงขึ้น เพราะหากผู้ใช้แรงงานได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น โอกาสในการเรียนรู้และการพัฒนาในอาชีพก็จะสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ใจฟูง (2522 : บทคัดย่อ) พบว่า ลูกจ้างที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานและสภาพการดำเนินชีวิตส่วนตัวก็จะดีขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถลดปัญหาความขัดแย้งทางด้านแรงงานสัมพันธ์ระหว่าง

นายจ้างและลูกจ้างได้อีกด้วย การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสำหรับผู้ใช้งานจึงนับว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ใช้งานให้สามารถพัฒนาตนเอง

3.2 การขาดความรู้ – ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่

ในภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีพัฒนาด้านวิทยาการ และเทคโนโลยีให้ทันสมัยอยู่เสมอ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ก็จำเป็นที่จะต้องการผู้ใช้งานที่มีความรู้ความชำนาญ เฉพาะด้านจากผู้ใช้งานมากขึ้น แต่เนื่องจากความรู้ความสามารถผู้ใช้งานยังไม่เพียงพอ เพราะขาดความรู้ขั้นพื้นฐานจึงเป็นปัญหาทำให้การพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีของผู้ใช้งานไม่ดีเท่าที่ควร

3.3 การขาดความรู้ความสามารถในการปรับตัวและใช้ชีวิตของผู้ใช้งาน

ในอดีตสังคมไทย เป็นสังคมเกษตรกรรม การดำเนินชีวิตของผู้ใช้งานส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับดิน ฟ้าอากาศ ไม่เร่งรีบ เพราะตนเป็นนายตน แต่ต่อมาสังคมกลายเป็น สังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น ทำให้การดำเนินชีวิตของผู้ใช้งานส่วนใหญ่ต้องเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมต้องมีการดำเนินชีวิตที่รีบเร่งขึ้นอยู่กับเวลา ต้องมีกฎระเบียบที่มากขึ้น ฯลฯ การให้การศึกษากับผู้ใช้งาน จะสามารถช่วยให้ผู้ใช้งานเกิดความรู้ความเข้าใจที่สูงขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดียิ่งขึ้น

3.4 การขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิและหน้าที่ของการเป็นผู้ใช้งานที่ดี

ผู้ใช้งานจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งผลประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับตามกฎหมายคุ้มครอง เพื่อเป็นการป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างและเพื่อสามารถปฏิบัติตนในฐานะผู้ใช้งานที่ดี

4. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นคำซึ่งเพิ่งถูกนำมาใช้เมื่อไม่นานมานี้ ในบางแห่งอาจใช้คำว่า การศึกษาผู้ใหญ่ ในความหมายเดียวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน สำหรับประเทศไทยได้เคยใช้คำว่า การศึกษาผู้ใหญ่ และได้เปลี่ยนมาใช้คำว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้มีเฉพาะแต่ผู้ใหญ่เท่า แต่ยังรวมไปถึงเด็กและวัยรุ่น

ในปัจจุบัน คนต่างให้ความสนใจกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนกันมากขึ้น เนื่องจาก การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นวิธีการให้การศึกษที่สามารถสนองต่อความต้องการของบุคคลและสังคมได้เป็นอย่างดี ทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้กับประชาชนได้มีทางเลือกทางการศึกษามากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การศึกษาไม่จำกัดเฉพาะแต่ในห้องเรียนเท่านั้น หากยังครอบคลุมไปถึงทุกๆที่ ทุกๆโอกาสอีกด้วย (อรรณณ กิมะพันธุ์, 2542 : 55)

4.1 ความเป็นมาของการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Nonformal Education) ไม่ใช่ของใหม่สำหรับประเทศไทย เพราะในอดีตการศึกษานอกระบบโรงเรียน ถูกจัดในลักษณะของการถ่ายทอดระหว่างกันในครอบครัว วัด ชุมชน ฯลฯ ซึ่งนับได้ว่าเป็นลักษณะของสังคมท้องถิ่นแบบดั้งเดิม การศึกษานอกระบบโรงเรียนที่จัดว่าเป็นทางการและเป็นรูปธรรมที่เด่นชัดเกิดขึ้นในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย ในช่วงนั้นรัฐบาลเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาผู้ใหญ่ จึงได้เริ่มจัดตั้งกองการศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นในปี พ.ศ. 2483 ซึ่งทำหน้าที่ดำเนินการด้านการศึกษาผู้ใหญ่ โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญไว้ 2 ประการ คือ 1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือไทยให้อ่านออกเขียนได้ 2. เพื่อส่งเสริมการรู้หน้าที่พลเมืองตามการปกครองระบบประชาธิปไตย และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เปิดโรงเรียนผู้ใหญ่ ในลักษณะสอนแบบให้เปล่าทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งการดำเนินงานในระยะเริ่มแรก ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างดี ทำให้การศึกษาผู้ใหญ่ได้ขยายตัวอย่างแพร่หลาย กระทั่งปลายสงครามโลกครั้งที่2 การศึกษาผู้ใหญ่เริ่มซบเซาลงอันเนื่องมาจากภาวะทางสงคราม เมื่อสงครามโลกครั้งที่2 ได้สงบลง ประเทศไทยได้รื้อฟื้นการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นใหม่ โดยได้ปรับปรุงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน, 2542ก : 5 – 20) ส่งผลให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ได้ขยายตัว และมีบทบาทเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ.2522 ได้จัดตั้ง กรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) เพื่อดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สำหรับประชาชนทั่วไปที่พลาดโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอและทั่วถึงตราบเท่าในปัจจุบัน

4.2 ความหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การให้ความหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียนนั้น ออกจะมีความยุ่งยากพอสมควร เนื่องจากการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้อาศัยรากฐาน แนวคิดที่แตกต่างกันไป ในที่นี้จะนำเสนอแนะทัศนะจากนักวิชาการและนักการศึกษา ดังต่อไปนี้

เดวิด ไคแลน และ โทมัส บี. คีน (Devid Kline and Thomas B. Keehn) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน หรือที่เรียกว่า การศึกษานอกระบบ การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษา ชั่วชีวิต การศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ หมายถึง ชนิดของการศึกษาที่พัฒนาขึ้น เพื่อใช้เป็นทางเลือก หรือส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน หรือจัดขึ้นเพื่อช่วยปิดช่องว่างของประชากรจำนวนมาก ที่ไม่สามารถรับบริการทางการศึกษาจากระบบการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ เมื่อเปรียบ เทียบกับการศึกษาระบบในโรงเรียนแล้ว การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการศึกษาที่ยืดหยุ่นได้ ง่าย (อุณา นพคุณ. 2523 : 21 ; อ้างอิงจาก อรรถนพ พงษ์อาด. 2520?. *ทำไมต้องมีการศึกษา นอกโรงเรียน*. หน้า84)

ฟิลิป เอช คูมบส์ (Phillip H. Coombs) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ กิจกรรมทางการศึกษาทุกประเภทที่จัดขึ้น นอกเหนือจากกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ภาคปกติ กิจกรรมเหล่านี้จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ตามแต่กลุ่มบุคคลจะสนใจ อาจจะเป็นกิจกรรมที่เสริม หรือต่อเนื่องกับกิจกรรมการศึกษาในโรงเรียน หรือในบางกรณีอาจจัด ขึ้นเพื่อเป็นตัวเลือกหรือจัดขึ้นเพื่อแทนที่การมานั่งในโรงเรียนก็ได้ (จิราวรรณ คงคล้าย. 2525 :156 ; อ้างอิงจาก International Council for Educational Development.1972. *Nonformal Education for Rural Development*. p.4)

สุนทร โคตรบรรเทา (2526 : 14) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการศึกษา ที่มีระบบ แต่เป็นระบบที่อยู่นอกโรงเรียนปกติ เป็นการศึกษาที่มีแบบแผน มีกฎเกณฑ์ มีหลักสูตร และมีวัตถุประสงค์แน่นอน มีผู้จัดและสามารถบอกได้ว่าเรียนแล้วจะได้อะไร จะรู้อะไร จะจบเมื่อไร จะมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นอย่างไร

ไซริล โอ ฮูล (Cyrill O. Houle) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ กระบวนการ ที่ซึ่งบุคคล กลุ่มคน หรือสถาบันจัดขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยนเขาทั้งหลายหรือสังคมของเขาให้ดีขึ้น ด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะต่างๆ หรืออาจหมายถึง ทุกกระบวนการที่จัดขึ้น โดยบุคคล กลุ่มคน หรือสถาบัน ที่พยายามช่วยเหลือทั้งชายและหญิงในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต ของเขา (Malcolm Tight. 1983 : 3 ; citing Houle. 1972. *The Design of Education*. p.32)

กชกร สังขชาติ (2527 : 40) กล่าวถึง การศึกษานอกระบบโรงเรียน ว่า เป็นงานให้การ ศึกษาแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุขัย มุ่งปลูกฝังและเสริมให้คน มีลักษณะที่เรียกว่า "คิดเป็น" สามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ปฐม นิคมานนท์ (2528 : 70) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นกิจกรรมทาง การศึกษาประเภทหนึ่งที่สังคมจัดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการในเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ

นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามโรงเรียนปกติ โดยอาจมีจุดมุ่งหมายหรือเรียนในสิ่งเดียวกับ กิจกรรมในระบบโรงเรียนก็ได้ แต่วิธีการจัดมักแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มบุคคลที่มารับ บริการ

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2529 : 29) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นกิจกรรมทาง การศึกษาใดๆที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ แต่จัดขึ้นนอกเหนือจากระบบโรงเรียนภาคปกติ ทั้งนี้ไม่ว่า จะแยกออกเป็นกิจกรรมหนึ่งต่างหาก หรือส่วนสำคัญของกิจกรรมหลักก็ตาม โดยมีความมุ่งหมาย ที่จะให้บริการต่อประชาชนให้ได้รับการเรียนรู้ ทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่

เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2530 : 40) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดขึ้น ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน มีรูปแบบไม่แน่นอน จัดขึ้นตามความ ต้องการและความเหมาะสมของผู้เรียน ภายใต้ปรัชญาที่ว่า การศึกษาคือชีวิต ชีวิตคือการศึกษ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้รู้จักใช้ความคิดในการตัดสินใจ โดยมีวิชาการเป็นเพียงส่วน ประกอบที่ทำให้คนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเท่านั้น การศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงจัดว่าเป็น กิจกรรมทางการศึกษาเพื่อทุกคนในสังคม

ดารา ทีปะปาล (2538 : 60) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กิจกรรม ทางการศึกษาใดๆ ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน แต่จัดขึ้นนอกเหนือขอบข่ายโรงเรียน ภาคปกติ ทั้งด้านเวลา สถานที่เรียน ผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหาร เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่สนใจ ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจและความต้องการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. 2542 : 9) ได้จำกัดความของการศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ว่า เป็น การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลา ของการศึกษา การวัดผล และประเมินผล รวมทั้งเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและ หลักสูตรจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

จากความหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ตามทัศนะของนักวิชาการและ นักการศึกษาที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Nonformal Education) เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดขึ้น นอกเหนือจากกิจกรรมทางการศึกษาในระบบโรงเรียน โดย มุ่งให้บริการแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับทราบ ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนฝึกทักษะ ด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต เพื่อให้เกิดกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันให้ดียิ่งขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความเป็นอยู่ที่แท้จริง

4.3 วิสัยทัศน์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กองแผนงาน. 2544 : 57)

การศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย จะสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เป็นทางเลือกในการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้สามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยความร่วมมือขององค์กรต่างๆ ในสังคม ในรูปของเครือข่ายและภาคี เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.4 พันธกิจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กองแผนงาน. 2544 : 58)

4.4.1 จัดการศึกษาในลักษณะการฝึกปฏิบัติจริง และการอบรมด้วยหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

4.4.2 จัดและส่งเสริมการดำเนินงานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ อย่างไร้พรมแดน

4.4.3 จัดและส่งเสริมการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และทิศทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ

4.4.4 จัดและส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทุกคน มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่องเพื่อชีวิตและสังคม

4.4.5 ส่งเสริมให้บุคคล ชุมชน องค์กร และสถาบันในสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาสังคมไปสู่แห่งความรู้

4.5 ยุทธศาสตร์หลักของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กองแผนงาน. 2544 :58-60)

4.5.1 กำหนดนโยบายการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่ชัดเจน โดยการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดและการส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นทางเลือกในการศึกษาของประชาชน

4.5.2 ขยายโอกาสให้ผู้บริการได้เข้าถึงบริการได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริการได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมเครือข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ สถาบันทางสังคม องค์กรเอกชน ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวาง

4.5.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และสังคมยอมรับ โดยปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต บุคลากร

h 157288 5.3

เนื้อหาวิชาเข้ากับปัญหาในชีวิตของประชาชน ขยายการจัดตั้งศูนย์สื่อ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครู นักศึกษา การพบกลุ่ม และการศึกษาดด้วยตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน ผู้รู้ในชุมชนเป็นที่ปรึกษาและส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย

4.5.4 พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน โดยอาศัยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถที่จะเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

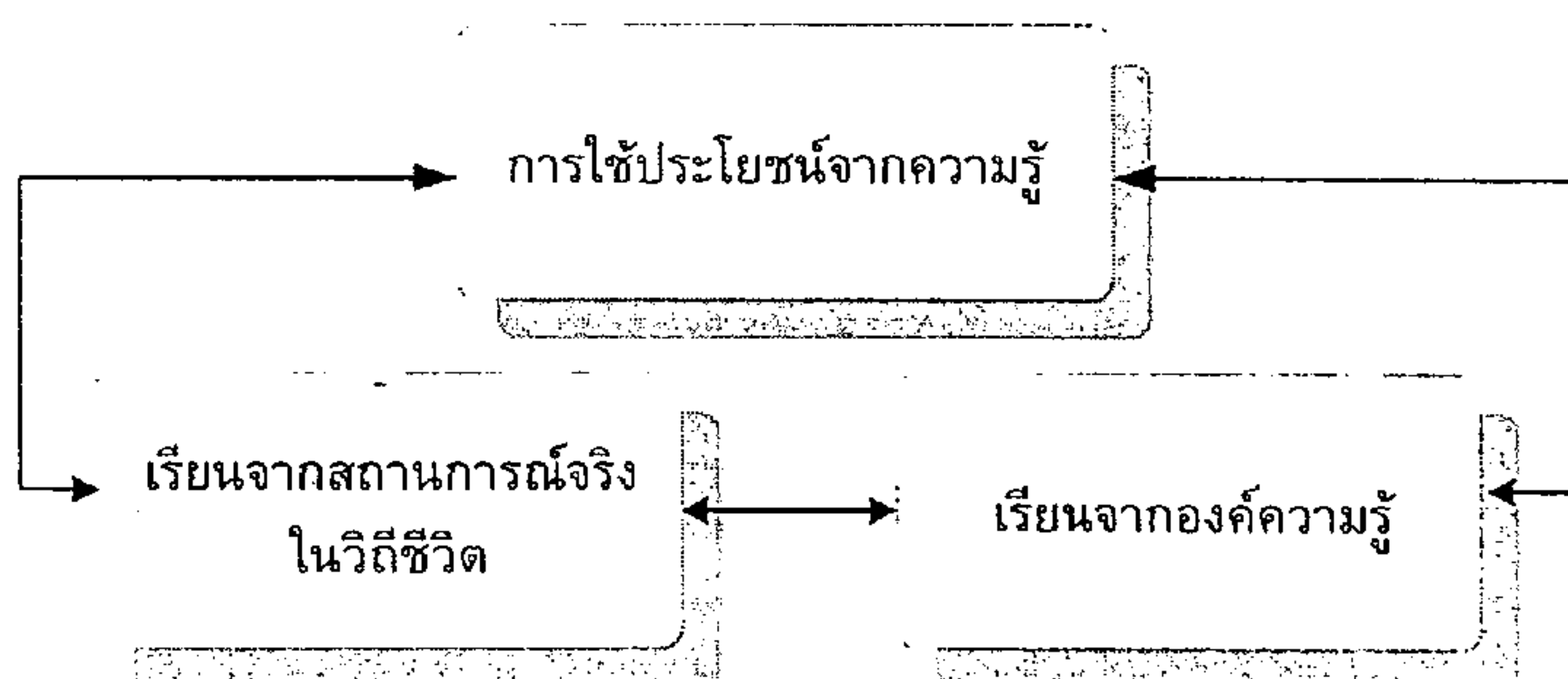
4.5.5 จัดสรรกองทุน และการระดมเงินทุน เพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคเอกชน และองค์กรต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน คณะบุคคล สถานประกอบการ ฯลฯ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.5.6 ใช้สื่อมวลชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้นทั้งในแง่ของการบริการและประสิทธิภาพในการเรียนรู้

4.5.7 ร่วมมือกับองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาระบบเครือข่ายและภาคีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

4.5.8 กำหนดให้มีองค์กรรับผิดชอบด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยโดยตรง เพื่อทำหน้าที่ในการจัด การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

จะให้เห็นว่า ความมุ่งหมายหลักของการศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ด้อยโอกาสและประชาชนโดยทั่วไป เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถพัฒนาและปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากันได้ หรือกลมกลืนกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เข้าสู่การพัฒนา ภายใต้วิถีชีวิตความเป็นไทยอย่างผสมผสานกัน ดังภาพประกอบ 5 ที่แสดงถึงกระบวนการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบโรงเรียน (ฝ่ายประชาสัมพันธ์กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2544 : 1)

ภาพประกอบ 5 กระบวนการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบโรงเรียน

4.6 รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน 3 ประเภท (กอง
การศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้แก่

4.6.1 การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) เป็นการ
ให้ความรู้พื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต โดยมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเอง
สามารถแสวงหาความรู้มาใช้ประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวันได้ การศึกษาพื้นฐานนี้ ได้แก่
การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทุกระดับ งานโครงการที่น่าสนใจ เช่น โครงการขยาย
โอกาส การจัดการศึกษาสำหรับชุมชน กลุ่มเป้าหมายพิเศษ (ชาวเขา) เป็นต้น

4.6.2 การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ (การฝึกทักษะ) เป็นการจัดโครง
การฝึกทักษะนอกระบบโรงเรียนที่จัดขึ้นประกอบด้วย 6 หมวดวิชา ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม
เกษตรกรรม ช่างคหกรรม ศิลปหัตถกรรม พาณิชยกรรม ดุริยางค์นาฏกรรม โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อใช้ฝึกอบรมนักศึกษา หรือบุคคลทั่วไป ที่มีความประสงค์จะนำความรู้ความสามารถนั้นไปใช้
ในการพัฒนาอาชีพเดิม หรือนำไปประกอบอาชีพใหม่ กิจกรรมที่จัด เช่น กลุ่มพัฒนาอาชีพ
การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) เป็นต้น

4.6.3 การศึกษาตามอัธยาศัย (การบริการข่าวสารข้อมูล) เป็นกิจกรรมทางการ
ศึกษาประเภทหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง พัฒนา
ความรู้ให้เท่าทันเหตุการณ์และเทคโนโลยีใหม่ๆ สามารถนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้
การบริการข่าวสารข้อมูลนี้ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์การเรียนรู้
 เป็นต้น

4.7 การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน)

การให้ การศึกษาพื้นฐาน หรือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่ประชาชน นับว่าเป็นหลักการที่
สำคัญประการหนึ่งของการดำเนินการศึกษานอกระบบโรงเรียน เนื่องจากการจัดการศึกษา
ดังกล่าว เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนโดยทั่วไปที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ได้มีความรู้พื้นฐานใน
การดำรงชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานต่างๆ เหล่านี้ นับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหา
ความรู้ และข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต พัฒนาคุณภาพ
ชีวิต และการประกอบอาชีพต่อไป

การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) เป็นการให้ความรู้
พื้นฐานด้านวิชาสามัญ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการศึกษาวิชาสามัญระดับนั้นๆ ในระบบโรงเรียน
หากแต่มีวิชาที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันให้เลือกเรียนได้มากขึ้น หรือบาง
วิชาอาจเทียบโอนหน่วยกิตจากการทำงานหรือจากการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้ ในแต่
ระดับ ใช้เวลาเรียนประมาณ 1 ปีครึ่ง ถึง 2 ปี เมื่อสอบวิชาต่างๆ ผ่านการประเมินผล จะได้รับ
ประกาศนียบัตร และระเบียบแสดงผลการเรียน ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์เท่าเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรในระบบโรงเรียนทุกประการ (อรรพรรณ กิมะพันธุ์. 2542 : 99 – 221)

การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) แบ่งเป็น 3 ระดับชั้น คือ

- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะรายละเอียดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น

4.7.1 หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

กระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบให้กรมการศึกษานอกโรงเรียน ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้มีการจัดการเรียนการสอนเป็น 3 วิธี คือ การเรียนแบบชั้นเรียน การเรียนแบบทางไกล และการเรียนด้วยตัวเอง ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ละกันทั้ง 3 วิธีเรียน ในภาคเรียนเดียวกันหรือหลายภาคเรียน และเมื่อนักศึกษาสอบได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็ให้จบได้ในแต่ละระดับ นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาสามัญ ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน สามารถเทียบโอนวิชาชีพที่ผู้เรียนจบจากสถานศึกษา หรือสถานประกอบการที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ตลอดจนอาชีพที่ผู้เรียนประกอบกิจการอยู่มาเทียบโอนผลการเรียนในหลักสูตรนี้ได้อีกด้วย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.พ : 63 – 64)

4.7.1.1 ความเป็นมาของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 เป็นหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสร็จ ระดับที่3-4 พุทธศักราช 2522 (กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน. 2542 : 57) หลักสูตรดังกล่าว เป็นหลักสูตรที่ต่อเนื่องมาจาก หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ แต่พลาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ฝึกทักษะ ปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับผู้อื่น สามารถปฏิบัติงานให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามสมควรแก่สภาพ หลักสูตรนี้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรระดับเดียวกันในระบบโรงเรียน และมีความยืดหยุ่นพอเพียงที่จะให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 5)

4.7.1.2 หลักการสำคัญของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2533 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 : 1)

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 มีหลักการสำคัญ ดังนี้

4.7.1.2.1 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อันเป็นพื้นฐานให้เห็นช่องทางสำหรับประกอบอาชีพตามความสามารถ ความสนใจ และความ

ถนัด ตลอดจนรู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ หรือเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น

4.7.1.2.2 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ๆ

4.7.1.2.3 เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น

4.7.1.2.4 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียน พัฒนาศักยภาพในด้านจริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมไปในแนวทางอันจะเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ

4.7.1.2.5 เป็นการศึกษาที่จัดให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน

4.7.1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 : 1 – 2)

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนี้

4.7.1.3.1 รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิดซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และวิชาการ

4.7.1.3.2 มีความรู้และทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม และการดำเนินชีวิต

4.7.1.3.3 เห็นคุณค่าและธำรงไว้ซึ่ง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรม อันดีงาม

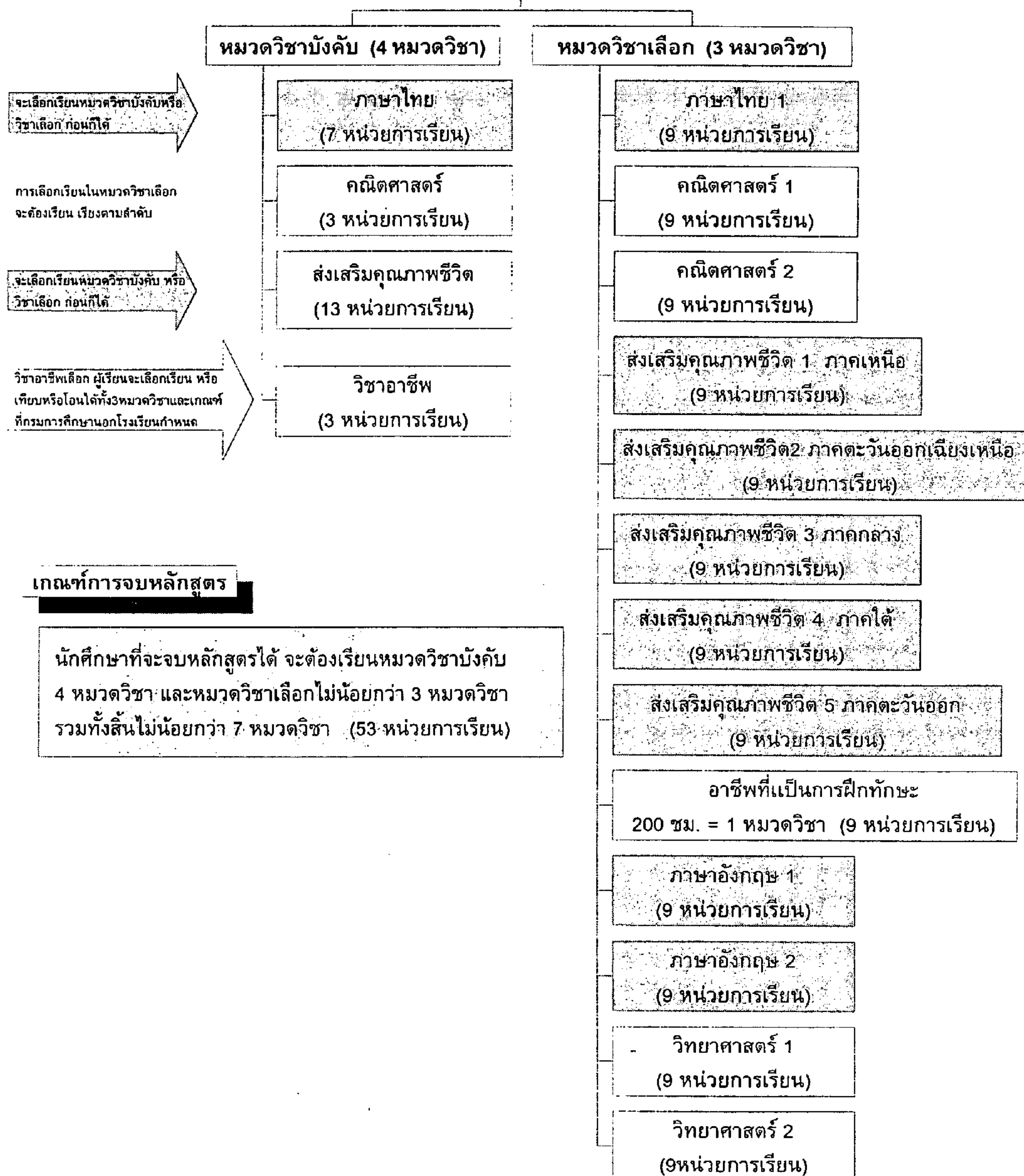
4.7.1.3.4 เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ รู้จักพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

4.7.1.3.5 เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

4.7.1.3.6 มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ ฝึกให้ขยันอดทนและประหยัด ตลอดจนรู้จักสงวนบำรุงรักษาสาธารณสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

ภาพประกอบ 6 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 7)

4.7.1.4 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2530 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 8-10 และ 2535 : 4-6)

4.7.1.4.1 การเรียนการสอน

- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ควรให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และให้มีความสัมพันธ์ระหว่างหมวดวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

- ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ผูกให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปราย ทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

- ผู้สอนควรคำนึงถึง การที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนทั้งภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ ซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

4.7.1.4.2 เวลาเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่งๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อน ได้อีกตามที่เห็นสมควร

หลักสูตรนี้กำหนดให้เรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา และหมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา และต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน ไม่นับภาคฤดูร้อน จึงจะมีสิทธิขอรับประกาศนียบัตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

4.7.1.4.3 ข้อกำหนดวิชาอาชีพ

วิชาอาชีพที่เรียนให้ได้จบตามหลักสูตรนี้ มีโครงสร้างดังนี้

- วิชาอาชีพบังคับ เรื่องโลกของงานอาชีพ 3 หน่วยการเรียนรู้
- วิชาอาชีพเลือก ผู้เรียนจะเลือกเรียน / เทียบโอนได้ 5 วิธี โดยวิธีการดังนี้
 - เทียบโอนผลการเรียนจากแหล่งวิทยาการ คือ การให้นักศึกษาไปเรียนในแหล่งการศึกษาอื่นที่ใช้หลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่หน่วยราชการอื่นให้การรับรองแล้วนำผลการเรียนกลับมา หรือนักศึกษาที่เรียนมาแล้วนำผลการเรียนมาขอเทียบโอน
 - เทียบโอนผลการเรียนจากสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ คือ การให้นักศึกษาไปเรียนในสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระตามที่สถานศึกษาได้พิจารณากำหนดแล้วโอนผลการเรียนกลับมา
 - เทียบโอนผลการเรียนจากประสบการณ์ทางอาชีพที่มีอยู่ คือ การให้นักศึกษาได้ใช้ประสบการณ์ทางอาชีพที่ตนเองมีอยู่มารับการตรวจสอบเพื่อกำหนดค่าและประเมินผลการเรียน

- เทียบโอนผลการเรียนจากการประกอบอาชีพ คือ การให้นักศึกษาแสดงรายละเอียดและเข้ารับการทดสอบเกี่ยวกับอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เพื่อกำหนดค่าและประเมินผลการเรียนของตน

- เทียบโอนผลการเรียนจากการทำโครงการประกอบอาชีพ คือ การให้นักศึกษาสร้างงานหรืออาชีพ เพื่อการมีรายได้ โดยการเขียนโครงการและแผนการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษากำหนดค่า แล้วนำไปปฏิบัติ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา

อนึ่ง การเทียบโอนผลการเรียนทั้ง 5 วิธีนี้ ในการดำเนินการประเมินผลเพื่อเทียบโอนทุกวิธี ยกเว้นการเทียบโอนจากแหล่งวิทยาการ (ซึ่งไม่ต้องให้กรรมการพิจารณา เนื่องจากเป็นการศึกษาที่มีหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ หรือหลักสูตรที่หน่วยราชการอื่นให้การรับรอง) ให้กรรมการซึ่งสถานศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมิน

4.7.1.4.4 การประเมินผล

การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดจาก คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

4.7.1.4.5 เกณฑ์การจบหลักสูตร

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

- สอบได้หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา
- สอบได้หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา
- ต้องผ่านเกณฑ์การพบกลุ่มและกิจกรรมการพบกลุ่มตามเกณฑ์ของแต่ละวิธีเรียนกำหนด

- ต้องใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี (4 ภาคเรียน) ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียน สามารถจบได้ก่อน

4.7.1.4.6 เกณฑ์การเทียบโอน

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 (ข้อ.14) ซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาที่เรียนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน และมีความจำเป็นต้องออกจากสถานศึกษา โดยสอบไว้ได้บางหมวดวิชาหรือรายวิชา และยังไม่จบหลักสูตรให้สามารถเทียบโอนผลการเรียน เพื่อนำมาใช้กับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 โดยใช้ คำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ กศน. 12/2532 เรื่อง เกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา

นอกจากนี้ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 (ข้อ.15) ยัง ให้อำนาจประโยชน์ให้นักศึกษาสามารถศึกษาหรือเทียบโอนวิชาอาชีพ แล้วนำผลการเรียนมาใช้ กับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 โดยใช้ คำสั่ง กรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ 795/2532 เรื่อง การศึกษาและเกณฑ์การเทียบโอนวิชา อาชีพตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ

4.7.1.4.7 คุณสมบัติผู้เทียบโอนผลการเรียน

- ผู้ที่เทียบโอนผลการเรียน ต้องพ้นสภาพจากการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาตามหลักสูตรที่จะนำผลการเรียนมาเพื่อเทียบโอน ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

- ต้องขึ้นทะเบียน เป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

4.7.1.4.8 วิธีการเทียบโอน

- ต้องลงทะเบียนขอเทียบโอนผลการเรียนในหมวดวิชา ตามหลักสูตรการ ศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 โดยเสียค่าใช้จ่ายหมวดวิชาละ 50 บาท

- ต้องนำระเบียบแสดงผลการเรียน มาแสดงในวันที่ลงทะเบียน สำหรับ หมวดวิชาสามัญ

- ต้องนำไปสำคัญ หรือ หลักฐานแสดงผลการเรียนวิชาอาชีพ(เลือก) แสดง อย่างช้าวันสุดท้ายของการสอบในภาคนั้นๆ

ในกรณีที่เทียบโอนผลการเรียนแล้ว ได้ผลการเรียนครบตามเกณฑ์การจบ หลักสูตรของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 สามารถจบหลักสูตรได้ทันที

หมายเหตุ การเทียบโอนผลการเรียนหมวดวิชาสามัญ ได้ในลักษณะของคะแนนสะสม ให้ลง ทะเบียนเรียนตามปกติ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหมวดวิชาละ 50 บาท ในการเทียบโอนผลการ เรียน

4.7.1.4.9 คุณสมบัติของผู้นักศึกษา

- มีสัญชาติไทย
- สอบได้วุฒิอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3 เดิม)
 - ประถมศึกษาปีที่ 7 (ป.7)
 - ประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6)
 - การศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3

- การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3
- หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประถมศึกษา
- นาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3
- นักรรรมชั้นเอก
- วุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเทียบให้เท่าประถมศึกษาปีที่ 6

ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521

สำหรับพระภิกษุสามเณรที่ประสงค์จะสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา เพื่อเรียนวิธีเรียนแบบชั้นเรียนและวิธีเรียนทางไกล จะต้องมีความสมบัติดังกล่าวข้างต้น และต้องสอบได้นักรรรมชั้นโทมาก่อน

4.7.1.4.10 ค่าใช้จ่ายในขึ้นและลงทะเบียนเรียน

- ค่าระเบียบและใบสมัครทุกระดับ ชุดละ 5 บาท
- ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาทุกระดับ 20 บาท
- ค่าคู่มือนักศึกษาทุกระดับ 20 บาท
- ค่าส่งเอกสารสำหรับนักศึกษาที่เลือกเรียนวิธีเรียนทางไกล
- กลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐานหรือกลุ่มสภาพประสบการณ์เสริม หมวดวิชาละ 10 บาท
- ค่าออกใบรับรอง ใบรายงานต่างๆ ชุดแรกไม่เรียกเก็บ ชุดต่อไป
- เก็บฉบับละ 5 บาท
- ค่าลงทะเบียน
 - วิธีเรียนแบบชั้นเรียน หมวดวิชาละ 225 บาท
 - วิธีเรียนทางไกล หมวดวิชาละ 80 บาท
 - วิธีเรียนด้วยตนเอง หมวดวิชาละ 50 บาท
 - ลงทะเบียนขอโอนวิชาสามัญ/วิชาอาชีพหมวดวิชาละ 50 บาท
 - ลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา ภาคเรียนละ 10 บาท

5. เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของผู้ใหญ่

โดยทั่วไปแล้ว บุคคลทั่วไปมักจะเห็นว่าการวิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอะไร ทั้งยังเป็นขบวนการที่ยุ่งยาก แต่อย่างไรก็ตามในการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาต่อเนื่องกลับเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องทราบความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ได้มีผู้กล่าวถึงเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานอกโรงเรียนอย่างมากมายและหลากหลายดังนี้

โรเจอร์ ดับเบิลยู โบเชียร์ (Roger W. Boshier) ได้ทำการศึกษาถึงเหตุผลในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือ หรือแบบวัดการเข้าเรียนต่อ (Educational participation scale หรือ EPS) และได้นำไปทำการเปรียบเทียบกับเหตุผลในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยเขาได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน (ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. 2534 : 31 ; อ้างอิงจาก Boshier. 1971. *Adult Education*. p.3 – 21) คือ

- การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Relationships)
- การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (External Expectation)
- การประกอบอาชีพ (Professional Advancement)
- การหลีกหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ (Escape / Stimulation)
- การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน (Social Welfare)
- การเรียนเพื่อรู้ (Cognitive Interest)

พอล เบอร์เกสส์ (Paul Burgess) (1971: 3 – 21) ได้ทำการวิจัยพบว่า เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษา ได้แก่

- เหตุผลเพื่อบรรลุเป้าหมายส่วนบุคคล เช่น เพราะต้องการใช้ในการเลื่อนตำแหน่ง ใช้ในการเพิ่มวุฒิ เพื่อประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในภายภาคหน้า เพื่อใบประกาศนียบัตร เป็นต้น
- เหตุผลเพื่อต้องการเรียนรู้ เช่น เพราะอยากที่จะเรียนรู้ ชีวิตนี้เต็มไปด้วยการเรียนรู้ เพราะต้องการพัฒนาสติปัญญา อยากเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ เป็นต้น
- เหตุผลเพื่อต้องการหลีกหนี เช่น เพื่อหลีกหนีปัญหาส่วนตัว หลีกหนีภาระทางบ้าน หลีกหนีงานประจำที่ทำอยู่ เพื่อชดเชยความสัมพันธ์กับบุคคล เป็นต้น
- เหตุผลเพื่อต้องการบรรลุเป้าหมายทางสังคม เช่น เพื่อพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการรับใช้สังคม เพื่อทำให้มองเห็นปัญหาในสังคมได้กว้างขึ้น เป็นต้น
- เหตุผลเพื่อความต้องการของผู้อื่น เช่น เพราะกฎระเบียบบังคับ ทำตามคำแนะนำของผู้มีอำนาจในชีวิต ทำตามคำสั่งของผู้มีอำนาจ ทำตามคำแนะนำของผู้อื่น ทำตามความต้องการของนายจ้าง เป็นต้น
- เหตุผลเพื่อต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในสังคม เช่น รู้สึกดีที่ได้พบเพื่อนใหม่ ทำให้ได้พบปะกับสังคม สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น มีความสุขที่ได้เข้าร่วมกลุ่ม เป็นต้น
- เหตุผลเพื่อต้องการบรรลุเป้าหมายทางศาสนา เช่น เพื่อรับใช้ศาสนาได้ดีขึ้น เพื่อปรับปรุงจิตใจได้ดีขึ้น เป็นต้น

ในการสำรวจระดับชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา โดย สำนักงานบริการทดสอบเพื่อการศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ร่วมงานในโปรแกรมต่างๆ เพราะ ต้องการเป็นคนมีความรู้เรื่องทั่วไป ต้องการสนองความอยากรู้อยากเห็น ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ ต้องการมีความสุขยิ่งขึ้น ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ ต้องการหลีกเลี่ยงหนี้จากชีวิตประจำวัน ต้องการเป็นพ่อ – แม่ / สามี – ภรรยาที่ดีขึ้น ต้องการหางานใหม่ ต้องการพบเพื่อนใหม่ ต้องการประกาศนียบัตร ต้องการช่วยความรู้สึกว่ามีความเป็นอยู่ดี ต้องการเป็นพลเมืองที่ดี ต้องการช่วยศาสนา และเหตุผลอื่นๆ เช่น ต้องการปริญญาบัตร ต้องการเข้าใช้ปัญหาทางสังคม เป็นต้น (รัตนา พุ่มไพศาล. 2521 32 – 33)

กอร์ดอน จี ดาร์คเคินเวล และ แชแรน บี เมอร์ริแอม (Gordon G. Darkenwald and Sharan B. Merriam) (1982 : 130 – 131) ได้ทำการศึกษาถึงเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน คือ

- เป้าหมายด้านความรู้ ได้แก่ ทำให้ได้รับความรู้ ทำให้เกิดความพอใจในด้านความอยากรู้อยากเห็น
- เป้าหมายส่วนบุคคล ได้แก่ ทำให้ได้รับงานใหม่ ทำให้ได้รับงานที่ยอมรับในภาคหน้า ทำให้ได้รับประกาศนียบัตร
- เป้าหมายด้านชุมชน ได้แก่ สามารถเข้าใจปัญหาชุมชนได้ สามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี และทำให้สามารถแก้ปัญหาได้
- เป้าหมายด้านศาสนา ได้แก่ เพื่อรับใช้ศาสนาและเป็นการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น
- เป้าหมายด้านสังคม ได้แก่ ได้พบเพื่อนใหม่ ทำให้รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งในสังคม
- เป้าหมายด้านการหลีกเลี่ยงหนี้ ได้แก่ เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงหนี้จากงานประจำที่ทำอยู่เป็นการหลีกเลี่ยงหนี้ปัญหาค่าส่วนตัว
- เป้าหมายด้านการบรรลุน้ำหนัก ได้แก่ การสร้างความพึงพอใจให้แก่เจ้านาย ทำให้ได้รับการศึกษาในขั้นพื้นฐาน
- เป้าหมายด้านการบรรลุส่วนตัว ได้แก่ การได้พบคู่ชีวิต การได้รับความสุขส่วนตัวจากการเรียน
- เป้าหมายด้านการเรียนรู้วัฒนธรรม ได้แก่ การได้เรียนรู้วัฒนธรรม
- เหตุผลอื่นๆ

ณรงค์ เทียนส่อง (2526 : 25) ได้วิจัยถึงเหตุผลการไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ จากนักศึกษาที่กำลังเรียนโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เหตุผลการไปเรียนของผู้ใหญ่ไทยนั้น คือ เพื่อสร้างอนาคตของตนเอง เพื่อยกสถานภาพชีวิตของตนเองให้สูงขึ้นในอนาคต เพื่อรับความรู้และทักษะใหม่ๆ เพื่อเรียนและเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ให้สถานภาพของครอบครัวดีขึ้น เพื่อต้องการรับความรู้ทั่วไป เพื่อมีความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อ

ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากขึ้น ต้องการเจลิยวฉลาดเหมือนคนอื่น ต้องการเรียนให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการทำงาน

บาร์รี อาร์ มอร์เทน (Barry R. Mortain) และ จอห์น ซี สมาร์ท (John C. Smart) ได้ศึกษาถึง สาเหตุที่ผู้ใหญ่มาศึกษาในหลักสูตร Education Participation Scale พบว่า มากกว่า 50% ตอบว่า ยังไม่ได้คิดถึงจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย 25% ตอบว่า เป็นเหตุผลโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับปัจจุบัน หรือสนใจอาชีพในอนาคต 9% ตอบว่า ทำให้ได้รู้จักสร้างหรือปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 9% ตอบว่า เพื่อหนีจากภารกิจประจำวันและชีวิตที่น่าเบื่อหน่ายในทุกๆวัน และต้องการเปลี่ยนการมีชีวิตในเส้นทางใหม่ 6% ตอบว่า เพื่อหนีความน่าเบื่อจากชีวิตประจำวัน (คณะนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ รุ่นที่2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526 : 112 – 113 ; อ้างอิงจาก Lovell. 1980. *Adult Learning*)

จากการสำรวจในประเทศอังกฤษโดย สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Institute for Adult Education – NIAE) ได้แบ่งเหตุผลที่ผู้ใหญ่เข้าเรียน ดังนี้

- เหตุผลด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่ในวัยต้นหรือคนหนุ่มสาว เหตุผลที่เข้ามาเรียน เพราะต้องการพัฒนาตัวเองทั้งทางด้านอาชีพและความรู้เพื่อจะได้หาง่ายได้ขึ้น ได้ประกอบอาชีพที่ดี ได้รับการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

- เพื่อพัฒนาตนเอง (Self – Development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจน น้อยกว่าเหตุผลด้านอาชีพ เหตุผลที่เข้ามาเรียน เพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทรรศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใด โดยเฉพาะเรียนเพื่อยกระดับความรู้ของตนเอง

- แม่บ้านพัฒนา (Captive Wives) เป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับสังคมในเมือง โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่แม่บ้านไม่ได้ทำงานนอกบ้านและต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว แม่บ้านเหล่านี้มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวันเข้ารับการศึกษาคู่ใหญ่ เช่น การเรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา หรือศิลปะแขนงต่างๆ เป็นต้น

- เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) นับเป็นเหตุผลที่สำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจากต้องตามคนอื่นให้ทัน ไม่อยากล้าหลัง ขจัดความเหงา บางรายบอกว่าเข้าเรียน เพราะอยากจะพบผู้ชายในฝันหรือผู้หญิงในฝัน บางรายเข้าเรียนตามพรรคพวก เพราะเพื่อนชวน หรืออาจเพราะมีเวลาในช่วงนั้น

- เหตุผลอื่นๆ เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะ บางคนเห็นว่า เพราะมีโปรแกรมนั้นเปิดสอนอยู่ใกล้บ้าน นอกจากนี้ยังเข้าเรียนเพราะ ความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยต้น ต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาอาชีพ ในวัยกลางคน ต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ

บุตรหลาน ฯลฯ ในวัยสูงอายุ มักจะเกี่ยวพันกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณ เพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต ฯลฯ (ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 321 – 323 ; อ้างอิงจาก NIAE. 1970 *Adequacy of Provision in Adult Education.*)

เชียร์ศรี วิวิธสิริ (2534 : 157) กล่าวว่า ผู้ใหญ่โดยทั่วไปจะมีความต้องการหลัก 3 ประการ จากการเข้าร่วมการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ต้องการที่จะรู้สึกหรือตระหนักในตนเองและพัฒนาตนเอง เพื่อการปรับตัวและปรับอาชีพให้ทันต่อความเจริญและความเปลี่ยนแปลงของสังคม ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จเจริญพัฒนาในทุกๆด้าน อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ความต้องการที่จะสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น และรู้สึกว่าตนเองมีค่าต่อสังคม

พอล เอช ชีท (Paul H. Sheats) กล่าวว่า สองในสามของผู้ที่มาเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ ภาคนั้นมาได้มาเพราะ อยากได้ความรู้อย่างเดียว เขามาเพราะเขาอยากได้เพื่อนบ้าง เพราะเป็นเหตุให้ได้ออกจากบ้าน เพราะอยากเพิ่มพูนความเฉลียวฉลาดของเขาบ้าง หรือบางทีก็เพื่อจะหนีภารกิจทางบ้านก็มีอยู่บ้าง (ภุทซงค์ อังคปริชาเศรษฐ์. 2537 : 81 – 82 ; อ้างอิงจาก Sheats, Jyne and Spence. 1953. *Adult Education* : p.325)

นภาพร เหล็กกล้า (2537 : 180) ได้ทำการสัมภาษณ์พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม สิ่งทอแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ถึงเหตุผลในเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดขึ้นในโรงงาน ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ส่วนหนึ่งมาเรียน เพราะต้องการความก้าวหน้า ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้ว จะนำความรู้ที่ได้เรียนมากลับไปประกอบอาชีพที่บ้านเกิด และอีกส่วนหนึ่งอยากเรียนต่อ เพราะต้องการเรียนให้สูงๆ จะได้มีอนาคตที่ดีขึ้น

โรเจอร์ (Rogers) ได้กล่าวถึง เหตุผลที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้ามาเรียนใหม่ คือ

- แรงจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motivation) จากการศึกษาพบว่า เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญอย่างมาก ในการทำให้ผู้ใหญ่แสวงหาความรู้โดยการเข้ารับการศึกษากลับครั้ง ทั้งนี้เพราะสามารถช่วยส่งเสริมโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพการงานที่ดำเนินการอยู่แล้วได้

- แรงจูงใจด้านมุ่งพัฒนาตนเอง (Self – Development) เป็นแรงจูงใจที่สนองตอบต่อความต้องการส่วนบุคคลของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่เป็นความรู้โดยทั่วไป ซึ่งอาจจะเป็นกิจกรรมเพื่องานอดิเรก (Creative Hobby)

- แรงจูงใจด้านสังคม (Social Motives) กิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ได้รับความสนใจจากผู้เรียนค่อนข้างมากด้วยเหตุผลทางสังคม นักศึกษาเข้ามาเรียนเพื่อมีโอกาสพบเพื่อนใหม่ เพื่อรู้จักกับครูผู้สอน ตลอดจนบรรยากาศที่แปลกออกไปจากชีวิตประจำวัน และในขณะเดียวกันก็มีแรงจูงใจในการเรียนเพื่อพัฒนาทางสมองและสติปัญญา (Intellectual Motives) แทรกอยู่ด้วย

- แรงจูงใจอื่นๆ (Other Motives) สำหรับเหตุผลอื่นๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ช่วยทำให้ได้รับโอกาสที่สอง (Second Chance) เมื่อพลาดโอกาสในการเรียนในระบบโรงเรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือบางคนอาจเข้ามาเรียนด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆที่จัดให้มีขึ้นในสถาบันแห่งนั้น ทำให้เขามีโอกาสเรียนรู้

สิ่งใหม่ๆ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การเรียนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การใช้เครื่องมือด้านช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งบรรยากาศภายในสถานศึกษานั้น (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 11 - 12 ; อ้างอิงจาก Rogers. 1979. *Adult Learning*. p.13 – 20)

จากแนวทางการศึกษาและผลการวิจัยของนักวิชาการทั้งหลายที่กล่าวมา สามารถสรุปว่า เหตุผลในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของผู้ใหญ่ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background) เช่น เพราะต้องการนำความรู้ทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับใช้ในการเลื่อนตำแหน่งงาน หรือสมัครงานใหม่ เป็นต้น ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics) เช่น เพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทรรศน์ของตนให้กว้างขึ้น หรือได้รับการชักชวนและสนับสนุนจากคนในครอบครัวให้เข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เป็นต้น ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment) เช่น เพราะต้องการพบปะผู้คนที่หลากหลาย จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ต้องการรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือได้รับการชักชวนจากบุคคลรอบข้างให้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

6. อุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก โดยในปี พ.ศ. 2543 ผลิตภัณฑ์มวลรวมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 140,708 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.04 ของมูลค่ามวลรวมภาคอุตสาหกรรม และคิดเป็นร้อยละ 5.12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด นอกจากนี้ยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานกว่า 1 ล้านคน ซึ่งสูงสุดในภาคอุตสาหกรรม อีกทั้งยังสามารถทำรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศปีละกว่าแสนล้านบาท

สถานการณ์การส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2544 ได้ปรับตัวลดลงเล็กน้อย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดหลักที่สำคัญในการนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย ทำให้ปริมาณความต้องการลดลง นอกจากนี้ การผลิตสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศจีน อินเดีย เวียดนาม ที่ได้เปรียบประเทศไทยในด้านปริมาณแรงงานและระดับราคาค่าจ้างที่ต่ำ ทำให้สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยประสบภาวะการแข่งขันทางด้านตลาดอย่างรุนแรง และได้รับผลกระทบในด้านลบ สำหรับผลิตภัณฑ์หมวดเสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น เสื้อยืด เสื้อกันหนาว และกางเกง เป็นต้น

ในกรณีการยกเลิกระบบโควต้าว่าด้วยสิ่งทอระหว่างประเทศ (Multi Fiber Arrangement : MFA) ภายในปี พ.ศ. 2547 ตามผลการเจรจา GATT โดยให้ใช้ความตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอและเสื้อผ้า (Agreement on Textiles and Clothing : ATC) ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่ง

ครอบคลุมสินค้า เส้นใยและด้าย ผ้าผืน เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยสิ่งทอ ซึ่งจะมีการปลดปล่อยสิ่งทอร้อยละ 51 ที่เหลือจะดำเนินการต่อไปในขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยประสบภาวะการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นเช่นกัน หลายประเทศได้มีการเตรียมความพร้อม ทั้งการทำธุรกิจแบบ Supply Chain เพื่อตัดพ่อค้าคนกลาง ลดระยะเวลาการส่งมอบ รวมทั้งจะมีการนำมาตรการกีดกันทางการค้ามาใช้ เช่น กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า มาตรการรักษาสีสิ่งแวดล้อม การตอบโต้การทุ่มตลาด การอุดหนุน การใช้แรงงาน รวมทั้งสวัสดิการแรงงาน และการรวมกลุ่มทางการค้า มากขึ้น ทำให้ประเทศผู้ผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีความได้เปรียบกว่าประเทศอื่นเท่านั้น ที่สามารถดำรงอยู่ในตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของโลกต่อไปได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรองรับการเปิดตลาดเสรีสิ่งทอดังกล่าว และให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญในการนำเข้าเงินตราต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจึงต้องมีการปรับตัว ทั้งระบบการผลิตต้องพัฒนาประสิทธิภาพ รูปแบบและชนิดของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน จะต้องร่วมมือกัน ทั้งในส่วนของ การแก้ไขปัญหา การเร่งการพัฒนาเชิงรุก เพื่อสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรม ให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้ (กลุ่มอุตสาหกรรม 2. 2544 : 1 – 4)

6.1 ความเป็นมาของอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศไทย

ในอดีตมนุษย์เรารู้จักนำเส้นใยธรรมชาติมาถักทอเป็นผืนผ้า เพื่อใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มมาช้านาน จากหลักฐาน พบว่าการทอผ้าในสมัยอดีตนั้นใช้ระบบทอมือด้วยกีมือ ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือพื้นบ้านแบบง่ายๆ ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีเครื่องทอผ้าแบบกึ่งกระตุกเข้ามาจากเมืองจีน แต่ยังไม่เป็นที่นิยมสำหรับคนไทยมากนัก (อัญชลี โภคพูน. 2538 : 30 ; อ้างอิงจาก กองวิจัยสินค้าและตลาด. 2536)

ผลสืบเนื่องจากการบังคับใช้สนธิสัญญาเบาริง (Bowring Treaty) ในปีพ.ศ. 2398 และอัตราอากรขาเข้าที่ต่ำ ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มแบบสมัยใหม่ของประเทศไทย เริ่มต้นค่อนข้างช้า เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในแถบเอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยในปีพ.ศ. 2478 กระทรวงกลาโหม ได้นำเครื่องปั่นด้ายและเครื่องทอผ้าเข้ามาจากประเทศเยอรมัน เพื่อใช้ในการผลิตผ้าสำหรับใช้ในการทหาร ซึ่งต่อมาโรงปั่นด้ายแบบสมัยใหม่ ของเอกชนแห่งแรกได้เปิดดำเนินการ โรงทอแห่งนี้ได้เปิดดำเนินการ โดยผู้ประกอบการชาวไทย โดยสร้างขึ้น เพื่อบรรเทาความขาดแคลนของผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ที่เป็นผลต่อเนื่อง จากสงครามโลกครั้งที่ 2

หลังปีพ.ศ. 2489 อุตสาหกรรมสิ่งทอโดยเฉพาะการปั่นด้าย โดยใช้เครื่องจักรได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ต่อมาในช่วงปีพ.ศ. 2498 – 2502 ผลผลิตสิ่งทอได้ลดลง เนื่องจากมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ทำจากฝ้าย ซึ่งมีราคาถูกจากประเทศปากีสถาน ราคาของเส้นใยที่นำเข้ามีราคา

ถูกกว่าเส้นใยที่ผลิตในประเทศถึงร้อยละ 25 – 30 ที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากประเทศปากีสถานได้นำสินค้าเข้ามาท่วมตลาดโดยได้รับการอุดหนุนของรัฐบาล จากการท่วมตลาดดังกล่าวทำให้โรงงานด้ายหลายโรงต้องล้มละลายและบางแห่งถึงขั้นปิดกิจการลง รัฐบาลไทยแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยการปกป้องอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นครั้งแรก โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติจำกัดการนำเข้าของด้ายที่ทำจากฝ้าย ในปีพ.ศ. 2498 ต่อมาพระราชบัญญัตินี้ได้ถูกแก้ไขและครอบคลุมถึงผ้าฝ้าย ในปีพ.ศ. 2500

ในปีพ.ศ. 2503 กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมและการควบคุมอัตราอากรขาเข้า ทำให้เกิดการกระตุ้นการลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทนี้ โดยโรงงานสิ่งทอซึ่งปิดกิจการลงในช่วงปี พ.ศ. 2498 – 2502 สามารถกลับมาดำเนินการต่อและขยายในเวลาต่อมา ซึ่งมีทั้งผู้ประกอบการที่เป็นชาวไทยและผู้ประกอบการที่เป็นชาวจีนจากฮ่องกงและไต้หวัน (ศุภชัย ศุภชลาสัย. 2535 : 1 – 2)

ในปีพ.ศ. 2507 ได้เริ่มมีการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ขึ้นในประเทศ อุตสาหกรรมปั่นด้ายในประเทศได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วมาก จนกระทั่งปลายปีพ.ศ. 2513 ถึงปลายปีพ.ศ. 2514 เกิดวิกฤตสิ่งทอครั้งใหญ่ โรงงานผลิตด้ายและผ้ามากเกินความต้องการทำให้มีผลล้นตลาดถึง 120 ล้านดาราหลา สมาคมสิ่งทอไทยจึงร้องเรียนให้รัฐบาลช่วยเหลือ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ประกาศระงับการอนุญาตให้จัดตั้งหรือขยายโรงงานสิ่งทอ มีกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2514 เป็นต้นไป เพื่อไม่ได้กระทบกระเทือนโรงงานที่มีอยู่เดิม นอกจากนี้ ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2514 กระทรวงการคลังได้ประกาศให้เงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก รวมทั้งสิ่งทอ ขณะเดียวกัน สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยได้ใช้วิธีจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่สมาชิกที่สามารถส่งสินค้าออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ ประกอบกับสหรัฐอเมริกาได้เพิ่มโควตาผ้าให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอผ้าไทยผ่านพ้นปัญหาผ้าล้นตลาด และสามารถส่งออกจำหน่ายต่างประเทศได้มากเป็นประวัติการณ์ และในปีพ.ศ. 2516 อุตสาหกรรมสิ่งทอไทยก็เจริญถึงขีดสุด ดุลการค้าสิ่งทอเกินดุลเป็นครั้งแรก สามารถส่งออกเป็นมูลค่าถึง 1,868 ล้านบาท สูงกว่ามูลค่าส่งออกปีพ.ศ. 2515 ประมาณ 3 เท่าตัว (อัญชลี โภคพูน. 2538 : 32 ; อ้างอิงจาก กองวิจัยสินค้าและตลาด. 2536)

6.2 ระบบโครงสร้างของอุตสาหกรรมสิ่งทอ (วีระศักดิ์ อุดมกิจเดชา. 2544 : 1-7)

อุตสาหกรรมสิ่งทอนับเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมย่อยลงไปหลายประกอบกันนับตั้งแต่ส่วนที่เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ (Upstream) คือ อุตสาหกรรมการผลิตเส้นใย อุตสาหกรรมกลางน้ำ (Midstream) คือ นับตั้งแต่อุตสาหกรรมปั่นด้าย การทอผ้า การถักผ้า และอุตสาหกรรม การฟอกย้อมพิมพ์และตกแต่งสำเร็จ ต่อมาจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Down stream) คือ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป ระบบอุตสาหกรรมทั้งหมดดังแสดงในภาพประกอบ 7 จะต้องมีการประสานต่อเนื่องกันมาตลอด เนื่องจากเป็นการส่งต่อวัตถุดิบจากหน่วยหนึ่งไปยังอีกหน่วยหนึ่ง นอกจากนี้ในเทคโนโลยี ปัจจุบันยังเกิดมีอุตสาหกรรมของผลิตภัณฑ์ Nonwoven ซึ่ง

อาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมกลางน้ำ เป็นการผลิตผ้าผืนโดยตรงจากเส้นใยโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนของการทำให้เป็นเส้นด้ายก่อน นอกจากทุกส่วนของอุตสาหกรรมที่กล่าวมาแล้ว ยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องตามมาอีกมากมาย เช่น อุตสาหกรรมการทำชิป กระดุม สีย้อม สารเคมี เป็นต้น

6.2.1 อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์

อุตสาหกรรมนี้ กล่าวได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตเส้นใยประดิษฐ์กลุ่มที่เป็นเส้นใยสังเคราะห์นั้น เป็นลักษณะของการนำเอาพอลิเมอร์ที่ได้จากการสังเคราะห์ของสารเคมี อันเป็นผลจากอุตสาหกรรมปิโตรเคมีโดยตรงมาใช้ในการลงทุนส่วนใหญ่เป็นลักษณะการร่วมทุนกับนักลงทุนต่างชาติ โดยพึ่งพาเทคโนโลยีจากบริษัทแม่ ความอิสระในการพยายามทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำมาใช้งานจริงจึงมีไม่มากนัก ชนิดของเส้นใยประดิษฐ์ที่มีการผลิตอยู่ในประเทศไทยมีอยู่เพียง 4 ชนิดเท่านั้น คือ เรยอง อะคริลิก ไนลอน และพอลิเอสเตอร์

6.2.2 อุตสาหกรรมปั่นด้าย

เป็นอุตสาหกรรมที่จะรับเอาวัตถุดิบเส้นใยธรรมชาติ เช่น ฝ้ายหรือเส้นใยประดิษฐ์ เข้ามาดีเกลือหรือปั่นให้เป็นเส้นด้าย ถ้าหากเส้นใยที่นำมาใช้เป็นเส้นใยสั้น (Staple Fiber) ก็จะได้เส้นด้ายชนิด Spun Yarn หากใช้เส้นใยยาว (Filament) เป็นวัตถุดิบก็จะได้เส้นด้ายชนิด Filament Yarn กระบวนการในการปั่นด้ายนั้นยังจำเป็นต้องมีการลงทุนมาก ใช้เทคโนโลยีระดับปานกลาง แต่เดิมจะใช้กระบวนการชนิดที่เรียกว่า การปั่นด้ายแบบวงแหวน (Ring Spinning) ซึ่งสามารถปั่นด้ายได้หลากหลายขนาด โดยเรียกกันเป็นเบอร์ด้าย ส่วนมากจะหมายถึงเบอร์ของด้ายฝ้ายที่กำหนดจากนิยามว่า เส้นด้ายหนัก 1 ปอนด์ จะมีความยาวเป็นกี่เท่าของความยาว 840 หลา ดังนั้นเบอร์ด้ายที่ยิ่งสูงมากเส้นด้ายก็จะยิ่งละเอียด เบอร์ด้ายนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวบ่งบอกหรือกำหนดคุณภาพของราคาเส้นด้าย ตลอดจนเป็นดัชนีตัวหนึ่งในการบอกถึงขีดความสามารถทางเทคโนโลยีด้วย ขนาดของโรงงานปั่นด้ายจะบอกกันที่จำนวนแกนปั่นด้าย เช่น โรงงานขนาด 10,000 แกน เป็นต้น

เทคโนโลยีสมัยใหม่ของวงการปั่นด้าย คือ การปั่นด้ายระบบปลายเปิด (Open – End Spinning หรือ O.E.) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถปั่นด้ายได้เร็วขึ้นมาก แต่มีต้นทุนสูงขึ้นและเหมาะสมเฉพาะกับเส้นด้ายเบอร์หยาบๆ เท่านั้นเอง คือตั้งแต่เบอร์ 40 ลงไป นอกจากนั้นแล้วอุตสาหกรรมปั่นด้ายยังมีอีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นลักษณะของการทำการตกแต่งผิวเส้นด้ายใยยาว ให้มีสมบัติเฉพาะที่ดีขึ้นเหมาะแก่การใช้งาน เช่น ทำให้มีความนุ่มนวลในการสัมผัส ดูดซับน้ำได้ดีขึ้น กลุ่มนี้จะเรียกว่า เป็นการทำให้ (Texturing Yarn)

6.2.3 อุตสาหกรรมทอผ้า

พัฒนาการของเทคโนโลยีการทอผ้านั้น ได้ส่งผลอย่างมากต่อภาคอุตสาหกรรม ในปัจจุบันเครื่องทอผ้าระบบกระสวย (Shuttle Loom) ได้ถูกยกเลิกไปแล้วอันสืบเนื่องจากจุดอ่อน

หรือข้อเสียที่มีปรากฏอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการสิ้นเปลืองพลังงาน อันตรายจาก กระจกสวย เสียงดัง และประสิทธิภาพการทำงานต่ำ ระบบที่เข้ามาทดแทนใหม่คือ ระบบไร้กระจกสวย (Shuttleless Loom) ซึ่งใช้หลักการในการทอเหมือนเดิมเพียงแต่เปลี่ยนรูปแบบการพาเส้นด้าย พุ่งจากการใช้กระจกสวยเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช้กระจกสวย มีความเร็วในการผลิตสูง และลดข้อเสียต่างๆ ของระบบการทอแบบเก่าได้อย่างมากมาย

6.2.4 อุตสาหกรรมถักผ้า

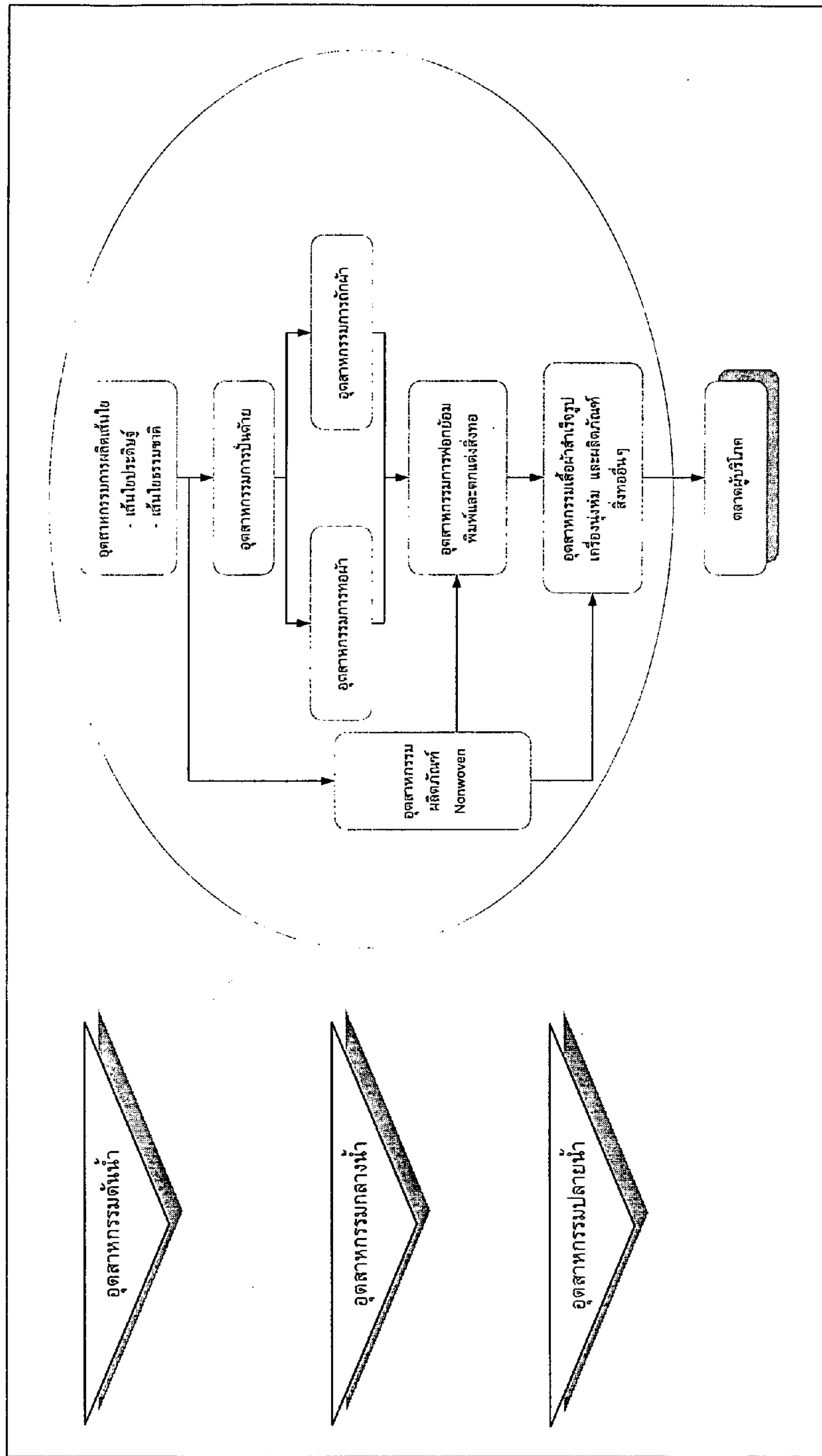
กระบวนการถักผ้านั้นจะแตกต่างจากการทอผ้าที่เด่นชัดที่สุด คือ การถักผ้าอาศัย เส้นด้ายเพียงชุดเดียวมาเกาะเกี่ยวเป็นห่วงต่อเนื่องกันไป ขณะที่การทอผ้านั้นจะอาศัยเส้นด้าย สองชุด คือ เส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง มาทำการขัดสลับกันไปมาเป็นตารางอย่างต่อเนื่องเป็นผืน ดังนั้นโครงสร้างของผ้าถักจะมีการยืดหยุ่นตัวได้มากกว่าผ้าทอ เหมาะกับการทำผลิตภัณฑ์ที่ต้องการกระชับตัวได้ดีแต่ไม่อึดอัดในขณะสวมใส่ เช่น ชุดชั้นใน ถุงเท้า เสื้อยืด เป็นต้น

6.2.5 อุตสาหกรรมฟอกย้อม พิมพ์ และตกแต่งสำเร็จ

อุตสาหกรรมฟอกย้อมพิมพ์และตกแต่งสำเร็จ มักเป็นระบบต่อเนื่องอัตโนมัติที่รวมเอากระบวนการต่างๆ คือ การเตรียม (Pretreatment) การย้อมหรือพิมพ์ (Dyeing or Printing) ไปจนถึงการตกแต่งสำเร็จ (Finishing) เพื่อให้ได้สมบัติเฉพาะตามต้องการเข้าด้วยกัน โดยเป็น โรงงานอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตได้อย่างมากมาย แต่ก็มักมีปัญหาใน ส่วนของการบริหารการใช้น้ำที่เป็นหัวใจของกระบวนการทั้งในเรื่องของการใช้น้ำดี และการปล่อย น้ำเสีย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางเคมีเป็นอย่างมาก

6.2.6 อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม

นับเป็นส่วนปลายน้ำสุดของระบบ เป็นส่วนที่มีการจ้างงานสูงสุด สามารถนำเงินเข้า สู่ประเทศได้มากมาย ขนาดของโรงงานก็มีความแตกต่างกันอย่างมากมายเช่นกันตั้งแต่ขนาดเล็ก ในระดับตัดเย็บเสื้อโหลราคาถูก ไปจนถึงโรงงานขนาดใหญ่ที่รับเสื้อผ้าที่เป็น Brand Name จาก ต่างประเทศ อุตสาหกรรมในส่วนนี้ นับเป็นส่วนสำคัญที่จะดึงให้อุตสาหกรรมสิ่งทอพัฒนาตาม เพื่อให้ทันต่อการแข่งขันในตลาดโลกได้

ภาพประกอบ 7 แสดงวงจรทั้งระบบของอุตสาหกรรมสิ่งทอ แสดงความต่อเนื่องตั้งแต่ อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ (วิระศักดิ์ อุดมกิจเดชา และปราณี รัตนวลิตโรจน์. 2540 : 4)

7. ข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการ

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ ได้รวบรวมข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการไว้ใน รายงาน “ข้อมูลการตลาดจังหวัดสมุทรปราการ ประจำปี 2544” ดังนี้

จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย บริเวณปลายสุดริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เหนืออ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 – 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 – 101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 1,004.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 627,557 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 29 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทย ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ฉะเชิงเทรา ทิศตะวันตก ติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร

7.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ หรือเรียกโดยทั่วไปว่า “เมืองปากน้ำ” เป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่สำคัญในอดีต สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เดิมตั้งอยู่ใกล้คลองปลากด ทางฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา แต่ต่อมา ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงโปรดเกล้าให้สร้างเมืองสมุทรปราการเป็นเมืองใหม่ ที่บริเวณบางเจ้าพระยา หรือก็คือ ตำบลปากน้ำในปัจจุบัน

7.2 ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสมุทรปราการ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางแยกพื้นที่ออกเป็นด้านตะวันตกและด้านตะวันออก มีลำคลองมากมาย เช่น คลองสำโรง คลองสรรพสามิต ลักษณะทั่วไปของจังหวัด แบ่งได้ 3 ส่วน คือ

7.2.1 บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา สองฝั่งเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับทำนา ทำสวน

7.2.2 บริเวณตอนใต้ใกล้ชายฝั่งทะเล พื้นดินเค็มจัดในฤดูแล้ง ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การทำปาล์มและปาล์มน้ำมัน

7.2.3 บริเวณที่ราบทางตอนเหนือและตะวันออก เป็นที่กว้างโดยตลอดและเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญของจังหวัด เพราะมีประตูน้ำชลประทานสำหรับกักกั้นน้ำเค็มระบายน้ำจืดหลายแห่งเหมาะแก่การทำนา

7.3 ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสมุทรปราการ

เป็นอากาศแบบชายทะเล อากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน มีความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากอิทธิพลจากลมชายทะเลและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีปริมาณฝนตกมาก ช่วงเดือนกันยายนและตุลาคมปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตลอดปี พ.ศ. 2542 เท่ากับ 1,756.33 มิลลิเมตร เฉลี่ยฝนตกต่อปี 99 วัน เดือนพฤษภาคมเป็นเดือนซึ่งมีน้ำฝนมากที่สุด และเดือนธันวาคมเป็นเดือนซึ่งมีปริมาณฝนน้อยที่สุด

7.4 โครงสร้างของประชากรและการจ้างงานในจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของภาคกลาง รองจาก กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2528 – 2535 การที่มีประชากรเพิ่มมากขึ้นนี้ นับได้ว่าเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา จังหวัดสมุทรปราการถูกเลือกให้เป็นจังหวัดที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานคร ทั้งในด้านการผลิต คือ อุตสาหกรรม และการกระจายตัวของประชากร ทำให้จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนประชากรที่ย้ายถิ่นฐานจากที่อื่นเข้ามาในจังหวัดเป็นจำนวนมาก สาเหตุสำคัญของการย้ายเข้ามา คือ การย้ายตามบุคคลในครัวเรือน และการย้ายเพื่อเข้ามาหางานทำ ทั้งนี้เพราะจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑล ที่มีอาณาเขตติดต่อกับ กรุงเทพมหานคร และมีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรเข้ามาประกอบอาชีพ ซึ่งประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาในจังหวัดนี้ มีทั้งย้ายและไม่ย้ายทะเบียนราษฎรเข้ามาด้วย ทำให้ประชากรที่มีอยู่จริงสูงกว่าจำนวนประชากรในทะเบียนราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 20 – 29 ปี)

7.5 มูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดสมุทรปราการ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ. 2541 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 188,005 ล้านบาท จำแนกตามสาขาการผลิตที่สำคัญ ได้แก่

- อุตสาหกรรม	104,819 ล้านบาท	56.66 %
- เกษตรกรรม	21,296 ล้านบาท	11.51 %
- ค้าส่ง ค้าปลีก การบริการ	58,890 ล้านบาท	31.83 %

เมื่อเฉลี่ยตามมูลค่าผลิตภัณฑ์ = 186,497 บาท/คน/ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2541)

รายได้เฉลี่ยของประชากร 29,715 บาท/คน/ปี* (สำนักงานพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย. ปีพ.ศ. 2542)

* มากเป็นอันดับ 1 ของประเทศ

7.6 อุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์เป็นอย่างมาก เนื่องจากที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางของประเทศ เป็นแหล่งวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศ เป็นคลังสินค้าและยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทำให้การขนส่งวัตถุดิบและสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอต่างๆ มีความสะดวก เสียค่าใช้จ่ายต่ำ และจากความได้เปรียบดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้นักลงทุนเข้ามาประกอบกิจการ ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันนับได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร

จากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการปี พ.ศ. 2541 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดสมุทรปราการ สูงสุด คือ สาขาอุตสาหกรรม (104,819 ล้านบาท) โดยมีอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ อาหารแปรรูป สิ่งทอ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์โลหะ พลาสติก เครื่องจักร อุปกรณ์ ชิ้นส่วนรถยนต์และประกอบรถยนต์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน ฯลฯ

สำหรับจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ณ สิ้นปี พ.ศ.2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,640 โรง จำนวนเงินลงทุน 247,325.96 ล้านบาท จำนวนคนงาน 332,927 คน

ตาราง 1 แสดงถึงจำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงาน จังหวัดสมุทรปราการ ปีพ.ศ. 2543

หมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน (ราย)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน		
			ชาย	หญิง	รวม
อุตสาหกรรมเกษตร	79	4,700.71	2,238	905	3,143
อุตสาหกรรมก่อสร้าง	79	1,620.69	2,716	1,436	4,152
อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	224	87,449.60	8,457	12,537	20,994
อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	291	7.00	6,747	5,965	12,712
อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	672	2,370.91	20,398	68,752	89,150
อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	561	28,265.10	15,248	10,747	25,995
อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	928	2.00	29,353	7,391	36,720
อุตสาหกรรมบริการ	1,071	43,120.94	53,732	24,035	77,767
อุตสาหกรรมอื่นๆ	697	22,053.66	27,158	33,896	61,054
รวม	4,602	234,399.16	166,047	165,664	331,687

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

การลงทุนภาคอุตสาหกรรม ขณะนี้จังหวัดสมุทรปราการ มีกฎหมายห้ามการลงทุนหรือขยายกิจการที่เป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภาวะการลงทุนจึงชะลอตัว แต่ถ้าสามารถเปิดโครงการสนามบินพาณิชย์นานาชาติแห่งที่สองของประเทศ ที่สนามบินหนองงูเห่าได้ตามที่รัฐบาลรื้อฟื้นใหม่ คาดว่าความเจริญก้าวหน้าในอนาคตจะสามารถเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งทางอากาศนานาชาติที่สมบูรณ์ เนื่องจากมีความพร้อมหลายประการ แต่จะต้องแก้ไขปัญหาด้านการจราจรที่ยังไม่คล่องตัวในช่วงเวลาเร่งด่วน อันเป็นปัญหาเดียวกับเชียงใหม่ และกรุงเทพมหานคร รวมทั้งต้องเร่งรัดพัฒนาการสื่อสารโทรคมนาคม สาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการและสามารถรองรับความเจริญก้าวหน้าที่จะตามมาพร้อมกับสนามบินพาณิชย์นานาชาติแห่งที่สอง (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด. 2544 : 1 – 50)

7.7 การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ ได้รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ ไว้ดังนี้

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2528 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการขึ้น โดยให้เป็นสถานศึกษาในราชการบริหารส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ได้รับการจัดตั้งเป็นรุ่นสุดท้าย เพื่อทำหน้าที่ด้านการบริหาร – การจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียนภายในจังหวัด เป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนและผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่

ปัจจุบัน การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ ณ อาคารสำนักงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ ริมถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้การดูแลและรับผิดชอบของนายศิโรตม์ ศิริธัญญา

การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ประสานงาน และสนับสนุนการจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียน ให้กับโรงเรียนผู้ใหญ่ และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทั้ง 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ ซึ่งต่างรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมในพื้นที่ของตนเอง ดังนี้คือ

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ

- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพระประแดง
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบางพลี
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบางบ่อ
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพระสมุทรเจดีย์
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนกิ่งอำเภอบางเสาธง

โรงเรียนผู้ใหญ่

- โรงเรียนผู้ใหญ่ด่านสำโรง
- โรงเรียนผู้ใหญ่ประชาสมาสัย
- โรงเรียนผู้ใหญ่วิสุทธิกษัตริ
- โรงเรียนผู้ใหญ่สตรีสมุทรปราการ
- โรงเรียนผู้ใหญ่ไทยยาซากิ - มหาคุณ
- โรงเรียนผู้ใหญ่สมุทรปราการ

7.7.1 วิสัยทัศน์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ

พัฒนาระบบบริหาร ประสานเครือข่าย พัฒนาบุคลากร ส่งเสริมการศึกษาในโรงงาน มุ่งเน้นการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อคุณภาพของประชาชน"

7.7.2 จุดเน้นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ ปีงบประมาณ 2545

7.7.2.1 เร่งรัดการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อยโอกาส โดยเน้นกลุ่มแรงงาน ผู้พิการและเด็กเร่ร่อนเป็นพิเศษ

7.7.2.2 ส่งเสริมและจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

7.7.2.3 เสริมสร้างกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ด้วยการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

7.7.2.4 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา

7.7.2.5 บริหารและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และบุคลากรทุกระดับให้ตรงตามมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ. 2545 : 1 – 10)

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

ในการทบทวนงานเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ นั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมและเรียบเรียงมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ดังนี้

เพศ

จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา พบว่าระหว่างตัวแปรเพศและการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ถูกทำการศึกษาบ่อยครั้ง เช่น จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ในเขตพื้นที่ ตำบลสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ของทัดดาว บุญपाल (2530 :57) พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษามากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิระวรรณ เปตมานัง (2536 : 79 – 81) ที่ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดเลย โดยพบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางด้านส่วนตัว ปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยทางด้านอาชีพ แตกต่างจากนักศึกษาเพศชาย และจากการศึกษาเรื่อง ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ของอัญชลี โภคพูน (2538 : 141) พบว่า ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพในด้านการศึกษาสายสามัญแตกต่างกัน นอกจากนี้จากการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ของมณีนรุตม์ โฉมปราชญ์ (2542 : 62 – 63) พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของณัฐวุฒิ ธรรมกุล (2534 : 126) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาเพศชายมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า เพศ เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า เพศของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

อายุ

ตัวแปรอายุ เป็นตัวแปรที่พบอยู่เป็นประจำในผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น จากการศึกษาเรื่อง ความสนใจและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของแรงงานสตรีกรณีศึกษา ในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ของสุจิตต์ เอี่ยมละออ (2534 : 115 – 116) พบว่า โดยรวมแล้วสตรีที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสูงกว่าสตรีกลุ่มอายุมากกว่า 26 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของกอบชัย ตั้งวิสัย (2540 : 104 – 105) จากการศึกษาเรื่อง ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของสตรี ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สตรีที่มีอายุระหว่าง 15 – 35 ปี มีความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนมากกว่าสตรีที่มีอายุระหว่าง 36 – 46 ปีขึ้นไป และจากผลการวิจัยของทรงวุฒิ วัฒนเขจร (2533 : 67) เรื่อง องค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีองค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนด้านการสนับสนุนในการมาเรียนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี มีองค์ประกอบในการมาเรียนด้านนี้สูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 26 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ จากการศึกษา เรื่ององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร ของอดุลย์ เขียวอ่อน (2526 : 76) พบว่า ตัวแปรอายุ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยสามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า อายุ เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า อายุของ

นักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

สถานภาพสมรส

ตัวแปรสถานภาพสมรส มักจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นๆ หลายตัว โดยตัวแปรต่างๆ เหล่านี้ มักจะเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา มีผลงานการวิจัยจำนวนมากไม่น้อยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยเหล่านั้น ได้แก่ การศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2530 ด้วยวิธีเรียนทางไกล ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ของวิศิษฐ์ จงประเสริฐ (2536: 113) พบว่า สถานภาพสมรสมีผลต่อการเข้าเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กอบชัย ตั้งวิสัย (2540 : 75 – 78) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของสตรี ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยพบว่า สตรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนแตกต่างกัน โดยสตรีที่มีสถานภาพโสด จะมีความต้องการทางการศึกษาพื้นฐานแตกต่างกับสตรีที่มีสถานภาพสมรสแล้ว และจากผลการวิจัยของสุจิตต์ เอี่ยมละออ (2534 : 116) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ความสนใจและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของแรงงานสตรี กรณีศึกษาในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มผู้ใช้แรงงานสตรีที่มีสมรสแล้ว มีคะแนนความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษามากกว่ากลุ่มผู้ใช้แรงงานสตรีที่มีสถานภาพโสด นอกจากนั้น จากการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ของมณีรัตน์ โฉมปราชญ์ (2542 : 63 – 64) พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีสถานภาพโสดและสมรส มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนแตกต่างกับกลุ่มนักเรียนที่มีสถานภาพหม้ายและหย่าร้าง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของณัฐวุฒิ ธรรมกุล (2534 : 127) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพโสด มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูงกว่านักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสแล้ว

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สถานภาพสมรส เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า สถานภาพสมรสของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษา

นอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

จำนวนพี่น้อง / ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว

มีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายชิ้น ได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของตัวแปรจำนวนพี่น้อง และตัวแปรลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น จากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อ และไม่เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2530 ด้วยวิธีเรียนทางไกล ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ของวิศิษฐ์ จงประเสริฐ (2536 : 114) พบว่า จำนวนพี่น้อง และลำดับการเป็นบุตร มีผลต่อการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของสถาพร ชันโต (2521 : 68) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียนของนักเรียนในภาคกลาง โดยพบว่า นักเรียนที่มีพี่น้องจำนวนไม่เกิน 4 คน ได้เข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลน้อยกว่าโรงเรียนเอกชน และในทางกลับกัน นักเรียนที่มีพี่น้องจำนวนเกิน 4 คนขึ้นไป ได้เข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาล มากกว่าโรงเรียนเอกชน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า จำนวนพี่น้อง / ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า จำนวนพี่น้องและลำดับการเป็นบุตรในครอบครัวของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ประเภทความรู้เดิม

ตัวแปรประเภทความรู้เดิมกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ได้มีการศึกษาไว้น้อยมาก เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาที่ไม่ชัดเจน ซึ่งจากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาที่ 1 ของจามรรัตน์ เปรมปราโมทย์ (2529 : 56) พบว่า พื้นความรู้เดิมที่นักศึกษาได้รับก่อนเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของปะทุม เจริญผล (2526 : 81) จากการศึกษาเรื่ององค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับที่ 5 ในเขตการศึกษาที่ 5 โดยพบว่า พื้นฐานการศึกษาสามัญเดิมก่อนมาเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญระดับที่ 5 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 2 โดยผู้เรียนที่สำเร็จมาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (เดิม) และชั้น ม.ศ. 3 ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาภาษาอังกฤษ 2 สูงกว่าผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ประเภทความรู้เดิม เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประเภทความรู้เดิม ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ

ตัวแปรระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ เป็นตัวแปรหนึ่งที่พบเห็นได้บ่อย จากผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น จากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2530 ด้วยวิธีเรียนทางไกล ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ของ วิศิษฐ์ จงประเสริฐ (2536 : 114) พบว่า ระยะเวลาที่จบจากการศึกษาในระบบโรงเรียน มีผลต่อการเข้าเรียนต่อและไม่เข้าเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของปิยะพงษ์ ไสยโสภณ (2534 : 288 – 293) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเข้าสู่การศึกษานอกระบบสายสามัญ จังหวัดนนทบุรี โดยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อปัจจัยในด้านแรงจูงใจภายใน ปัจจัยในด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจและปัจจัยเกี่ยวกับสื่อมวลชน จำแนกตามระยะเวลาที่ว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ มีสัดส่วนความคิดเห็นแตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน เป็นตัวแปรที่ไม่พบบ่อยนัก ในผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา จากการศึกษาพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรดังกล่าว ได้แก่ การศึกษาเรื่อง ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ของอัญชลี โภคพูน (2538 : 144) พบว่า ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความต้องการความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพในด้านการศึกษายาสามัญ แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของคมกฤช จันทรขจร (2537:184) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดชลบุรี โดยพบว่า

ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมความรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงงาน โดยผู้ใช้แรงงานที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 – 10 ปี ต้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ – การสอนแบบเรียนเป็นชั้นเรียน ตามเวลาที่กำหนด ส่วนผู้ใช้แรงงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ – การสอนแบบเรียนทางวิทยุไปรษณีย์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประสบการณ์ในการทำงานของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ระดับการศึกษาของบิดา / มารดา

จากผลงานการวิจัยจำนวนไม่น้อยชี้ให้เห็นว่าระดับการศึกษาของบิดา – มารดา มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น ในปี พ.ศ. 2521 นิพนธ์ กินาวงศ์ และคนอื่นๆ (2521 : 55 – 56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โอกาสในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ พบว่า ระดับการศึกษาของบิดาและระดับการศึกษาของมารดา มีความสัมพันธ์ต่อการได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ปีเดียวกัน สถาพร ชันโต (2521 : 64) ได้ทำการศึกษาเรื่องโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียน ของนักเรียนในภาคกลาง พบว่า บิดาของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล บิดาจะมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา เป็นอัตราที่สูงกว่าบิดาของนักเรียนที่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชน และบิดาของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชน บิดาจะมีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นอัตราที่สูงกว่าบิดาของนักเรียนที่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑา ศรีโพธิ์ (2528:194 – 195) จากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดแพร่ ที่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาในกลุ่มอุดมศึกษา กลุ่มมัธยมศึกษา และกลุ่มประถมศึกษา มีความเห็นต่อองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนในด้านบุคคลต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน ด้านรายได้ หรือค่าตอบแทนที่นักเรียนต้องการได้รับ เมื่อสำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพ แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ระดับการศึกษาของบิดา / มารดา เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้

ว่า ระดับการศึกษาของบิดา / มารดา ของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

อาชีพของบิดา / มารดา

ตัวแปรอาชีพของบิดา / อาชีพของมารดา มักปรากฏอยู่ในผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยจำนวนไม่น้อยที่รายงานผลว่า ตัวแปรดังกล่าว มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น จากการวิจัยเรื่อง โอกาสในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ ของนิพนธ์ กินาวงศ์ และคนอื่นๆ (2526 : 57) พบว่า อาชีพหลักของบิดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของสถาพร ชันโด (2521 : 51) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียนของนักเรียนในภาคกลาง โดยพบว่า บิดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน มีกลุ่มอาชีพที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล บิดาจะมีกลุ่มอาชีพเสมียนและพนักงาน เป็นอัตราที่สูงกว่าบิดาของนักเรียนที่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชน ในทางตรงข้าม บิดาของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเอกชน บิดาจะมีกลุ่มอาชีพนักบริหารและอาชีพชั้นสูง เป็นอัตราที่สูงกว่าบิดาของนักเรียนที่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล และจากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุบลราชธานี ของสุวิมล ดีลั่น (2526 : 86) ที่พบว่า นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพต่างกัน ย่อมมีความเห็นต่อองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนด้านบุคคลต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน ด้านรายได้หรือค่าตอบแทนที่นักเรียนต้องการได้รับ เมื่อสำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพ ด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัวของนักเรียนเอง ด้านเกียรติยศชื่อเสียงที่นักเรียนต้องการได้รับขณะกำลังศึกษาอยู่และหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ด้านประเภทของงานความก้าวหน้าจากการประกอบอาชีพนั้นๆ และด้านความจำเป็นส่วนตัวของนักเรียนเองแตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของมณฑา ศรีโพธิ์ (2528 : 193 – 194) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดแพร่

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า อาชีพของบิดา / มารดา เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า อาชีพของบิดา / มารดาของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษา

นอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็น ตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ระยะทาง / ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ

ตัวแปรด้านระยะทาง / ระยะเวลาในการเดินทาง ไม่ใช่ของใหม่สำหรับการศึกษา เรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เพราะในอดีตได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้พอสมควร เช่น นิพนธ์ กิณวงศ์ และคนอื่นๆ (2526 : 51) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โอกาสในการศึกษาต่อระดับ มหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ พบว่า ภูมิสำเนา และการพักอาศัย ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งผลการวิจัย ดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิศิษฐ์ จงประเสริฐ (2536 : 117) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อ และไม่เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการ ศึกษาออกโรงเรียน พ.ศ. 2530 ด้วยวิธีเรียนทางไกล ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยพบว่า ที่พักอาศัย สภาพการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางไป พบกลุ่ม มีผลต่อการเข้าเรียนต่อและไม่เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้ จากผลการวิจัย ของกอบชัย ตั้งวิสัย (2540 : 106 –107) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความ ต้องการทางการศึกษาออกโรงเรียนของสตรี ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สตรีที่มีลักษณะพื้นที่อาศัยต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาออกโรงเรียน แตกต่างกัน โดย สตรีที่อยู่ในเมืองมีความต้องการกิจกรรมทางการศึกษาออกโรงเรียนน้อยกว่าสตรีในชนบท

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ระยะทาง / ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการ ศึกษา เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบ ดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ระยะทาง / ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการ ศึกษาที่ แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษาออกโรงเรียน สายสามัญ ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานอกโรงเรียน

จากผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายชิ้น ได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของตัวแปรด้านการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษามีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ในเขต พื้นที่ ตำบลสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ของทัตดาว บุญपाल (2530 : 57) พบว่า หัวหน้า ครัวเรือนที่มีระดับการฟังวิทยุสูง จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษามากกว่าหัวหน้า ครัวเรือนที่มีระดับการฟังวิทยุต่ำ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการ ศึกษาออกโรงเรียน พ.ศ. 2530 ด้วยวิธีเรียนทางไกล ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขต

ภาคกลาง ของวิศิษฐ์ จงประเสริฐ (2536 : 117 – 118) ที่พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล และการรู้จักหน่วยงาน การศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัด มีผลต่อการเข้าเรียนต่อและไม่เรียนต่อ นอกจากนี้จากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาที่ 1 ของจามรรัตน์ เปรมปราโมทย์ (2529 : 55) พบว่า การใช้เวลาในการฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ เกี่ยวกับการเรียนรู้ การสร้างความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับการศึกษาของ วิรุพห์ นิลโมจน์ (2526 : 147) เรื่อง องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ที่เป็นมุสลิมในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ที่พบว่า การฟังวิทยุ โทรทัศน์และการอ่านหนังสือที่เป็นภาษาไทยที่บ้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท.3)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจในทิศทางเดียวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า หากนักศึกษาการนอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษามากเพียงใด การตัดสินใจเข้าเรียนของนักศึกษาในระดับนี้ ย่อมจะมีมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ย

ความเชื่อในเรื่อง สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว จะส่งผลต่อการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานั้น ได้มีมานานแล้ว จากความเชื่อดังกล่าวยังคงได้รับความสนใจ และถูกทำการศึกษามาโดยตลอด เช่น จากการวิจัยเรื่องโอกาสในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ ของนิพนธ์ กินาวงศ์และคนอื่นๆ (2526 : 61–62) พบว่า รายได้ของครอบครัว และรายได้มารดาของนักเรียน มีความสัมพันธ์ต่อการได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย ของสมพร พรหมจรรย์ (2540:77) จากการศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพบว่าฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว (รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันต่อเดือน) มีความสัมพันธ์ (ทิศทางบวก) กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน กล่าวคือเมื่อฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับสูง แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนจะมีระดับสูง และจากการศึกษาเรื่องโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตาม ประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียนของนักเรียนในภาคกลางของสภาพร ชันโต(2521:57) พบว่า เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวของนักเรียน สัดส่วนของนักเรียนที่มาจากครอบครัว

ที่มีรายได้ต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนแตกต่างกัน นอกจากนี้จากการศึกษาเรื่อง ความต้องการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ของวรรณพ ทองบรรจบ (2539 : 86) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการรับบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการศึกษา สายสามัญแตกต่างกัน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาท มีความต้องการรับบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มอื่นๆ ที่มีรายได้มากกว่า

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า รายได้ของครอบครัว เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า รายได้ของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา แต่จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลงานการวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรดังกล่าวมีน้อยมา ได้แก่จากการศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านสถานภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีต่อความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษาจังหวัดลำปาง ของนฤมล พิกุลนี้ (2531:106 – 107) พบว่า สามเณรที่เข้ารับการศึกษานอกโรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียนมีค่าใช้จ่ายในการเรียนโดยเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนประเภทอื่นๆ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐจริยา แสงสว่าง (2533 : 61) ที่พบว่า ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเนื่องจากใช้เงินทุนไม่มาก ประชาชนสามารถใช้สอยวัสดุ อุปกรณ์หรือสิ่งอื่นๆที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้ เนื่องจากไม่มีการคิดค่าแรงหรือค่าวัสดุบางอย่าง ค่าใช้จ่ายในการลงทุนจึงไม่สูงนัก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจในทิศทางตรงข้ามกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้สามารถสรุปได้ว่า หากค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนน้อยเพียงใด การตัดสินใจเข้าเรียนของนักศึกษาในระดับนี้ ย่อมจะมีมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ขณะที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้ง การพัฒนาประเทศที่สำคัญที่สุด คือ "การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการให้การศึกษา" สังคมใดก็ตามที่สมาชิกมีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด ขยันและอดทน สังคมนั้นย่อมเป็นสังคมที่ได้เปรียบสังคมอื่น

ในทุกๆด้าน การให้ศึกษา จึงจัดเป็นยุทธศาสตร์และเครื่องมือหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

การศึกษานอกระบบโรงเรียน นับเป็นอีกกิจกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มที่อยู่นอกระบบโรงเรียนและยังไม่ได้ผ่านการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผล และการประเมินผล ตลอดจนเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลในแต่ละกลุ่ม

การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ดีนั้น นักการศึกษาจำเป็นต้องทราบถึงบริบทและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานอกโรงเรียน เพราะการศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ส่งผลให้นักการศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาได้ สอดคล้องกับความต้องการภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดของผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย สามารถสรุปได้ว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษาระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว และค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา

และจากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า ตัวแปรดังกล่าว น่าจะมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยดังกล่าวทั้งหมด มาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษา การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ นั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชาอาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา2545 ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอทุกแห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 149 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 109 คน

โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Yamane. 1967:886)

โดยใช้สูตร
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	N	แทน	ขนาดของประชากรทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในที่นี้ ได้กำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ร้อยละ 5 หรือ 0.05

จากการคำนวณดังกล่าว ทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อเป็นตัวแทนประชากร มีจำนวน 109 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 149 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 73.15

2. ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก ซึ่งการใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ เหมาะสมสำหรับใช้ในกรณีที่ผู้วิจัยมีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มประชากรน้อย อีกทั้งจำนวนประชากรก็มีจำนวนไม่มากนัก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่1 ข้อคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งการตัดสินใจออกเป็น3ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background)ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว(Personal Characteristics) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment) ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบความถี่ (Frequency) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดความถี่ (Frequency) และชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบว่า *ใช่* หรือ *ไม่ใช่* หากผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบว่า *ใช่* ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องประมาณค่าการตัดสินใจในเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก เป็น 3 ระดับ โดยมีความหมาย ดังนี้

น้ำหนัก 3 หมายถึง เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากในการตัดสินใจ

น้ำหนัก 2 หมายถึง เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจ

น้ำหนัก 1 หมายถึง เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยในการตัดสินใจ

ตอนที่3 ข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End Question)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบถามเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย หลังจากกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยแล้ว จึงได้ทำการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประเด็น เนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถาม
2. กำหนดรูปแบบของคำถาม
3. สร้างแบบสอบถาม พร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล เพื่อพิจารณาสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (งนุช ภัทรนคร. 2538 : 342) ของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขด้านเนื้อหา และด้านภาษา ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชา อาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 30 คน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาตรวจสอบความเข้าใจด้านเนื้อหา ด้วยการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการของครอนบาช (Cronbach) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (Cronbach. 1970 : 162) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.95
2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหาสำนวนภาษา และลักษณะของการใช้คำถามต่างๆให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามอีกครั้งแล้ว จึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. คัดลอกรายละเอียดของผู้เรียนที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนวิชาอาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูล จากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทุกแห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ
2. นำรายละเอียดตามข้อ 1 มาจัดเรียงตามประเภทของอุตสาหกรรม

3. ค้นรายชื่อ และสถานที่ตั้งของสถานประกอบการ ในประเภทของอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อทำการจัดส่งแบบสอบถามแก่ผู้ใช้แรงงาน ต่อไป
4. จัดส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ทางไปรษณีย์ โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบรับแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ นับจากวันที่ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม หากไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในระยะกำหนดดังกล่าว ผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถามอีกเป็นครั้งที่ 2

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลมาตรวจสอบความเรียบร้อย และเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่สามารถทำได้ เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากที่สุด
2. นำข้อมูลมากำหนดให้เป็นรหัส (Code) และบันทึกข้อมูลลงในกระดาษ จากนั้นจึงนำไปบันทึกลงในสื่อจัดเก็บข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์
3. จัดทำโปรแกรมเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ แล้วนำไปใช้กับข้อมูลที่บันทึกไว้ในสื่อจัดเก็บข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ หากพบส่วนที่ผิดพลาดและยังไม่สมบูรณ์จะต้องตรวจสอบความถูกต้องจากต้นฉบับ แล้วทำการแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อให้ข้อมูลที่บันทึกไว้ในสื่อจัดเก็บข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์มีความสมบูรณ์ที่สุด และพร้อมที่จะนำไปประมวลผลต่อไป
4. จัดทำโปรแกรมเพื่อประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Packages for the Social Science) for Window Version 10.0
5. นำโปรแกรมไปประมวลผล
 - 5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พร้อมนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ในการวิเคราะห์การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ สำหรับตัวเลือกช่องที่ตอบว่า ใช่ นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ในการคำนวณจาก (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. 2541 : 10)

$$\text{ช่วงค่าเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ซึ่งสามารถสรุปช่วงค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 2.36 – 3.00 หมายถึง เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากในการตัดสินใจ
 ค่าเฉลี่ย 1.68 – 2.35 หมายถึง เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจ
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.67 หมายถึง เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยในการตัดสินใจ

5.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้สถิติ ไคสแควร์ (χ^2) พร้อมนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ในการวิเคราะห์การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดเงื่อนไขไว้ดังนี้

5.2.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งเป็น 3 ด้าน ในแต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถามด้านละ 11 ข้อ หากผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบในช่องตัวเลือก ใช่ ตั้งแต่ 6 ข้อ ขึ้นไป ในแต่ละด้าน ซึ่งเมื่อรวมกันทั้ง 3 ด้าน ต้องมีจำนวนข้อไม่น้อยกว่า 18 ข้อ ให้ถือว่า การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ขึ้นอยู่กับเหตุผลทั้ง 3 ด้าน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percent) (อภิสิทธิ์ จันตะนี. 2538 : 182)

โดยใช้สูตร
$$P = \left(\frac{f}{n} \right) 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ค่าความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. 2543 : 8)

โดยใช้สูตร
$$\bar{X} = \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum_{i=1}^n x$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541:64)

โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\sum_{i=1}^n \frac{(x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง
	n-1	แทน	ค่าของขั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการของครอนบัช (Cronbach) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (Cronbach. 1970 :160 – 161)

โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ ในแบบสอบถาม
	S^2	แทน	ความแปรปรวน ของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

6.3 สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน(อุทุมพร ทองอุไทย จามรمان. 2543:29-41)

โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^n \left\{ \frac{o - e^2}{e} \right\} ; df = (c - 1) (r - 1)$$

เมื่อ	χ^2	แทน	ค่าของการแจกแจง (chi – square)
	o	แทน	ค่าความถี่ที่สังเกตได้ในกลุ่มตัวอย่าง
	e	แทน	ค่าความถี่ตามทฤษฎีจากกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	ขั้นแห่งความอิสระ (degree of freedom)

บทที่4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical packages for the Social Science) for Window Version 10.0

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสามารถตอบคำถามของการวิจัยได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ (ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้) จำนวน 107 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 109 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 98.17 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พร้อมทั้งแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ตอนที่2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ข้อมูลที่น่าเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐานประกอบด้วย รายละเอียดของปัจจัย ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เหตุผลในการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background) ด้าน สถานภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment) และเหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 2 ค่าความถี่ และค่าร้อยละเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	18	16.82
หญิง	89	83.18

ตาราง 2 (ต่อ)

หน่วย : คน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	3	2.80
20 – 25 ปี	36	33.64
26 – 30 ปี	29	27.10
31 – 35 ปี	19	17.76
มากกว่า 35 ปีขึ้นไป	20	18.70
3. สถานภาพสมรส		
โสด	51	47.66
สมรส	50	46.73
หย่าร้าง / หม้าย	6	5.61
4. จำนวนพี่น้องในครอบครัว		
ต่ำกว่า 3 คน	14	13.08
3 – 5 คน	61	57.01
มากกว่า 5 คนขึ้นไป	32	29.91
5. ลำดับที่การเป็นบุตร		
ลำดับที่ 1 , 2	56	52.34
ลำดับที่ 3 , 4 , 5	37	34.58
ลำดับที่ 6 เป็นต้นไป	14	13.08
6. ประเภทความรู้เดิม		
จบระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนในระบบ	91	85.05
จบระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนนอกระบบ	16	14.95
7. ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ		
ต่ำกว่า 5 ปี	5	4.67
5 – 10 ปี	26	24.30
11 – 15 ปี	29	27.10
16 – 20 ปี	22	20.56
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	25	23.37

ตาราง 2 (ต่อ)

หน่วย : คน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
8. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	35	32.71
5 – 10 ปี	49	45.79
11 – 15 ปี	15	14.02
16 – 20 ปี	4	3.74
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	4	3.74
9. ระดับการศึกษาของบิดา		
ไม่รู้หนังสือ (อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้)	9	8.42
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	31	28.97
ระดับประถมศึกษา	65	60.75
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	1	0.93
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	0.93
10. ระดับการศึกษาของมารดา		
ไม่รู้หนังสือ (อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้)	16	14.95
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	34	31.78
ระดับประถมศึกษา	54	50.47
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3	2.80
11. อาชีพของบิดา		
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน	3	2.80
เจ้าของกิจการ / ประกอบกิจการส่วนตัว	4	3.74
เกษตรกร / ปศุสัตว์	67	62.61
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	10	9.35
อื่นๆ (เช่น รับจ้างทั่วไป ฯลฯ)	9	8.42
เสียชีวิต	14	13.08
12. อาชีพของมารดา		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	1	0.93
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน	3	2.80
เจ้าของกิจการ / ประกอบกิจการส่วนตัว	4	3.74
เกษตรกร / ปศุสัตว์	67	62.61
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	20	18.70
อื่นๆ (เช่น รับจ้างทั่วไป ฯลฯ)	5	4.67
เสียชีวิต	7	6.55

ตาราง 2 (ต่อ)

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
13. ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ		
ต่ำกว่า 5 กิโลเมตร	34	31.78
5 – 10 กิโลเมตร	41	38.32
11 – 15 กิโลเมตร	8	7.47
มากกว่า 15 กิโลเมตรขึ้นไป	24	22.43
14. ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ		
ต่ำกว่า 15 นาที	26	24.30
15 – 30 นาที	46	42.99
มากกว่า 30 นาทีขึ้นไป	35	32.71
15. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน		
ไม่เคย	5	4.67
เป็นครั้งคราว	61	57.01
บ่อยครั้ง	22	20.56
สม่ำเสมอ	19	17.76
16. รายได้ต่อเดือนของครอบครัว		
ต่ำกว่า 3,500 บาท / เดือน	8	7.47
3,500 – 6,500 บาท / เดือน	47	43.93
6,501 – 9,500 บาท / เดือน	24	22.43
9,501 บาทขึ้นไป / เดือน	28	26.17
17. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม		
ไม่เกิน 2,000 บาท / เทอม	99	92.52
มากกว่า 2,000 บาทขึ้นไป / เทอม	8	7.48

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแรงงานเพศหญิง มากกว่า เพศชาย (คิดเป็นร้อยละ 66.36) สถานภาพโสด และสมรส มีจำนวนใกล้เคียงกัน (แตกต่างกันร้อยละ 0.93) เมื่อสมรสแล้ว มีบุตรที่จะต้องดูแลรับผิดชอบระหว่าง 1 – 3 คน (คิดเป็นร้อยละ 83.93) แรงงานส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-30 ปี (คิดเป็นร้อยละ 60.74) มีพี่น้องที่เกิดจากบิดาหรือมารดาเดียวกัน ไม่เกิน 5 คน (คิดเป็นร้อยละ 70.09) โดยตนเองเป็นบุตรระหว่างลำดับที่ 1-5 (คิดเป็นร้อยละ 86.92) เมื่อจบการศึกษา ระดับประถมศึกษาจากการศึกษาในระบบโรงเรียน (คิดเป็นร้อยละ 85.05) แล้ว ได้หยุดพักการเรียนเป็นเวลาว่างระหว่าง 5-20 ปี (คิดเป็นร้อยละ 71.96) ปัจจุบันมีระยะเวลาการทำงานรวมทั้งสิ้น

ระหว่าง 1 – 10 ปี (คิดเป็นร้อยละ 78.50) ในจำนวนนี้ เคยทำงานในสถานประกอบการอื่นมาก่อน (คิดเป็นร้อยละ 64.29) ขณะนี้แรงงานมีรายได้จากการทำงานโดยเฉลี่ยต่ำกว่าเดือนละ 3,500 บาท (คิดเป็นร้อยละ 90.65) และหากนำรายได้ของทุกคนในครอบครัวที่อาศัยอยู่มารวมกัน จะพบว่า ในแต่ละครอบครัวมีรายได้จากการทำงานโดยเฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 3,500-9,500 บาท (คิดเป็นร้อยละ 66.36)

ในส่วนบิดาและมารดาของแรงงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา (โดยแยกเป็นของบิดา คิดเป็นร้อยละ 89.72 และของมารดา คิดเป็นร้อยละ 82.25 ตามลำดับ) นอกจากนี้ ยังพบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือ เกษตรกร / ปศุสัตว์ (คิดเป็นร้อยละ 62.61)

ก่อนตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แรงงาน เคยรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) มาบ้าง (คิดเป็นร้อยละ 95.33) เมื่อตัดสินใจเข้าเรียนแล้ว พบว่า ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา (เช่น ค่าหนังสือ ค่าจัดกิจกรรม ค่าลงทะเบียน ฯลฯ) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในระหว่างเรียน (เช่น ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ฯลฯ) ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าว มีจำนวน ไม่เกิน 500 บาท/เทอม และไม่เกิน 1,000 บาท/เทอม ตามลำดับ (คิดเป็นร้อยละ 92.52) ในส่วนของการเดินทางไปเรียนหรือเพื่อพบกลุ่ม ส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที (คิดเป็นร้อยละ 67.29) หรือเป็นระยะทางประมาณ 1 – 10 กิโลเมตร (คิดเป็นร้อยละ 70.10)

ตาราง 3 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในแต่ละด้าน

หน่วย : ค่าร้อยละ

การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับการตัดสินใจ				
	ไม่ใช่	ใช่			
	ค่าร้อยละ	ค่าร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ	19.29	80.71	2.14	0.48	ปานกลาง
ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว	10.46	89.54	2.53	0.03	มาก
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	7.06	92.94	2.45	0.02	มาก
รวม	12.27	87.73	2.38	0.03	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุผลด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 87.73 โดยเหตุผลมีด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว เป็นเหตุผลที่สำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 2.53$) ในการตัดสินใจเข้าเรียน ในขณะที่เหตุผล

ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ เป็นเหตุผลที่สำคัญน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.14$) ในการตัดสินใจเข้าเรียน

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนครั้งนี้ แรงงานมีเหตุผลในการตัดสินใจที่คล้ายคลึงกัน ลักษณะการกระจายของข้อมูลจึงมีไม่มากนัก($S.D.=0.03$) โดยเฉพาะเหตุผลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีลักษณะการกระจายของข้อมูลน้อยที่สุด($S.D.=0.02$) ในขณะที่เหตุผลด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ มีลักษณะการกระจายของข้อมูลมากที่สุด($S.D.=0.48$)

ตาราง 4 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

หน่วย : คน

ข้อ	การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับการตัดสินใจ					
		ไม่ใช่	ใช่				
		คน	คน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ							
1.	เวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่กระทบกระเทือนต่อรายได้(ปกติ/พิเศษ)	27	80	1.68	0.63	ปานกลาง	
2.	เวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่กระทบกระเทือนต่อความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว	40	67	1.49	0.64	น้อย	
3.	ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา(เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าจัดกิจกรรม ฯลฯ) กระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ	38	69	1.45	0.58	น้อย	
4.	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในระหว่างเรียน (เช่น ค่าเสื้อผ้า – เครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ฯลฯ) กระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ	32	75	1.51	0.60	น้อย	
5.	รูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม /การไปพบกลุ่มเพื่อการประกอบอาชีพ	27	80	2.08	0.76	ปานกลาง	
6.	ลักษณะการเรียน – การสอนมีความยืดหยุ่น สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับใช้ในการประกอบอาชีพเดิมได้	5	102	2.51	0.58	มาก	
7.	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น – เลื่อนเงินเดือนได้	24	83	2.46	0.63	มาก	
8.	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเปลี่ยนงานใหม่ที่ดีกว่าเดิม	9	98	2.43	0.67	มาก	
9.	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเรียน ใช้ในการประกอบอาชีพเสริมได้	7	100	2.42	0.64	มาก	
10.	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเรียน เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพอิสระ	13	94	2.26	0.69	ปานกลาง	
11.	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับ ใช้ในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น	5	102	2.64	0.59	มาก	
รวม		227	950	2.14	0.48	ปานกลาง	

จากตาราง4 แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ของผู้ใช้แรงงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เหตุผลที่สำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจเข้าเรียนในด้านนี้ คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับ ใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ($\bar{X}$ =2.64) ในขณะที่เหตุผลที่สำคัญน้อยที่สุดในการตัดสินใจเข้าเรียนในด้านนี้ คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา (เช่น ค่ากิจกรรม ค่าลงทะเบียนเรียน ฯลฯ) กระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายอื่นๆ ($\bar{X}$ = 1.45)

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนด้วยเหตุผลด้านเศรษฐกิจ และการประกอบอาชีพ แรงงานมีเหตุผลในการตัดสินใจที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้ลักษณะการกระจายของข้อมูลจึงมีไม่มากนัก (S.D.=0.48) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุผลที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา อันมีผลกระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ และเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่มีลักษณะยืดหยุ่น สามารถนำความรู้ ความสามารถ ไปปรับประยุกต์ ใช้ในการประกอบอาชีพเดิม มีลักษณะการกระจายของข้อมูลน้อยที่สุด (S.D.=0.58) ในขณะที่เหตุผลเกี่ยวกับรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม หรือการไปพบกลุ่ม เอื้อต่อการประกอบอาชีพ มีลักษณะการกระจายของข้อมูลมากที่สุด (S.D.= 0.76)

ตาราง 5 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว

หน่วย : คน

ข้อ	การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับการตัดสินใจ				
		ไม่ใช้	ใช้			
			คน	คน	$\bar{X}$	S.D.
ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว						
1.	ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	10	97	2.60	0.53	มาก
2.	ต้องการเป็นผู้พัฒนาตนเองด้วยความรู้ – ทักษะใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3	104	2.71	0.52	มาก
3.	ต้องการพิสูจน์ว่า “ตนเองยังสามารถเรียนได้”	5	102	2.63	0.51	มาก
4.	ต้องการความภาคภูมิใจจากความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่จะได้รับการเรียน	3	104	2.74	0.48	มาก
5.	ต้องการนำประสบการณ์ใหม่ๆ มาปรับใช้ในชีวิต	3	104	2.60	0.58	มาก
6.	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษา ที่ได้รับการเรียน ใช้ในการศึกษาต่อที่สูงขึ้น	3	104	2.69	0.50	มาก

ตาราง 5 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว

หน่วย : คน

ข้อ	การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับการตัดสินใจ				
		ไม่ใช่	ใช่			
			คน	คน	$\bar{X}$	S.D.
ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว						
7.	ต้องการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเรียน การศึกษา นอกโรงเรียน (กศน.) ถ่ายทอดให้คนในครอบครัว	8	99	2.47	0.61	มาก
8.	ต้องการเป็นแบบอย่างในการเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) แก่สมาชิกในครอบครัว	8	99	2.61	0.59	มาก
9.	เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากภาระ และความรับผิดชอบใน ครอบครัว	29	78	1.88	0.64	ปานกลาง
10.	เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากงานประจำที่ทำอยู่	29	78	2.06	0.67	ปานกลาง
11.	บุคคลในครอบครัว (เช่น บิดา-มารดา สามี-ภรรยา ญาติ ฯลฯ) เป็นผู้แนะนำและสนับสนุน	22	85	2.53	0.63	มาก
รวม		123	1,054	2.53	0.03	มาก

จากตาราง5 แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุผลทางด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว ของผู้ใช้แรงงาน
อุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เหตุผลที่สำคัญ
มากที่สุดในการตัดสินใจเข้าเรียนในด้านนี้ คือ ต้องการความภาคภูมิใจจากความรู้และทักษะ
ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่จะได้รับ ($\bar{X}$ =2.74) ในขณะที่เหตุผลที่สำคัญน้อยที่สุดในการตัดสินใจ
เข้าเรียนในด้านนี้ คือ เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากภาระ และความรับผิดชอบในครอบครัว
($\bar{X}$ = 1.88)

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนด้วยเหตุผลด้านส่วนตัวและ
ครอบครัว แรงงานมีเหตุผลในการตัดสินใจที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้ลักษณะการกระจายของข้อมูล
จึงมีไม่มากนัก (S.D.=0.03) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุผลที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจที่ต้องการ
จากความรู้ ทักษะ วุฒิทางการศึกษา ภายหลังจากที่ได้เรียน มีลักษณะการกระจายของข้อมูลน้อย
ที่สุด (S.D.=0.48) ในขณะที่เหตุผลเกี่ยวกับการผ่อนคลายความตึงเครียดจากงานประจำที่ทำอยู่
มีลักษณะการกระจายของข้อมูลมากที่สุด (S.D.= 0.76)

ตาราง 6 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

หน่วย : คน

ข้อ	การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับการตัดสินใจ				
		ไม่ใช่	ใช่			
		คน	คน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม						
1.	ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นกับผู้อื่น	3	104	2.51	0.59	มาก
2.	ต้องการพบและรู้จักกับบุคคลที่หลากหลาย (เช่น เพื่อนนักเรียน อาจารย์ เจ้าหน้าที่ กศน. ฯลฯ)	3	104	2.44	0.59	มาก
3.	ต้องการพบเพื่อนใหม่ (เพื่อนที่รู้จัก)	17	90	2.07	0.72	ปานกลาง
4.	ต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ภายหลังจากได้รับการศึกษา ที่สูงขึ้น	9	98	2.56	0.56	มาก
5.	ต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	5	102	2.63	0.53	มาก
6.	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา	3	104	2.46	0.59	มาก
7.	ต้องการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ปัญหาทางสังคมให้ดีขึ้น	2	105	2.52	0.62	มาก
8.	ต้องการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการเรียน ไปปรับใช้ในการ พัฒนาชุมชน ในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม	3	104	2.48	0.61	มาก
9.	ต้องการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการเรียน ใช้ในการแนะแนว ทางการศึกษาแก่ผู้อื่น	4	103	2.49	0.65	มาก
10.	ได้รับแรงกระตุ้นในการตัดสินใจเข้าเรียน จากประชาสัมพันธ์ที่ การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จัดขึ้น	15	92	2.26	0.61	ปานกลาง
11.	ได้รับการชักชวน และสนับสนุนจากคนรู้จัก (เช่น เพื่อนร่วมงาน นายจ้าง ฯลฯ) ในการเข้าเรียน	19	88	2.52	0.62	มาก
รวม		83	1,094	2.45	0.02	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุผลทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม สิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เหตุผลที่สำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจเข้าเรียนในด้านนี้ คือ ต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.63$) ในขณะที่เหตุผลที่สำคัญน้อยที่สุดในการตัดสินใจเข้าเรียนในด้านนี้ คือ ต้องการพบเพื่อนที่รู้จัก ($\bar{X} = 2.07$)

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการตัดสินใจเข้าเรียนด้วยเหตุผลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม แรงงานมีเหตุผลในการตัดสินใจที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้การกระจายของข้อมูลจึงมี

ไม่มากนัก (S.D.=0.02) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีลักษณะการกระจายของข้อมูลที่น้อยที่สุด (S.D.=0.53) ในขณะที่เหตุผลเกี่ยวกับการพบเพื่อนใหม่ (เพื่อนที่รู้จัก) มีลักษณะการกระจายของข้อมูลมากที่สุด (S.D.= 0.72)

ตาราง 7 ค่าความถี่และค่าร้อยละของเหตุผลอื่นๆในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ข้อ	เหตุผลอื่นๆ ในการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลอื่นๆ			
1.	เพื่อพัฒนาทักษะ บุคลิกภาพ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับ ตำแหน่งงานที่กำลังปฏิบัติอยู่	29	19.60
2.	เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ให้กับนายจ้างและตนเอง	27	18.25
3.	เพื่อขุดเชยโอกาสทางการศึกษาในวัยเด็ก	19	12.84
4.	เพื่อฝึกความรับผิดชอบในการเรียนควบคู่กับการทำงาน	15	10.14
5.	เพื่อเรียนรู้พัฒนา และฝึกทักษะ ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจ และ การประกอบอาชีพ	13	8.77
6.	เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ที่ถูกต้อง	8	5.41
7.	เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียน มาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่ ในครอบครัวให้ดีขึ้น	8	5.41
8.	เพื่อพัฒนาและฝึกทักษะทางภาษา (พูด ฟัง อ่าน เขียน) ได้ดียิ่งขึ้น	7	4.72
9.	เพื่อพัฒนา และฝึกทักษะการแสดงออกในที่คนจำนวนมาก	5	3.38
10.	เพื่อฝึกฝนการจัดสรรรายได้ กับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	5	3.38
11.	เพื่อฝึกความเป็นคน มีเหตุ มีผล มากยิ่งขึ้น	4	2.70
12.	ได้รับแรงกระตุ้นในการศึกษาต่อ จากหนังสือ และนิตยสารเกี่ยวกับอาชีพ ความ ก้าวหน้าในการทำงาน	4	2.70
13.	เพื่อให้เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ที่พึงจะได้รับ	4	2.70
รวม		148	100.00

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยเหตุผลอื่นๆ นอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 13 ข้อ เหตุผลที่ผู้ใช้แรงงานเลือกตอบมากที่สุด คือ เพื่อพัฒนาทักษะ บุคลิกภาพ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ (จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60) รองลงมา คือ เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ให้กับนายจ้างและตนเอง

(จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25) ในขณะที่เหตุผลที่ผู้ใช้แรงงานเลือกน้อยที่สุด คือ เพื่อฝึกความเป็นคนมีเหตุ มีผล มากยิ่งขึ้น การได้รับแรงกระตุ้นในการศึกษาต่อ จากหนังสือและนิตยสารเกี่ยวกับอาชีพ – ความก้าวหน้าในการทำงาน เพื่อให้เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ที่พึงจะได้รับ (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70)

ตอนที่2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการวิจัยเรื่อง"ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ" สมมติฐานของการวิจัย ถูกกำหนดไว้ว่า "เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษาระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น"

การทดสอบสมมติฐานดังกล่าว ได้ทำการวิเคราะห์ ด้วยการทดสอบความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรที่ศึกษา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (χ^2) ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรเพศ กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

เพศ	การตัดสินใจเข้าเรียน กคน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ชาย	2	16	18	1.24
หญิง	4	85	89	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 8 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่าค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,1} = 3.84$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 1.24$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า เพศของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรอายุ กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

อายุ	การตัดสินใจเข้าเรียน กคน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 20 ปี	0	3	3	1.32
20 – 25 ปี	2	34	36	
26 – 30 ปี	1	28	29	
31 – 35 ปี	2	17	19	
มากกว่า 35 ปีขึ้นไป	1	19	20	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 9 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่าค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,4} = 9.49$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 1.32$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า อายุของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรสถานภาพสมรส กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

สถานภาพสมรส	การตัดสินใจเข้าเรียน กคน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
โสด	3	48	51	0.38
สมรส	3	47	50	
หย่าร้าง / หม้าย	0	6	6	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 10 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่าค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,2} = 5.99$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 0.38$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สถานภาพสมรสของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรจำนวนพี่น้องในครอบครัว กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

จำนวนพี่น้องในครอบครัว	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 3 คน	1	13	14	0.14
3 – 5 คน	3	58	61	
มากกว่า 5 คนขึ้นไป	2	30	32	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 11 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,2} = 5.99$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 0.14$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า จำนวนพี่น้องในครอบครัวของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรลำดับที่การเป็นบุตร กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ลำดับที่การเป็นบุตร	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ลำดับที่ 1 , 2	4	52	56	1.08
ลำดับที่ 3 , 4 , 5	2	35	37	
ลำดับที่ 6 เป็นต้นไป	0	14	14	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 12 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,2} = 5.99$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 1.08$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ลำดับที่การเป็นบุตรของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรประเภทความรู้เดิม กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ประเภทความรู้เดิม	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
จบระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนในระบบ	4	87	91	1.69
จบระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนนอกระบบ	2	14	16	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 13 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,1} = 3.84$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 1.69$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ประเภทความรู้เดิมของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 5 ปี	1	4	5	7.76
5 – 10 ปี	0	26	26	
11 – 15 ปี	2	27	29	
16 – 20 ปี	3	19	22	
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	0	25	25	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 14 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,4} = 9.49$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 7.76$) ซึ่งสามารถสรุปว่า ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ประสบการณ์ในการทำงาน	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 5 ปี	2	33	35	16.34*
5 – 10 ปี	1	48	49	
11 – 15 ปี	1	14	15	
16 – 20 ปี	0	4	4	
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	2	2	4	
รวม	6	101	107	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,4} = 9.49$) มีค่าน้อยกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 16.34$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ระดับการศึกษาของบิดา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ระดับการศึกษาของบิดา	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ไม่รู้หนังสือ (อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้)	1	8	9	19.29*
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	0	31	31	
ระดับประถมศึกษา	4	61	65	
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	0	1	1	
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	0	1	
รวม	6	101	107	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,4} = 9.49$) มีค่าน้อยกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 19.29$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าระดับการศึกษาบิดาของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการตัดสินใจ
เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงาน
อุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

หน่วย : คน

ระดับการศึกษาของมารดา	การตัดสินใจเข้าเรียน กคน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ไม่รู้หนังสือ (อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้)	3	13	16	6.84
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	2	32	34	
ระดับประถมศึกษา	1	53	54	
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	0	3	3	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 17 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า
ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,3} = 7.81$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 6.84$) ซึ่งสามารถ
สรุปได้ว่าระดับการศึกษามารดาของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผล
ต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง อาชีพของบิดา กับ การตัดสินใจเข้าเรียน
การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

อาชีพของบิดา	การตัดสินใจเข้าเรียน กคน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน	0	3	3	1.60
เจ้าของกิจการ / ประกอบกิจการส่วนตัว	0	4	4	
เกษตรกร / ปศุสัตว์	4	63	67	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	0	10	10	
อื่นๆ (เช่น รับจ้างทั่วไป ฯลฯ)	1	8	9	
เสียชีวิต	1	13	14	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 18 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า
ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,5} = 11.07$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 1.60$) ซึ่งสามารถ
สรุปได้ว่า อาชีพบิดาของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อ
การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างอาชีพของมารดา กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

อาชีพของมารดา	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	0	1	1	9.18
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน	1	2	3	
เจ้าของกิจการ / ประกอบกิจการส่วนตัว	1	3	4	
เกษตรกร / ปศุสัตว์	4	3	67	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	0	20	20	
อื่นๆ (เช่น รับจ้างทั่วไป ฯลฯ)	0	5	5	
เสียชีวิต	0	7	7	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 19 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,6} = 12.59$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 9.18$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า อาชีพมารดาของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 20 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่างระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษากับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 5 กิโลเมตร	3	31	34	2.79
5 – 10 กิโลเมตร	3	38	41	
11 – 15 กิโลเมตร	0	8	8	
มากกว่า 15 กิโลเมตรขึ้นไป	0	24	24	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 20 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,3} = 7.81$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 2.79$) ซึ่งสามารถ

สรุปได้ว่าระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษากับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 15 นาที	3	23	26	3.89
15 –30 นาที	3	43	46	
มากกว่า 30 นาทีขึ้นไป	0	35	35	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 21 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่าค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,2} = 5.99$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 3.89$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ไม่เคย	0	5	5	2.38
เป็นครั้งคราว	5	56	61	
บ่อยครั้ง	0	22	22	
สม่ำเสมอ	1	18	19	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 22 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,3}=7.81$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 2.38$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง รายได้ต่อเดือนของครอบครัว กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

หน่วย : คน

รายได้ต่อเดือนของครอบครัว	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ต่ำกว่า 3,500 บาท / เดือน	1	7	8	1.44
3,500 – 6,500 บาท / เดือน	2	45	47	
6,501 – 9,500 บาท / เดือน	2	22	24	
9,501 บาทขึ้นไป / เดือน	1	27	28	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 23 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,3}=7.81$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 1.44$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัวของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 24 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระจากกันระหว่าง ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม กับ การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วย : คน

ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม	การตัดสินใจเข้าเรียน กศน.			χ^2
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ไม่เกิน 2,000 บาท / เทอม	5	94	99	0.78
มากกว่า 2,000 บาท / เทอม	1	7	8	
รวม	6	101	107	

จากตาราง 24 เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณหาความเป็นอิสระจากกัน โดยพบว่า ค่า χ^2 ในตาราง ($\chi^2_{0.05,1} = 3.84$) มีค่ามากกว่าค่า χ^2 จากการคำนวณ ($\chi^2 = 0.78$) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอมของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ” เพราะผู้วิจัยตระหนักดีว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการลงทุนประกอบธุรกิจ ตาม ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ คือ การแสวงหากำไรสูงสุด หรือการพยายามลดต้นทุนให้ต่ำสุด ซึ่งการที่จะเป็นเช่นนั้นได้ แสดงว่า ธุรกิจต้องดำเนินไปภายใต้วิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด การจัดการศึกษาก็เช่นกัน ถือเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง ที่จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ภายใต้ความเหมาะสมของ แต่ละท้องถิ่น ตลอดจนความต้องการและความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

เปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษาระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานอกโรงเรียน รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม

สมมติฐานในการวิจัย

เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษาระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอมของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชาชีพ ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2545 ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอทุกแห่งในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 109 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 149 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 73.15

ข้อมูลที่นำมาใช้การวิเคราะห์ครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 107 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 109 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 98.17

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่1 ข้อคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งเหตุผลในการตัดสินใจ ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background) ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบความถี่ (Frequency) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่3 ข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End Question)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยการนำข้อมูลที่สามารถเก็บรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Packages for the Social Science) for Window Version 10.0 ซึ่งสามารถดำเนินการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (χ^2) ในการทดสอบความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรที่ศึกษา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่1 คำสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 107 คน พบว่า

1. รายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แรงงานส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 30 ปี (สถานภาพโสด และสมรส มีจำนวนใกล้เคียงกัน) มีพี่น้องที่เกิดจากบิดาหรือมารดาเดียวกัน ไม่เกิน 5 คน โดยตนเองเป็นบุตร ระหว่างลำดับที่ 1 – 5 ในส่วนของบิดาและมารดานั้น ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพหลักเป็นเกษตรกร /ปศุสัตว์ เมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากการศึกษาในระบบโรงเรียนแล้ว ได้หยุดพักการเรียนเป็นเวลาระหว่าง 5–20 ปี ซึ่งก่อนหน้านี้เคยทำงานในสถานประกอบการอื่นมาก่อน ปัจจุบันมีระยะเวลาการทำงานรวมทั้งสิ้นระหว่าง 1–10 ปี ขณะนี้มีรายได้จากการทำงาน โดยเฉลี่ยต่ำกว่า 3,500 บาท / เดือน และหากนำรายได้ของทุกคนในครอบครัวที่อาศัยอยู่มารวมกัน จะพบว่า มีรายได้โดยเฉลี่ยระหว่าง 3,500–9,500 บาท / เดือน ก่อนตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เคยทราบ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.)มาบ้าง เมื่อตัดสินใจเข้าเรียนแล้ว พบว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้เพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา (เช่น ค่าหนังสือ ค่าจัดกิจกรรม ค่าลงทะเบียน ฯลฯ) และค่าใช้จ่ายอื่นๆในระหว่างเรียน (เช่น ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ฯลฯ) ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 500 บาท/เทอม และไม่เกิน 1,000 บาท/เทอม ตามลำดับ สำหรับการเดินทางไปเรียนหรือพบกลุ่มใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที หรือประมาณ 1–10 กิโลเมตร

2. การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แรงงานส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า เหตุผลทางด้านสภาพส่วนตัวและครอบครัว เป็นเหตุผลด้านที่มีความสำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจเข้าเรียน โดยสิ่งที่ต้องการจะได้รับ คือ ความภาคภูมิใจจากความรู้ และทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่ได้จะรับจากการเรียน ส่วนเหตุผลด้านที่มีความสำคัญรองลงมา คือ เหตุผลทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยส่วนหนึ่งเข้าเรียน เพราะ ต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ส่วนเหตุผลที่มีความสำคัญในลำดับสุดท้าย คือ เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ เหตุผลที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจในด้านนี้ คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษา ใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมุ่งหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับในภายหน้า

3. เหตุผลอื่นๆ ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แรงงานจำนวนมาก มีความคิดเห็นว่า นอกเหนือจากเหตุผลที่กล่าวไว้ในข้างต้นแล้ว ยังมี เหตุผลอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อีกด้วย เช่น เพื่อพัฒนาทักษะ บุคลิกภาพ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ (จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60) เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ให้กับนายจ้างและตนเอง (จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25) และเพื่อชดเชยโอกาสทางการศึกษาในวัยเด็ก (จำนวน 19 หรือคิดเป็นร้อยละ 12.84)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลจากการวิเคราะห์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ” โดยใช้ สถิติไคสแควร์ (χ^2) ในการทดสอบความเป็นอิสระจากกันระหว่างตัวแปรที่ศึกษา กับ การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ประสพการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษาของบิดา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ในขณะที่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้องใน ครอบครัว ลำดับการเป็นบุตร ประเภทความรู้เดิม ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ระดับ การศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการ ศึกษา ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการ ศึกษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษา นอกโรงเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม เป็น ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ” มีประเด็นที่ น่าสนใจหลายประเด็น ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดไว้ดังนี้

1. เพศ

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า เพศ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอก โรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับ

ประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ ของชัยวัฒน์ ยืนยาว (2539 : 68) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของปรีดา บุญยพุทธิ (2541 : 49) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดนนทบุรี โดยพบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ จากการศึกษาเรื่องความต้องการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ของ วรรณนพ ทองบรรจบ (2539:84) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการรับบริการทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของทองสุข ถาวรวงษ์ (2541:106) จากการศึกษาเรื่องการศึกษาสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีเพศต่างกัน มีสาเหตุในการเข้าเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ในปัจจุบัน การจัดการศึกษาของประเทศไทย ได้เปิดโอกาสให้ทั้งชายและหญิงทุกคน มีสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษา อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543 : 9) จึงทำให้ตัวแปรเพศ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

2. อายุ

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า อายุ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ของมณีนรัตน์ โฉมปราชญ์ (2542 : 60) โดยพบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอัญชลี ภูพานิช (2539:125) จากการศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี ที่พบว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้การศึกษาเรื่อง การศึกษาสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ของทองสุข ถาวรวงษ์ (2541 : 107) พบว่า พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุต่างกัน มีสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก วัตถุประสงค์หลักในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (กศน.) ที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน และผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาทุกวัย ได้มีโอกาสศึกษาและปรับปรุงอาชีพ ตลอดจนความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น (วิไล ตั้งจิตสมคิด 2526 : 1) จึงทำให้ตัวแปรอายุ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน

3. สถานภาพสมรส

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย ของมณฑา ทสันประดับ (2533 : 89) ที่พบว่า สถานภาพสมรสของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของทองสุข ถาวรวงษ์ (2541 : 107) จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยพบว่า พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ความมุ่งหมายของผู้ตัดสินใจเข้าเรียนที่ต่าง มีความรู้สึกว่า ตนเองยังขาดบางสิ่งบางอย่างอยู่ จึงทำให้ไม่พอใจในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2526 : 35) โดยคิดว่าหากพวกเขาได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น พวกเขาจะมีแนวทางอันนำไปสู่ตำแหน่งหน้าที่การงาน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น ซึ่งเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ตัวแปรสถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียน

4. จำนวนพี่น้องในครอบครัว

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า จำนวนพี่น้องในครอบครัว ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่ององค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาที่ 1 ของจามรรัตน์ เปรมปราโมทย์ (2529 : 54) ที่พบว่า ขนาดของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้ารับการศึกษา คนจำนวนมากขาดโอกาสทางการศึกษา โดยไม่มีทางเลือก เมื่อ

บุคคลเหล่านั้นเจริญเติบโตขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ความพร้อมในการเข้ารับศึกษา เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของตนเองย่อมมีมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ตัวแปรจำนวนพี่น้องในครอบครัว ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

5. ลำดับที่การเป็นบุตร

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ลำดับที่การเป็นบุตร ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย ของมณฑา ทั่นประดับ (2533 : 92) ที่พบว่า ลำดับที่การเป็นบุตร เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ความยากจนข้นแค้น ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด พวกเขาเกิดมาพร้อมกับความยากจน โอกาสในการได้รับการศึกษาเป็นไปด้วยความยากลำบาก เมื่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน (กศน.) เปิดโอกาสให้กลุ่มคนด้อยโอกาสเหล่านั้น เข้ารับการศึกษ พวกเขาจึงไม่ลังเลใจที่จะเข้ารับการศึกษ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ตัวแปรลำดับที่การเป็นบุตร ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

6. ประเภทความรู้เดิม

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ประเภทความรู้เดิม ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดนนทบุรี ของปรีดา บุญยพุทธิ (2541 : 54) ที่พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีพื้นฐานทางการศึกษา (จบชั้นประถมศึกษาปีที่6ในระบบ จบชั้นประถมศึกษาปีที่6นอกระบบ) ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาทั้ง 2 รูปแบบ ที่ต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนได้มีการศึกษาที่ดี มีความรู้ที่สูงขึ้น แม้ว่าในส่วนของการจัดการศึกษา จะมีความแตกต่างกันบ้างพอสมควร ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ตัวแปรประเภทความรู้เดิมไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

7. ระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่ององค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 ในเขตการศึกษาที่ 5 ของปะทุม เจริญผล (2526 : 86) ที่พบว่า ระยะเวลาหลังจากเรียนจบหลักสูตรวิชาสามัญเดิมของผู้เรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 2 และสอดคล้องกับผลการศึกษา ของนฤมล พิกุลณี(2531 : 110) จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบด้านสถานภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำแนกตาม ประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษา จังหวัดลำปาง โดยพบว่า สามเกณฑ์ที่เข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียน ต่างประเภทกัน มีระยะเวลาว่างเว้นที่ได้ศึกษาต่อ ไม่ใกล้เคียงกัน แทบไม่พบความแตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก การเปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้างทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่เข้าสู่ภาคการผลิตและการบริการมากขึ้น ส่งผลให้แรงงาน ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไป (วิรุพห์ นิลโมจน์. 2536 : ค – จ) ด้วยการเข้ารับการ ศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งเหตุผลดังกล่าวทำให้ตัวแปรระยะเวลาว่างเว้นไม่ได้ศึกษาต่อ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

8. ประสบการณ์ในการทำงาน

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้อง กับการศึกษาเรื่อง ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาอาชีพของผู้ใช้แรงงานใน โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ ของอัญชลี โภคพูน (2538 : 137) ที่พบว่า ผู้ใช้แรงงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความต้องการนำความรู้ด้านการศึกษา สายสามัญ ไปพัฒนาอาชีพแตกต่างกัน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษา ของคมกฤช จันทรขจร (2537 : 184) จากการศึกษาเรื่อง ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดชลบุรี โดยพบว่า ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ ต้องการการศึกษาเพิ่มเติมความรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาเกี่ยวกับความปลอดภัยใน โรงงาน ในส่วนของการจัดการศึกษา ผู้ใช้แรงงานที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี ต้องการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนเป็นชั้นเรียน ตามเวลาที่กำหนด ส่วนผู้ใช้แรงงานที่มี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ เรียนทางวิทยุไปรษณีย์

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก การขาดความเชื่อมั่นในอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ ผู้ใช้แรงงานจำนวนไม่น้อย มีความเห็นว่า ตนเองไม่สามารถประกอบอาชีพนี้ ตลอดไปได้ ดังนั้น เมื่อมีโอกาสแรงงานเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ ส่งผลให้ตัวแปร ประสิทธิภาพในการทำงานมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

9. ระดับการศึกษาของบิดา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ระดับการศึกษาของบิดา มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้อง กับการวิจัยเรื่อง โอกาสในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน ภาคเหนือ ของนิพนธ์ กินาวงศ์ และคนอื่นๆ (2526:67) ที่พบว่า ระดับการศึกษาบิดาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ มีความสัมพันธ์ต่อการได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อในระดับ มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษา ของสภาพร ชันโต (2521 : 64) จากการศึกษารื่อง โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภท โรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียน ของนักเรียนในภาคกลาง โดยพบว่า บิดาของ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน มีระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมปีที่4 ในโรงเรียนรัฐบาล บิดาจะมีการศึกษา ในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา เป็นอัตราที่สูงกว่าบิดาของนักเรียนที่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยม ศึกษาปีที่4 ในโรงเรียนเอกชน และบิดาของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 ในโรงเรียน เอกชน บิดาจะมีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นอัตราที่สูงกว่าบิดาของนักเรียนที่ได้เข้า เรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล นอกจากนี้ จากการศึกษารื่ององค์ประกอบ ที่เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน จังหวัดแพร่ ของมณฑา ศรีโพธิ์ (2528 : 194 – 195) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการ ศึกษาในกลุ่มอุดมศึกษา กลุ่มมัธยมศึกษา และกลุ่มประถมศึกษา มีความเห็นต่อองค์ประกอบที่มี อิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียน ด้านบุคคลต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนของ นักเรียน ด้านรายได้ หรือค่าตอบแทนที่นักเรียนต้องการได้รับ เมื่อสำเร็จการศึกษาและออกไป ประกอบอาชีพ แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก แนวความคิดของผู้ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน วัฒนธรรมและค่านิยมของไทย นิยมให้ผู้ชายเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในครอบครัว แนวความคิดของคนในครอบครัว ส่วนหนึ่งจึงได้รับอิทธิพลจากผู้นำครอบครัว ส่งผลให้ตัวแปร ระดับการศึกษาของบิดา มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

10. ระดับการศึกษาของมารดา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ระดับการศึกษาของมารดา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบด้านสถานภาพส่วนตัว ด้านสังคมสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษา จังหวัดลำปาง ของนฤมล พิกุลณี (2531 : 110) ที่พบว่า ระดับการศึกษา มารดาของสามเณรที่เข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนต่างประเภทกัน มีความใกล้เคียงแทบไม่พบความแตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา ในอดีตแรงงานหญิงในภาคชนบท ยังมีความจำเป็นสำหรับงานบ้านและงานในการเกษตรอยู่ไม่น้อย ประกอบกับความเชื่อดั้งเดิมที่ยังมีอยู่บ้าง ทำให้แรงงานหญิงจำนวนมาก ต้องพลาดโอกาสในการศึกษา (สุมาลี ปิตยานนท์. 2538 : 3 – 92) ทั้งที่มีความประสงค์หรือไม่ก็ตาม จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ตัวแปรระดับการศึกษาของมารดาไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

11. อาชีพของบิดา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า อาชีพของบิดา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่4 ที่เป็นมุสลิมใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของวิรุฬห์ นิโมจน์ (2526:148) ที่พบว่า อาชีพบิดาของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของมณฑา ทั่นประดับ (2533 : 89) จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย โดยพบว่า อาชีพของผู้ปกครอง (อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของผู้จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่6 ทำอยู่และนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการครองชีพ) เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก อัตราค่าจ้างที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับระดับการศึกษา (สุมาลี ปิตยานนท์. 2538 : 3 – 90) ส่งผลให้บุคคลในทุกสาขาอาชีพ เห็นถึงความสำคัญและเข้ารับการศึกษากันมากขึ้น ทำให้ตัวแปรอาชีพของบิดา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

12. อาชีพของมารดา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า อาชีพของมารดา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ของณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล(2534:32) ที่พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของมารดาแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ความผูกพันและยึดติดในอาชีพเดิมของ บรรพบุรุษมีน้อยลง เนื่องจากแรงงานภาคอุตสาหกรรมจำนวนมาก เป็นผู้ที่อพยพมาจากถิ่นฐานอื่น เพราะเล็งเห็นถึงประโยชน์คาดว่าจะได้รับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด. 2544 : 1 – 55) จึงทำให้ความผูกพันในครอบครัวและอาชีพเดิมมีน้อยลง ส่งผลให้ตัวแปรอาชีพของมารดา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

13. ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการการศึกษา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการการศึกษา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย ของมณฑา ทัสนประดับ (2533 : 89) โดยพบว่า ระยะทางไปยังที่พบลูก เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสภาพร ชันโต (2521 : 94) จากการศึกษาเรื่อง โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียนของนักเรียนในภาคกลาง ที่พบว่า ภูมิสำเนาของนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนมีความไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้จากการศึกษา เรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ ของชัยวัฒน์ ยืนยาว (2539 : 70) พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิสำเนาแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก การจัดตั้งศูนย์การเรียน / ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ในบริเวณใกล้แหล่งชุมชน ส่งผลให้การเดินทางไปมาสะดวกสบายและปลอดภัย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532:157 –158) ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ตัวแปรระยะทางในการเดินทางเพื่อเข้ารับการการศึกษา ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน

14. ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษา จังหวัดลำปาง ของนฤมล พิกุลนี้ (2531 : 110) โดยพบว่า สามเณรที่เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาต่างประเภทกันมีระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนใกล้เคียงแทบไม่พบความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของมณฑา ทัสนประดับ (2533 : 94) จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่พบว่า ระยะเวลาในการเดินทางจากที่พักถึงสถานที่พบกลุ่ม ของผู้จบการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นตัวแปรที่ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน นอกจากนี้ จากการศึกษาเรื่ององค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาที่ 1 ของจามรรัตน์ เปรมปราโมทย์ (2529 : 58) พบว่า ระยะเวลาในการเดินทางจากบ้านถึงสถานที่พบกลุ่ม ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ความเจริญก้าวหน้าด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการของจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดที่ถูกเลือกให้เป็นที่ยอมรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้การเดินทางภายในจังหวัด มีความสะดวกรวดเร็ว (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด. 2544 : 1 – 50) ซึ่งเหตุผลดังกล่าวทำให้ตัวแปร ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

15. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ระยะเวลาในการเดินทางเพื่อเข้ารับการศึกษ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำแนกตาม ประเภทโรงเรียน:กรณีศึกษา จังหวัดลำปาง ของนฤมล พิกุลนี้ (2531:110) ที่พบว่า สามเณรที่เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาต่างประเภทกัน ได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนรูปแบบต่างๆ (เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น) ใกล้เคียง แทบไม่พบความแตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก แนวคิดและปรัชญาในการทำงานของการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้ภารกิจของการศึกษานอกระบบโรงเรียน

เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ด้วยเหตุผลนี้ จึงทำให้ตัวแปร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

16. รายได้ต่อเดือนของครอบครัว

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย ของมณฑา ทสันประดับ (2533 : 89) ที่พบว่า รายได้ครอบครัวของผู้จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย เป็นตัวแปรที่ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษา ของอัญชลี ภูวพานิช (2539 :121) จากการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี โดยพบว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้การศึกษาเรื่องความสนใจและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของแรงงานสตรี กรณีศึกษาในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ของสุจิตต์ เอี่ยมละออ พบว่า ผู้ใช้แรงงานสตรี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังที่มีรายได้ต่างกัน มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดขึ้น เพื่อผู้ใช้แรงงานสตรีในโรงงาน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษา ของมณีรัตน์ โคมปราชญ์ (2542 :61) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยพบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก หลักสูตรการเรียน – การสอนของการศึกษานอกระบบโรงเรียน (กศน.) ที่ยืดหยุ่น สามารถปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของผู้เรียนได้ โดยผู้เรียนสามารถปฏิบัติภารกิจหลักควบคู่ไปกับการเรียนได้ จึงทำให้ตัวแปรรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

17. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี ของอัญชลี ภูวพานิช(2539:121)

ที่พบว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี ที่มีรายจ่ายต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก ค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนของการศึกษานอกกระบวนโรงเรียน (กศน.) มีจำนวนไม่สูงนัก เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนของการศึกษาในระบบโรงเรียน (เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2530 : 28 – 32) ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ตัวแปรค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเทอม ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ” ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป โดยเกี่ยวเนื่องมาจากผลของการศึกษาในครั้งนี้ และส่วนที่สอง เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในโอกาสต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษา พบว่า การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.) ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเหตุผลทางด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญสูงสุด มากกว่าเหตุผลด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ เหตุผลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตาราง 3) โดยต้องการความภาคภูมิใจจากความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่จะได้รับการเรียน (เป็นอันดับหนึ่ง) และรองลงมา คือ ความต้องการเป็นผู้พัฒนาตนเองด้วยความรู้ ทักษะใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ (ตาราง 5) ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าในสภาพที่เป็นจริง แรงงานเหล่านั้น จะมีการศึกษาน้อย แต่ก็มีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาตนเองด้วยความรู้ และทักษะให้สูงขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ จึงผลักดันให้เขาเหล่านั้น เข้ามาเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ดังนั้นเพื่อเพิ่มโอกาสแก่แรงงาน ให้เป็นแรงงานคุณภาพ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตัวแรงงาน และการเพิ่มผลผลิตให้กับโรงงานแล้ว ยังเป็นการเพิ่มผลิตให้แก่ประเทศในภาพรวมอีกด้วย แนวทางนี้สามารถทำได้ คือ

1.1.1 รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังค่านิยม การพัฒนาตน ตั้งแต่ระดับเด็กเล็กๆ โดยอาจปรับหลักสูตรหรือกระบวนการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน หรือการสร้างเสริมกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กตื่นตัวที่จะเรียนรู้ เพราะถ้าเด็กมีค่านิยมที่จะพัฒนาตนเองด้วยการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งแต่อายุยังน้อย แม้จะอยู่ในครอบครัวที่ยากจน เขาก็จะไม่ท้อถอย และจะเร่งพัฒนาตนทุกครั้งที่มีโอกาส ดังเช่น แรงงานในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานี้ เป็นต้น

1.1.2 รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับสถาบันที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ และทักษะให้แก่แรงงาน โดยเฉพาะผู้ที่เคยเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เขาเหล่านั้น ได้มีทางเลือกในการศึกษาและอบรมเพิ่มเติม ที่หลากหลาย เช่น การจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ในแหล่งที่ไกลและสะดวกแก่การเดินทางของแรงงานส่วนใหญ่หรือประสานกับโรงงานขนาดใหญ่ เพื่อหาทางช่วยเหลือแรงงานในด้านสถานที่ หรือปัจจัยเสริมอื่นๆ เนื่องจาก

ผลการศึกษา (ตาราง 4) พบว่า แรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ต้องการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิการศึกษาไปใช้ในการศึกษาต่อ (เป็นอันดับหนึ่ง) โดยเหตุผลรองลงมา คือ การศึกษานอกโรงเรียน(กศน.)มีลักษณะการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นสามารถนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในการประกอบอาชีพเดิม ซึ่งเหตุผลดังกล่าวแสดงถึงประโยชน์ที่เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมจะได้รับ กล่าวคือ เมื่อคุณภาพของแรงงานเพิ่มขึ้น ย่อมเกิดผลดีในด้านประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิตด้วย

ในส่วนของโรงงาน ย่อมเห็นประโยชน์ของการช่วยเหลืองานในด้านการศึกษาและอบรมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น รัฐบาลควรประสานกับฝ่ายนายจ้างของแรงงาน เพื่อลดภาระของการจัดตั้งศูนย์การศึกษาโดยรัฐบาลเอง

หนึ่งผู้วิจัย พบว่า ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมที่จัดให้มีกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ขึ้นภายในโรงงานเป็นจำนวนน้อยมาก (ประมาณ 8 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.17 ของโรงงานทั้งหมด) ดังนั้นจากผลการศึกษาครั้งนี้ จะชี้ให้เห็นประโยชน์ที่โรงงานอุตสาหกรรมจะได้รับในส่วนของการเพิ่มพูนคุณภาพแรงงานแล้ว ยังก่อให้เกิดความผูกพัน และความจงรักภักดี (Royalty) ต่อสถานประกอบการอีกด้วย

1.1.3 จากผลการศึกษาในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตาราง 6) พบว่า เหตุผลที่สำคัญประการหนึ่ง ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) เพราะ ต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (เป็นอันดับหนึ่ง) รองลงมา คือ ต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ภายหลังจากได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ทราบว่า เหตุผลทางมิติสังคม นับเป็นอีกเหตุผลหนึ่ง ที่แรงงานให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้แรงงานสามารถปรับตัวและเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ดียิ่งขึ้น รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมการเรียน – การสอน โดยมุ่งเน้นให้แรงงานมีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของตน การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การสร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับตามกฎหมายคุ้มครอง จะเห็นว่า เมื่อแรงงานสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในฐานะส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างมีความสุข ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนสติปัญญาของแรงงานก็จะสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ผลผลิตของแรงงานก็จะสูงขึ้น

1.1.4 จากผลการศึกษาในด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ(ตาราง 4)พบว่า แรงงาน มีความเห็นว่า เมื่อเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) แล้ว สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาต่อ และใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพเดิมได้ ซึ่งนับว่า แรงงานเห็น

ประโยชน์ของการเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในระดับหนึ่งแล้ว แต่ถ้าจะให้เกิดประโยชน์แก่แรงงานเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลควรปรับปรุงหลักสูตรและกิจกรรมการเรียน – การสอนต่างๆ ของการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) เพื่อเอื้อประโยชน์แก่แรงงานในด้านต่างๆ โดยมุ่งหวังให้แรงงานเหล่านี้สามารถพึ่งพาตนเองทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมได้ ตลอดจนการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น การให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเบื้องต้น หลักการครองเรือน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การป้องกันอุบัติเหตุ การรักษาสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริมต่างๆ ซึ่งรัฐบาลอาจทำได้โดยใช้วิทยากร ที่มาจากผู้ประสบความสำเร็จและมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้แรงงานได้เรียนรู้จากตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมจริง

1.2 จากผลการศึกษา (ตาราง 4) พบว่า ในส่วนของการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.)ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ ในส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา (ค่าลงทะเบียน ค่าจัดกิจกรรมการเรียน ฯลฯ) รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ระหว่างเรียน (ค่าเสื้อผ้า – เครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง) มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.45$ และ $\bar{X} = 1.51$ ตามลำดับ) ในขณะที่ การมุ่งนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ไปใช้ในการศึกษาต่อ และการนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพเดิม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.64$ และ $\bar{X} = 2.51$ ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียน การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ไม่ใช่ประเด็นหลักที่เป็นเหตุผลในการตัดสินใจเข้าเรียนของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ดังนั้นหากรัฐบาลจะต้องเพิ่มเติมทุนหรือค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่แรงงานมากขึ้น (โดยรัฐบาลสามารถทำให้แรงงานเห็นประโยชน์ที่ได้รับ อย่างเป็นรูปธรรม) แรงงานย่อมยินดีรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน อันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติโดยรวม

1.3 จากผลการศึกษา(ตาราง5)พบว่า การตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเหตุผลด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว แรงงานมีความคิดเห็นต้องการความภาคภูมิใจจากความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่จะได้รับการเรียน (เป็นอันดับหนึ่ง) รองลงมา คือ ต้องการเป็นผู้พัฒนาตนเองด้วยความรู้และทักษะใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ (เป็นอันดับสอง) ซึ่งนับว่า เหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากในยุคปัจจุบัน ได้กลายเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร แรงงานที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องรู้จักคิด วิเคราะห์และแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามความต้องการของแรงงานและยุคสมัยที่เปลี่ยนไป รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานใหม่ โดยเน้นบทบาทการให้ความรู้ที่หลากหลาย (มากกว่าการให้วุฒิบัตร หรือประกาศนียบัตร) เพื่อให้เขาเหล่านั้น ได้มีโอกาสเก็บเกี่ยวความรู้ และพัฒนาทักษะ เพื่อนำไปพัฒนาตนเองและชุมชนต่อไป

1.4 จากผลการศึกษา(ตาราง15) พบว่าประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ผลการศึกษาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึง ความสำคัญของประสบการณ์ที่แรงงานได้รับการทำงาน แรงงานที่มีประสบการณ์ในการทำงาน จะสามารถรู้และเข้าใจกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี หากความรู้และความเข้าใจดังกล่าว ได้ถูกพัฒนาให้ต่อเนื่องสูงขึ้นไป ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวแรงงาน เจ้าของโรงงาน และผลผลิตในระดับประเทศ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพแรงงานและการผลิตในภาพรวม รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้แรงงานได้สามารถพัฒนาความรู้และทักษะที่ตนเองมีอยู่ โดยอาจจัดหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้น สำหรับผู้เรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน หลักสูตรดังกล่าว ควรมุ่งเน้นความรู้และทักษะที่สูงขึ้นอีกระดับหนึ่ง

1.5 จากผลการศึกษา(ตาราง16) พบว่า ระดับการศึกษาบิดาของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.) ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นว่า สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งในการแนะนำสั่งสอน ตลอดจนส่งเสริมให้สมาชิกใหม่ (Socialization) ขวนขวายหาความรู้ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการศึกษาเพื่อชีวิตและพัฒนาอาชีพ ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาคนและประเทศ รัฐบาลควรส่งเสริมนโยบายการสร้างความเข้มแข็งขึ้นภายในครอบครัว โดยจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ขึ้น เพื่อปลูกจิตสำนึกของผู้เป็นบิดามารดา ให้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว ด้วยการมอบความรัก ความดูแลเอาใจใส่แก่บุตรและธิดา เพื่อให้พวกเขาารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าสำหรับบิดามารดา และไม่เกิดความรู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้ง นอกจากนี้ รัฐบาลยังควรปลูกฝังค่านิยมให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความรัก ความห่วงใย และความปรารถนาดีที่บิดามารดา มีต่อตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยโอกาสต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษา และวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในครั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษา และวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของผู้ใช้แรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมรถยนต์และส่วนประกอบ กลุ่มอุตสาหกรรมอุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ)

2.3 ควรมีการศึกษา และวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนในรูปแบบอื่นๆ (เช่น การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาสายอาชีพ ฯลฯ) เพื่อประโยชน์ในการนำผลการศึกษา มาใช้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

2.4 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ถูกจำกัดขอบเขตลงด้วยเรื่องความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้การกำหนดขนาดของกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่ง ที่ทำให้ผลการศึกษาคคลเคลื่อน และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในบางประเด็น หากผู้สนใจต้องการศึกษาหรือทำการวิจัยโอกาสต่อไป ควรเลือกใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

2.4.1 ควรเพิ่มขนาดกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น

2.4.2 นำเครื่องมือสำหรับการวิจัยลักษณะอื่นๆ มาใช้ในการศึกษา (เช่น T-Test F-Test ANOVA Regression ฯลฯ)

2.4.3 ศึกษาและคัดเลือกตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา มาใช้ในการพิจารณา

2.5 จากแบบสอบถามในตอนที 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Question End) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่ง กล่าวถึง เหตุผลที่ตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่หลากหลายกันไป เช่น เพื่อจะได้มีความรู้และวุฒิทางการศึกษาที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อชดเชยโอกาสในวัยเด็ก เพื่อฝึกความอดทน ฯลฯ ซึ่งประเด็นเหล่านี้ นับว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง หากผู้สนใจต้องการศึกษาหรือทำวิจัยในโอกาสต่อไป ควรศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดที่มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กชกร สังขชาติ. (2527). *การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Nonformal-education)*. พิมพ์ครั้งที่2
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศักดิ์โสภา.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2532). *คู่มือ การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2535). *คู่มือดำเนินการการศึกษานอกระบบระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2544). *22 ปี กศน. สู่การศึกษาดลอดชีวิต*. กรุงเทพฯ: กระทรวง
ศึกษาธิการ. (ประชาสัมพันธ์วันสากลแห่งการรู้หนังสือ และ วันการศึกษานอกระบบ
ปี 2544)
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (ม.ป.ป). *คู่มือการจัดการศึกษานอกระบบสายสามัญ สำหรับ
ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มอุตสาหกรรม2. (2544). *สถานการณ์อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มปี 2543 และ
แนวโน้ม*. กรุงเทพฯ: กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา2.
- กองการศึกษานอกระบบโรงเรียน. (2532). *10 ปี การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการพัฒนาชนบท*.
กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน.
- กองพัฒนาการศึกษานอกระบบโรงเรียน. (2541). *แนวการปฏิบัติ การจัดการศึกษานอกระบบ
สายสามัญ*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน.
- กองพัฒนาการศึกษานอกระบบโรงเรียน. (2542). *ประสบการณ์การจัดการศึกษานอกระบบในอดีต
ถึงปัจจุบัน หลักสูตรประมวลการสอน สำหรับผู้ใหญ่ภาคหลักมูลฐานภาคปลาย*.
กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน. (เอกสารวิชาการลำดับที่ 4/2542 โครงการ
พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกระบบ).
- กอบชัย ตั้งวิลัย. (2540). *การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนของสตรี
ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2530). *โครงการตำรา และ เอกสารทางวิชาการ การศึกษานอก
โรงเรียน กับ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- คณะอนุกรรมการเฉพาะด้านประสานข้อมูลและสารสนเทศ กสส. (2539). *สถิติหญิง – ชาย
2533*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลสตรี สำนักงาน กสส.

- คมกฤช จันทร์ขจร. (2537). *ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของ ผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรม การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จามรรัตน์ เปรมปราโมทย์.(2529). *องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักศึกษาประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา สายทองคำ. (2539). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ และ ไม่ศึกษา ของ นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิระวรรณ เปตมานัง. (2536). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกระบบ โรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิราวรรณ คงคล้าย. (2525). *การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต , ใน การสัมมนา เรื่อง การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชนบท*. สมาคมสตรี อุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. หน้า 20 – 25. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2537). *เอกสารคำสอนวิชาวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยวัฒน์ ยืนยาว. (2539). *แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2534). *จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult learning psychology)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ เทียนส่ง. (2526 , เมษายน – พฤษภาคม). "เหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่" , *วารสารการศึกษานอกโรงเรียน*. 20(114) : 20 – 25.

- ณัฐจริยา แสงสว่าง. (2533). **ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเรียนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นของประชาชน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในเขต ภาคกลาง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. (2534). **องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดารา ทิปะपाल. (2538). **สังคมวิทยาการศึกษา (Social of education)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อมรการพิมพ์.
- ทองสุข ถาวรวงษ์. (2541). **การศึกษาสาเหตุในการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ทองใบ สุดซารี. (2542). **ทฤษฎีองค์การ : วิเคราะห์แนวความคิด ทฤษฎี และการประยุกต์. อุดมราชธานี**. ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุดรราชธานี.
- ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. (2533). **องค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเอง ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2526, ตุลาคม – ธันวาคม). "เรียนเพื่ออะไร," **วิทยจารย์**. 81(4) : 35
- หัตถดาว บุญपाल. (2530). **ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมทางการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน ในเขตพื้นที่ ตำบลสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (พัฒนสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- หงษ์ ภัทราคร. (2538). **สถิติการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- นภาพร เหล็กกล้า. (2537). "เปิดรั้วโรงงานดูสาวฉันทนา เพิ่มขึ้น...เรียน กศน.", ใน **ไปดูจริง**. หน้า 181 – 182. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- นวลทิพย์ อาคมพัฒน์. (2539). **การเตรียมการของนายจ้างและลูกจ้างในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ต่อปัญหาการเลิกจ้างเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี**. วิทยานิพนธ์ สส.ม.(สังคม สงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- นิพนธ์ กินาวงศ์ และคนอื่นๆ. (2526). รายงานการวิจัย เรื่อง โอกาสในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคเหนือ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- นฤมล พิกุลณี.(2531).การศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตาม ประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษา จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (การศึกษา นอกโรงเรียน).นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ปฐม นิคมานนท์. (2528).การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Nonformal education). พิมพ์ครั้งที่4 กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีดา บุญยพุทธิ. (2541). แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนที่จบ การศึกษา ภาคบังคับ ในจังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปะทุม เจริญผล. (2526). องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 5 ในเขต การศึกษาที่5. วิทยานิพนธ์ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ. (2534). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเข้าสู่การศึกษานอกระบบสายสามัญ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ปัทมา ธรรมเจริญ.(2538). การจัดสวัสดิการด้านการศึกษาแก่ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล. (2544). จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2544. สมุทรปราการ: จังหวัดสมุทรปราการ.
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2544). ข่าวกรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- พวงรัตน์ พยุงกิจ.(2526). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่4 ทางวิทยุและ ไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

- ภุชงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์. (2527). *การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง (Introduction to adult and continuing education)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุณพินอักษรกิจ.
- มณฑา ทัสนประดับ. (2533). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษา ภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- มณฑา ศรีโพธิ์. (2528). *องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มณีรัตน์ โฉมปราชญ์. (2542). *แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2531). *เอกสารการสอนชุดวิชา จิตวิทยาทั่วไป (General psychology)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัย. (หน่วยที่ 8 –15).
- เมธี ปลัณธนานนท์. (2525). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พัทธอักษร
- รุ่ง แก้วแดง. (2537). *นโยบายการยกระดับพื้นฐานการศึกษาสายสามัญให้กับแรงงานภาคอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- รัตนา พุ่มไพศาล. (2521). *การศึกษาผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา (Adult education in the united states)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้องภาพสุวรรณ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2528). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ลัดดา มะลิ. (2540). *เหตุผลในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภททางไกล ของทหารกองประจำการ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ลัฟเวล,เบอร์นาร์ด. อาร์. (2526). *การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult learning)*. คณะนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ รุ่นที่2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แพลและเรียบเรียง. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

- วรรณพ ทองบรรจบ. (2539). *ความต้องการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของ นักศึกษาผู้ใหญ่ ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- วิกร ตันทวูฒโฒ. (2530). *การบริหารงานการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Administration in adult education)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิรุฬห์ นิลโมจน์. (2526). *องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ที่เป็นมุสลิม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พื้นฐานทางการศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร
- วิรุฬห์ นิลโมจน์. (2536). *แนวทางการจัดการศึกษาโรงเรียนสำหรับประชากรในสังคม ยุคการเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ : บทวิเคราะห์แนวคิดเบื้องต้น*. สงขลา: กนกรัตน์คอมพิวเตอร์
- วิศิษฐ์ จงประเสริฐ. (2536). *การศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อ และไม่เรียนต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2530 ด้วยวิธีเรียนทางไกล ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษานอกโรงเรียน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2526). *การศึกษานอกระบบ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- วีระศักดิ์ อุดมกิจเดชา. (2544). *อุตสาหกรรมสิ่งทอไทย (The thai textile industries)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระศักดิ์ อุดมกิจเดชา และ ปราณี รัตนวลิตโรจน์. (2540). *อุตสาหกรรมสิ่งทอกับกลยุทธ์ ของการวิจัยและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2523). *พฤติกรรม การตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2541) *รายงานการวิจัย การพัฒนาสถาบันครอบครัว : ปัจจัยสำคัญ ในการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ*. คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภัช ศุภขลาคัย. (2535). *อุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย : โครงสร้างและนโยบายของรัฐ , ใน การสัมมนาประจำปี 2535 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจ: เส้นทางสู่ความสมดุลย์. 1-2 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ. (2545). *แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ 2545*. สมุทรปราการ: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ.

- สถาพร ชันโต. (2521). **โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียนของนักเรียนในภาคกลาง**. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- สมพร พรหมจรรย์. (2540). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช**. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สมพร ใจฟุ้ง. (2522). **การบริหารโครงการโรงเรียนในโรงงาน. ปรินูณานิพนธ์ภาคสอง ทางรัฐศาสตร์ ลักษณะวิชา ระบบบริหารงานแห่งรัฐ**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมยศ นาวิการ. (2524). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สิริกุล เกียรติกุล. (2536). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการการศึกษานอกระบบ ของประชาชน ตามความคิดเห็นของพัฒนากร กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตต์ เอี่ยมละออ. (2534). **ความสนใจและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของแรงงานสตรี กรณีศึกษาในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง**. กรุงเทพมหานคร. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2535 , ตุลาคม – พฤศจิกายน). “แนวคิดในการขยายโอกาสทางการศึกษา,” **วารสารการศึกษาแห่งชาติ**. 27(1) : 39 – 58.
- สุณี จัตุราคม และเสาวณี เกรียร์. (2537). **เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน (Economics of education and manpower planning)**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2526). **การศึกษานอกระบบโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์.
- สุมาลี ปิตยานนท์ และ คนอื่นๆ. (2538). **รายงานการวิจัย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศไทย (Human resource development in thailand)**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุมาลี สังข์ศรี และ สุพิณ พึ่งงาม. (2536 , ธันวาคม – มกราคม). "ความจำเป็นในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ผู้ประกอบการอาชีพในสถานประกอบการ," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 27(2) : 80 – 88.
- สุวิมล ดีลัน. (2526). *องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2529). *การศึกษานอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2533). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่ (Adult learning psychology)*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2521). *พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (2542). *คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชน). (2543). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัด. (2544). *ข้อมูลการตลาดจังหวัดสมุทรปราการ ประจำปี 2544*. สมุทรปราการ: สำนักงานพาณิชย์จังหวัด.
- หน่วยนิเทศก์. (2534). *รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 10*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- อดุลย์ เขียวอ่อน. (2526). *องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกโรงเรียน). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อภิรักษ์ จันตะนี. (2538). *วิธีวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ วี. เจ. พรินติ้ง.
- อรรณพ กิมะพันธุ์. (2542). *การศึกษานอกระบบโรงเรียน : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: เอกสารอัดสำเนา. (โครงการตำราเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุ 72 พรรษา ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม).

- อวยชัย ชะปา และ คนอื่นๆ. (2540). *เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ (Human behavior in organization)*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (หน่วยที่ 8 – 15).
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรمان. (2543). *ไคสแควร์ (Chi – square) : การทดสอบทางสถิติ*. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับบลิชิ่ง.
- อุมาพร นามวัฒน์. (2523). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาสมัครฝึกอาชีพ หลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน ในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(พัฒนสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อุ้นดา นพคุณ.(2523). *การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non – formal education)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- อัญชลี ภูพานิช. (2539). *แรงจูงใจในการเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษานอกโรงเรียน). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี โภคพูน. (2538). *ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และ สุณี จัตราคม. (2530). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน (Economics of education and manpower planning)*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Best, John. W. (1981). *Research in education*. 4th ed. United States of America. Prentice – Hall.
- Burgess, Paul. (1971). "Reasons for adult participation in group educational," *Adult education*. 1(22) : 3 – 29.
- Conbach, Lee Joseph. (1970). *essentials of psychological testing*. 3th ed. New York: Harper & Row.
- Darkenwald, Gordon. G. & Merriam, Sharan. B. (1982). *Adult education : foundation of practice*. London: Cambridge.
- Fleming, Michael. C. & Nellis, Joseph. G. (1991). *The essence of statistics for business*. UK: BPCC Wheatons.

Shah, A. B. Susheela. (1980). *Non – formal education and the NAEP*. India: Oxford University.

Tight, Malcolm. (1983). *Education for adults volume I : Adult learning and Education*. London & Canberra: The open university.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนอง โลหิตวิเศษ	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นายรังษี เอียวสุวรรณ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมตามอัธยาศัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน
นายพงศ์ธร โพธิ์พลศักดิ์	นักวิชาการระดับ 6 กองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/๑๗10

วันที่ 1๙ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาววรณารถ มีภูมิรู้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ" โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิยม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนอง โลหิตวิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรณารถ มีภูมิรู้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิยม)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/๑ 7๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๑ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมตามอัธยาศัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรณารถ มีภูมิรู้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ" โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดดา เทศนิยม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายรังษี เอื้อวสุวรรณ ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมตามอัธยาศัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรณารถ มีภูมิรู้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/๙7๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๙ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรณารต มีภูมิรู้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ" โดยมี รองศาสตราจารย์สุนิดา เทศนิยม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายพงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ นักวิชาการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาววรณารต มีภูมิรู้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารหมายเลข 1

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
113 สุขุมวิท23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา
กรุงเทพมหานคร 10110

15 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ท่านทราบหรือไม่ว่า อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไร? คำตอบก็คือ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม สามารถสร้างมูลค่าการส่งออกให้กับประเทศไทย ได้ปีละนับแสนล้านบาทเลยทีเดียว โดยในปี พ.ศ. 2532 ถึง ปี พ.ศ. 2536 อุตสาหกรรมดังกล่าว สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอันดับหนึ่ง แต่น่าเสียดาย ในระยะหลัง อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มกลับถูกลดบทบาทลง จากการแข่งขันทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยลง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต่างเร่งปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ทางการค้า ด้วยการสนับสนุน / ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในระดับปฏิบัติการ ด้วยการให้ การศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

จากสภาวะการณ์ / ผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงเป็นที่มาของงานวิจัยชิ้นนี้ เพราะผู้วิจัยตระหนักว่า การจัดการศึกษาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนได้นั้น ผู้วางแผนทางการศึกษา จำเป็นต้องทราบคุณลักษณะและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบสอบถามทุกฉบับ คำตอบทุกคำตอบ ของทุกท่าน จะเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างโอกาสให้กับผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอท่านอื่นๆ ต่อไป

สุดท้าย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากท่านด้วยดี และเพื่อเป็นการน้อมรับความมีน้ำใจจากท่าน ผู้วิจัยจะจัดส่ง ของที่ระลึก แต่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้ทำการส่งแบบสอบถามคืน ภายในวันที่ 31 พฤศจิกายน 2545

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

(นางสาววรรณารถ มีภูมิรู้)

เอกสารหมายเลข 2

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
113 สุขุมวิท23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา
กรุงเทพมหานคร 10110

31 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

อ้างถึง เอกสารหมายเลข1 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย ปากกาหมึกหอม **MINI PEN FANCY** จำนวน 1 ด้าม

ตามที่อ้างถึง เอกสารหมายเลข 1 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2545 นั้น ปรากฏว่า มีผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม สนใจและตอบแบบสอบถาม เป็นจำนวน 107 คน จากจำนวนผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 109 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 98.17

ผู้วิจัย มีความซาบซึ้งในความช่วยเหลือและความร่วมมือของทุกท่าน เป็นอย่างดี และเพื่อเป็นการน้อมรับความกรุณาจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ผู้วิจัยจึงขอมอบ ปากกาหมึกหอม **MINI PEN FANCY** เป็นที่ระลึกในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ จากการวิจัย ร่วมกัน

อนึ่ง ความผิดพลาดใดๆที่เกิดขึ้น จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววรรณารถ มีภูมิรู้)

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ

แบบสอบถามนี้ใช้กับผู้ใช้งานแรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ที่ได้ลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนวิชาชีพ
ประเภทการประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา2545
ณ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอทุกแห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น

- ข้อชี้แจงในการบันทึกแบบสอบถาม
1. แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย
ตอนที่1 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ตอนที่2 การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งประกอบด้วย
ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background) ด้านสถานภาพส่วนตัวและครอบครัว
(Personal Characteristics) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social Environment)
ตอนที่3 เหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น
2. วิธีการบันทึกให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่าง ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
มากที่สุด
3. นำแบบสอบถามที่บันทึกแล้ว ส่งคืนผู้วิจัยภายในวันที่ 31 พฤศจิกายน 2545

ตอนที่1 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เพศ
☐ 1.1 ชาย ☐ 1.2 หญิง
2. อายุ ปี (อายุเต็มปี)
3. สถานภาพ
☐ 3.1 โสด
☐ 3.2 สมรส ☐ 3.2.1 ไม่มีบุตร ☐ 3.2.2 มีบุตร
☐ 3.3 หย่าร้าง /หม้าย ☐ 3.3.1 ไม่มีบุตร ☐ 3.3.2 มีบุตร
4. บิดาและมารดาของท่าน มีบุตรรวมทั้งสิ้น คน
5. ท่านเป็นบุตร คนที่

6. ประเภทความรู้เดิม

☐ 6.1 จบการศึกษาระดับสุดท้าย จากโรงเรียน จังหวัด

☐ 6.2 จบการศึกษาระดับสุดท้าย จากสถานศึกษา / ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัด

7. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับสุดท้าย เมื่อปี พ.ศ. โดยในระหว่างที่ท่านศึกษาอยู่นั้น ท่านเคยหยุดพักการเรียน หรือไม่

☐ 7.1 ไม่เคย

☐ 7.2 เคย เป็นระยะเวลา ปี / เดือน

8. ปัจจุบัน ท่านได้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ (ระบุชื่อ) ซึ่งได้ปฏิบัติงานมาแล้ว เป็นระยะเวลา ปี / เดือน นอกจากนี้ ท่านเคยปฏิบัติงานในสถานประกอบการอื่น มาก่อนหรือไม่

☐ 8.1 ไม่เคย

☐ 8.2 เคย เป็นระยะเวลา ปี / เดือน

9. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา

☐ 9.1 ไม่รู้หนังสือ (อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้)

☐ 9.2 ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

☐ 9.3 ระดับประถมศึกษา

☐ 9.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 9.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ 9.6 ระดับปริญญาตรี

☐ 9.7 สูงกว่าปริญญาตรี

☐ 9.8 อื่นๆ (โปรดระบุ)

10. ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา

☐ 10.1 ไม่รู้หนังสือ(อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้)

☐ 10.2 ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา

☐ 10.3 ระดับประถมศึกษา

☐ 10.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 10.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ 10.6 ระดับปริญญาตรี

☐ 10.7 สูงกว่าปริญญาตรี

☐ 10.8 อื่นๆ (โปรดระบุ)

11. อาชีพหลักของบิดา

☐ 11.1 รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 11.2 พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน

☐ 11.3 เจ้าของกิจการ / กิจการส่วนตัว

☐ 11.4 เกษตรกรหรือทำปศุสัตว์

☐ 11.5 ไม่ได้ประกอบอาชีพ

☐ 11.6 อื่นๆ (โปรดระบุ)

12. อาชีพหลักของมารดา

☐ 12.1 รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 12.2 พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน

☐ 12.3 เจ้าของกิจการ / กิจการส่วนตัว

☐ 12.4 เกษตรกรหรือทำปศุสัตว์

☐ 12.5 ไม่ได้ประกอบอาชีพ

☐ 12.6 อื่นๆ (โปรดระบุ)

13. สถานที่พักของท่านอยู่ห่างจากสถานศึกษา ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เป็นระยะทางประมาณ กิโลเมตร / เมตร และใช้ระยะเวลาในการเดินทางประมาณ ชั่วโมง / นาที
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จากสื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ป้ายโฆษณา ฯลฯ บ้างหรือไม่
- ☐ 14.1 ไม่เคย
- ☐ 14.2 เป็นครั้งคราว
- ☐ 14.3 บ่อยครั้ง
- ☐ 14.4 เสมอ
15. รายได้ของสมาชิกในครอบครัวของท่าน (เฉพาะที่อาศัยอยู่รวมกับท่าน) โดยเฉลี่ย/เดือน เป็นจำนวนทั้งสิ้น
- ☐ 15.1 ต่ำกว่า 3,500 บาท / เดือน
- ☐ 15.2 3,500 – 6,500 บาท / เดือน
- ☐ 15.3 6,501 – 9,500 บาท / เดือน
- ☐ 15.4 มากกว่า 9,500 บาท / เดือน
- ☐ 15.5 ระบุ บาท / เดือน
- ในจำนวนนี้ เป็นรายได้ของท่านเอง บาท
16. ในขณะที่ท่านเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ท่านมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา (เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าจัดกิจกรรมทางการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียน – การสอน ฯลฯ) โดยเฉลี่ยต่อเทอม เป็นจำนวนเท่าใด
- ☐ 16.1 ต่ำกว่า 500 บาท / เทอม
- ☐ 16.2 500 – 1,000 บาท / เทอม
- ☐ 16.3 1,001 – 1,500 บาท / เทอม
- ☐ 16.4 มากกว่า 1,500 บาท / เทอม
- ☐ 16.5 ระบุ บาท / เดือน
17. นอกจากค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาแล้ว ท่านมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในระหว่างศึกษา (เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ฯลฯ) ทั้งหมด / เทอม เป็นจำนวนเท่าใด
- ☐ 15.1 ต่ำกว่า 500 บาท / เทอม
- ☐ 15.2 500 – 1,000 บาท / เทอม
- ☐ 15.3 1,001 – 1,500 บาท / เทอม
- ☐ 15.4 มากกว่า 1,500 บาท / เทอม
- ☐ 15.5 ระบุ บาท / เทอม

ตอนที่2 การตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ (Economic Background)

ขอทราบเหตุผล ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

	ใช่			ไม่ใช่
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
1. เวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่กระทบกระเทือนต่อรายได้(ปกติ/พิเศษ)				
2. เวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่กระทบกระเทือนต่อความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว				
3. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา(เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าจัดกิจกรรม ฯลฯ) กระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ				
4. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในระหว่างเรียน (เช่น ค่าเสื้อผ้า – เครื่องแต่งกาย ค่าเดินทาง ฯลฯ) กระทบกระเทือนต่อค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ				
5. รูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม /การไปพบกลุ่มเอื้อต่อการประกอบอาชีพ				
6. ลักษณะการเรียน – การสอนมีความยืดหยุ่น สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับใช้ในการประกอบอาชีพเดิมได้				
7. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น – เลื่อนเงินเดือนได้				
8. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเปลี่ยนงานใหม่ที่ดีกว่าเดิม				
9. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเรียน ใช้ในการประกอบอาชีพเสริมได้				
10. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเรียน เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพอิสระ				
11. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ และทักษะ ตลอดจนวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับ ใช้ในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น				

ด้านสภาพส่วนตัวและครอบครัว (Personal Characteristics)

ขอทราบเหตุผล ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

	ใช้			ไม่ใช่
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
1. ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์				
2. ต้องการเป็นผู้พัฒนาตนเองด้วยความรู้ – ทักษะใหม่ๆ อย่าง สม่ำเสมอ				
3. ต้องการพิสูจน์ว่า "ตนเองยังสามารถเรียนได้"				
4. ต้องการความภาคภูมิใจจากความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิทาง การศึกษาที่จะได้รับการเรียน.....				
5. ต้องการนำประสบการณ์ใหม่ๆ มาปรับใช้ในชีวิต				
6. เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนวุฒิ ทางการศึกษา ที่ได้รับการเรียน ใช้ในการศึกษาต่อที่สูงขึ้น...				
7. ต้องการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับการเรียน การศึกษา นอกโรงเรียน (กศน.) ถ่ายทอดให้คนในครอบครัว				
8. ต้องการเป็นแบบอย่างในการเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) แก่สมาชิกในครอบครัว				
9. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากภาระ และความรับผิดชอบใน ครอบครัว				
10. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากงานประจำที่ทำอยู่				
11. บุคคลในครอบครัว (เช่น บิดา-มารดา สามเณร-ภรรยา ญาติ ฯลฯ) เป็นผู้แนะนำและสนับสนุน				

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม(Social Environment)

ขอทราบเหตุผล ด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ในการตัดสินใจเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

	ใช่			ไม่ใช่
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
1. ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นกับผู้อื่น				
2. ต้องการพบและรู้จักกับบุคคลที่หลากหลาย (เช่น เพื่อนนักเรียน อาจารย์ เจ้าหน้าที่ กศน. ฯลฯ)				
3. ต้องการพบเพื่อนใหม่ (เพื่อนที่รู้จัก)				
4. ต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ภายหลังจากได้รับการศึกษา ที่สูงขึ้น				
5. ต้องการพัฒนาบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น				
6. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา				
7. ต้องการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ปัญหาทางสังคมให้ดีขึ้น				
8. ต้องการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการเรียน ไปปรับใช้ในการ พัฒนาชุมชน ในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม				
9. ต้องการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการเรียน ใช้ในการแนะแนว ทางการศึกษาแก่ผู้อื่น				
10. ได้รับแรงกระตุ้นในการตัดสินใจเข้าเรียน จากประชาสัมพันธ์ที่ การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จัดขึ้น				
11. ได้รับการชักชวน และสนับสนุนจากคนรู้จัก (เช่น เพื่อนร่วมงาน นายจ้าง ฯลฯ) ในการเข้าเรียน				

ตอนที่3 เหตุผลอื่นๆ ในการตัดสินใจเข้าเรียน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เหตุผลอื่นๆ

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง

(นางสาววรรณารถ มีภูมิรัฐ)
ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาววรรณารถ มีภูมิรู้
วันเดือนปีเกิด	12 พฤศจิกายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	128/100 หมู่1 ถนนเทพารักษ์ กม.21 ตำบลบางเสาธง กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 10540
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.ว.ช.) จากวิทยาลัยพณิชยการบางนา
พ.ศ. 2541	บธ.บ. (การบัญชี) จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2545	ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร